

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN DUEDAL

PRA

GAARDEN DUEDAL

I BORRIS SOGN

SAMLET AF

KNUD RISBJERG

LILLERING SKOLE

FORLAG:
JOHS. DUEDAL - BRANDÈ
MCMXXXII

SLÆGTEN DUEDAL

SLÆGTEN DUEDAL

FRA

GAARDEN DUEDAL

I BORRIS SOGN

SAMLET AF

KNUD RISBJERG

LILLERING SKOLE

FORLAG:
JOHS. DUEDAL - BRANDE
MCMXXXII

Indhold:

Digt af J. Lykke Pedersen	Side	7
Forord	"	9
Indledning	"	11
Husflid i Hjemmet	"	13
Bagning	"	18
Brygning	"	20
Den daglige Levemaade	"	21
Selskabslivet. Julegilderne	"	23
Bryllupper	"	25
Troen paa det overnaturlige	"	30
Det religiøse Aandsliv	"	33
Slægtens Stamforældre	"	36
Slægtens førstkendte Opholdssted	"	37
Maren Nielsen Duedal med Efterkommere	"	39
Jens Nielsen Duedal med Efterkommere .	"	64
Mads Nielsen Duedal med Efterkommere .	"	155
Register. Se bag i Bogen.		

Til Slægtens nulevende.

*Vil du, som læser denne Bog,
Af Slægtens Gavn dig lad lære;
før dig de gennem Livet drog,
lad det en Ledestjerne være.*

*Saa tænkte vi, at godt det var,
at mindes hedengangne Fædre,
og Bogen da vi skrevet har
for deri Navnene at hædre.*

*Der staar om mangel kun et Navn,
naar de blev født og naar de døde.
I Tiden gjorde de dog Gavn,
men nu er deres Pladser øde.*

*Der staar og efter os engang
en Tue hist paa Kirkegaarden,
selv om du gik din Vej med Sang,
din Grav er sikker og du naar den.*

FORORD

Hensigten med Udgivelsen af nærværende Bog om Slægten Duedal er først og fremmest at styrke Slægtsfølelsen og give de mange Efterkommere af Michel Duedal og Marie Chatrine Christensdatter fra Gaarden Duedal i Borris Sogn Oplysninger om Slægtens Medlemmer fra 1780'erne og indtil 1932.

Det var Johs. Duedal, Brande, og undertegnedes Fader Niels Knudsen Risbjerg, Skovhøj, der tog Initiativet til, at der skulde udarbejdes en Bog om vor Slægt. Johs. Duedal søgte straks at faa Anton Madsen, Raulund, interesseret for Sagen. Anton Madsen opmuntrede da stærkt Johs. Duedal til at samle Oplysningerne, som var nødvendige til en Slægtstavle. Imidlertid døde Anton Madsen, inden der var blevet foretaget yderligere ved Sagen. Johs. Duedal havde dog ikke hermed opgivet Tanken om Duedalslægtens Historie. Ved en Familiefest den 8. August 1928 bragte han Arbejdet paa Tale, og umiddelbart derefter foretog Medlemmer af Slægten en Rejse til Borris for at tale med derboende Slægtninge; man traf dog ingen af Familien i

Borris paa denne Tur. I Begyndelsen af 1930 blev der saa udsendt Indbydelse til alle de Slægtninge, man da kendte, til en Sammenkomst i Brande, der skulde afholdes 10. August. Ved dette Møde tog Arbejdet sin egentlige Begyndelse, og siden da er der udfoldet Bestræbelser for at tilvejebringe personalhistorisk Stof i saa vidt Omtang som muligt angaaende Slægten Duedal. Det har dog ikke været muligt at skaffe Oplysninger i alle specielle Tilfælde, da der ikke — trods gentagne Henvendelser — er indløbet Svar paa ethvert af de Spørgsmaal, vi har udsendt til Medlemmer af vor Slægt. Vi har nu imidlertid besluttet at udgive det Stof, vi har faaet samlet. Mulige Fejl, der findes i Bogen, bedes sendt til undertegnede. Der vil saa ved Lejlighed blive sendt Rettelser til Bogens Købere. Nærværende Arbejde vil kun blive trykt i et lille Oplag. Bogen er jo fortrinsvis beregnet for Slægten, men da der antagelig findes enkelte Genealoger og Kulturhistorikere, som har Interesse af ogsaa at besidde dette beskedne personalhistoriske Bidrag, er der trykt et lille Antal Eksemplarer udover de af Slægtsmedlemmer bestilte; Prisen paa Bogen er Kr., og den købes hos Johs Duedal, Brande.

Det er mig en kær Pligt at bringe en Tak til alle dem af mine Slægtninge, der har forudbestilt Bogen eller paa anden Maade ydet Garanti, saa det har været muligt at faa den fremstillet. Ikke mindst maa jeg dog takke de mange, der beredvilligt har sendt mig Optegnelser. I første Række maa her nævnes Johs. Duedal, Niels Knudsen Risbjerg, Jens Lykke Pedersen, Jens Duedal, Niels Madsen, Th. Borris, Jens Utoft Jensen, Joh. Valdemar Jensen, Gustav Smidt, Ansgar Eskesen. Forfatter Aug. F. Schmidt bringer jeg ogsaa herved min bedste Tak for alle de Raad og Vink, som han har været saa elskværdig at give mig ved Udarbejdelsen af nærværende Slægtsbog.

Talrige Steder har jeg benyttet de mig meddelte Bidrag i fuld Udstrækning. Dette bevirker, at der hist og her i Omtalen af dette eller hint Slægtsmedlem kan findes Oplysninger, som temmelig meget ligner Meddelelser om andre i Bogen omtalte Personer. Dette er imidlertid ikke til at undres over, da de Kaar, vor Slægts Medlemmer levede under for blot nogle Aartier siden, i det store og hele var ensartede.

Lillering Skole pr. Lillering St.

Knud Risbjerg.

INDLEDNING

Den Slægt, der vil blive givet Oplysninger om paa de følgende Blade, stammer fra Hedelandet. I Aarene omkring 1800 havde dens Stamfader og Stammøder deres Hjem paa *Duedal i Borris Sogn, Bølling Herred*. I Aarhundredets Løb har Hovedparten af Duedalslægtens Medlemmer været bosiddende i den Del af Jylland, der begrænses af Købstæderne Ringkøbing—Herning—Silkeborg—Vejle—Varde. I slet ikke saa faa Sogne i det vidtstrakte Sletteland mellem de nævnte Byer boer der endnu Folk af vor Slægt. I denne er der ingen særlig berømte eller bekendte Personer. Derimod kan Slægten opvise en hel Række overnaade flittige og agtværdige Folk, der i al Stilhed udførte et stort Arbejde paa det Sted, hvor de fik deres Livsgjerning. Adskillige af Duedalslægtens Mænd var Hedeopdyrkere. De besad Hedebondens utrolige Evne til at slide, de var efter vore Begreber ufattelig nøjsomme, og de havde Mod til at fæste Bo paa den bare Hede, i Haab om, at de nok med Tiden skulde faa Bugt med dog en hel Del af Lyngen og Ahlen, og som man vil se, lykkedes dette da ogsaa for ikke saa faa af Duedalfolkene: Hvor der før var Hede, er der nu frodige Marker, og hvor forhen var en gammel, bar Hedegaard, staar nu en stor, moderne bygget Bondegaard. Det hører til Duedalslægtens Fortjenester, at den har haft Medlemmer, som

med Ære har deltaget i Opdyrkningen af Jyllands Udmarker. Selv om vi altsaa ikke har Folk i vor Slægt, der har vundet sig Berømmelse i Politikken, Digtekunstens eller Videnskabens Verden, tør vi dog alligevel nu med Stolthed tænke paa, at ogsaa Duedalslægten har haft Lod og Del i det Genrejningsarbejde, som efter Nederlaget i 1864 tog sin Begyndelse med H. P. Holst's Ord som Motto:

„Hvad udad tabtes skal atter indad vindes,
for hvert et Tab igen Erstatning findes.“

Om Kulturforholdene i den sydlige Del af Midtjyllands Hedeegne foreligger der nu en ret righoldig Litteratur. I denne vil man kunne finde Oplysninger i Mængde om Hedebøndernes Levevis og Tankesæt. Her kan især henvises til *Evald Tang Kristensens* mange Bøger og til de Værker, *H. P. Hansen*, Herning, har udgivet om gamle Dages Almueliv, især i Herningegnen. Vil man have et Indtryk af, hvorledes en *Hedebondes Gaard* saa ud i vore Oldeforældres Tid, kan man let faa det ved at tage til Herning og se den gamle Bondegaard, der er opført bag Museumsbygningen. Man ser her de lave, graa Huse med de smaa og faa Vinduer, simple Døre med Klinke, Fald og Haspe eller „Skaaj“, Lergulve, Bjælke- eller Fjælloft, hvis der da fandtes Loft; thi dette kunde ogsaa blot bestaa af Lægter og Tørv („Soj“). Ingen Gardiner, nøgne, kalkede Vægge, en vægfast Bænk fra Stuedøren langs Gaardsiden til Sovekammerdøren, et langt Fyrretræs-Bord med Tremmer til at sætte Fødderne paa, og en lang, løs Skammel paa den anden Side. Bilægger, Potteovn eller en simpel Lerovn med en „Siemstuel“ eller en „Kuenstuel“

ved Siden af. I Baggrunden af Stuen to Alkovesenge med Forhæng eller Skydedøre. Naar der nævnes enkelte Smaating som Tobakskassen i Bænkekrogen, Hylderne ved Bjælkerne, Tranlampen over Bordet og Bornholmeren (der ikke nær fandtes i alle Hjem — ja, som endog var ret sjælden i Begyndelsen af forrige Aarhundrede), saa er Gennemsnitstypen der¹⁾).

Husflid i Hjemmet. I saadanne Hedejhem maatte der intet gaa til Spilde. Den karrige Jord var Aarsag i, at Nøjsomhed og Paapassenhed overalt blev iagttaget. Derfor var Husflid nødvendigt, for at Hdebonden kunde eksistere. Den strittende Uld af Faarene, Mankehaar af Heste og Haar af Kohaler blandedes og blev kartede paa slidte Karter, og derefter spundet paa Haandten i Traade, der havde en Blyants Tykkelse. To af saadanne Traade blev bundet sammen til Tæl (Tæt), tre af disse Tæl sammen-snoedes med en større Haandten (Vinde) i almindelig Rebs Tykkelse. Saadan en Haarblok var meget stærk og kunde holde i to á tre Somre.

Paa lignende Maade lavede Smaakaarsfolk Reb af Revlingris. Disse Revlingblokke brugtes til Tøjr for Faar og Ungkvæg, der laa ude om Natten. Børster, Koste og Skrubber lavedes af Klokkelyng og Revlingris. Mandfolk, der var særlig snilde til Husflid, lavede Kasser og Æsker udskaarne i Almuestil. Blev en Karl forelsket i en Pige og skønnede, at hun ogsaa var forelsket i ham, saa at han omtrent var sikker paa, hun vilde have ham og være hans Hustru, lavede han et Manglebrædt til hende, hvis han da

¹⁾ H P. Hansen: Fra gamle Dage I (1921), 76.

var haandsnild. Det blev udskaaet meget kunstfærdigt, prydet med flere udskaarne Hjerter, men paa en saadan Maade, at de ikke let kunde ses; thi det skulde helst være hemmeligt, at de var Kærester. Tillige skulde Forbogstaverne af Pigens Navn være udskaaet i et saadant Manglebrædt. Haandtaget var sædvanligvis udskaaet som en Hest.

Kurvefletning blev ogsaa meget brugt, og til det benyttes der en Krybpil til de mindste og fineste Genstande. Krybpilen vokser paa mager Jord ved Vejkanter og lignende Steder. Der kunde laves mange dejlige Ting af dem, naar Grenene var afbarkede og farvede, som Sy- og Stoppekurve. De blev da gerne sat frem til Prydelse, hvor de let kunde ses. Halmkurve blev meget anvendt til Korn, Malt, Kartofler, Klyne og andre Ting. Ja, i Bølling Herred er der fundet et Sted, hvor man har brugt Halm til Ligkister¹⁾.

Det ovennævnte er særlig Husflid for Mændene, men Kvinder og Børn tog ogsaa stærk Del i dette Arbejde. Hen paa Efteraaret, naar Dagens Gerning var endt, og Lyset var tændt, samlede man om det tarvelige Lys, der bestod enten af en Tranlampe eller et smalt Tællelys, og begyndte paa Arbejdet, der sædvanligvis var at karte, spinde, tvinde eller binde (strikke) de mange forskellige Slags Uldvarer.

Hver By og andre nærboende var et Grandelag (Bylag), og Bønderne, baade Piger og Karle, samlede da paa Omgang i de forskellige Hjem, og hvor de saadan var samlede med deres Bindetøj, kaldtes en „Bindstov“.

¹⁾ Hardsyssels Aarbug VIII (1914), 82 ff.

Det eneste, Folk nød en saadan Aften, var en Drik Øl, naar de var tørstige, og det var af en Træolkande eller en Ølpotte af rødbrændt, galvaniseret Ler; naar der den Dag var bagt i Hjemmet, var det tit, at man fik en Rugkringle, og Mandfolkene, som brugte Tobak, kunde faa en Pibe Tobak eller en Skraa.

I en saadan „Bindstow“ blev der fortalt Sagn og Eventyr om Bjergfolk, Nisser, Ellefolk, Forvarsler, Gengangere o. m. a., gættet Gaader og lignende mundtlig Morskab; der blev sunget Viser og Sange, saasom gamle Folkeviser, Viser om lykkelig og ulykkelig Kærlighed, og det var langt fra, at det sinkede Arbejdet, men derimod oplivede, saa Arbejdet gik rask fra Haanden.

Det var almindeligt, at Binderne Lørdag Aften holdt op med deres Arbejde en Time før den almindelige Tid; de morede sig da med forskellige Lege og dansede ogsaa tit i Hosefødder eller Træsko paa Lergulvet efter Sang, men var der en Musikant i Huset, dansede de efter Musik.

Bindestowtiden varede fra den Tid om Efteraaret, da man begyndte at arbejde ved Lys om Aftenen, og til Foraaret, naar Folk maatte holde op med dette Arbejde, fordi Foraarsarbejdet ude begyndte. Tæt efter Jul var det almindeligt, at Tjenestefolkene efter Aftale havde mindst 14 Dage fri. Denne Pritid brugte de saa til at arbejde for sig selv, lave Tøj til Klæder m. m. Havde de et Hjem eller en Slægtning, de kunde være hos, rejste de dertil; men ellers maatte de blive i deres Plads, og det eneste, de saa skulde, var at malke, og Forholdet var sædvanlig godt imellem dem, saa Husmoderen var behjælpelig, at Pigerne fik saa meget lavet som muligt.

Alle Husets Folk, der kunde bestille noget, kom op om Morgenen Kl. 5 for at karte, spinde og tvinde, saa der kunde være Garn nok til om Aftenen, naar de skulde i Bindestuen. Engang imellem kunde det hænde, at to, tre eller fire Bindere skulde kappes om, hvem der kunde binde stærkest; deres Garnnøgler kom da i en Kurv eller en anden Ting, og der blev saa favnet samtidig af disse Nøgler saa mange Favne, som de mente, de kunde binde den Aften. Var der en af disse Bindere, som var meget bedre til at binde end de andre, fik vedkommende tilmaalt en Favne eller mere for hver 20 Favne, og saa bandt de rigtig for Alvør for at prøve, hvem der kunde binde stærkest.

Der var ogsaa en anden Maade at kappes paa, og den kaldte man „at sneses Pinde“; det gik saadan til, at der var to, som skulde kappes om, hvem der først kunde binde en Snes Pinde, og saa maatte en anden tælle for dem. Naar den ene af dem, der kappedes, fik en Pind bunden af, sagde vedkommende: „A bund aa,“ men somme Steder sagdes der kun: „Pind.“ Den, der fik Hvervet at tælle, maatte passe nøje paa, hvem der først fik Snesen fuld.

Inden Folk gik i Bindestuen, var det tit, at de sad og bandt en Time eller længer i Mørkningen for at spare paa Lyset.

Folk bandt Hoser baade til Mandfolk, Kvinder og Børn, Sokker, Undertrøjer, Bukser og Vanter. Naar der var bundet saa meget, at der var nok at gaa til Flosekræmmeren med, skulde det vadskes. Man vadskede disse strikkede Varer i Fiskesuppe, som man fik, naar man

havde kogt hjemmetørret Havfisk til Maaltiderne. Denne Fiskesuppe blev opvarmet, og deri blev Bindetøjet lagt i Blød. Efter at det var godt oplødt, blev det taget op og i passende Mængde lagt paa Bankestenen (en stor, bred og flad, jævn Sten, som laa uden for Bryggersdøren), og saa blev det banket med en saakaldt Bankefjæl for at løsne Snavset, da det saa var meget lettere at vadske.

Naar alt Tøjet var rigtig godt vadsket i Fiskesuppen, blev det til sidst vadsket i Sæbevand; thi man brugte kun Sæbevand til sidste Tvæt for at spare paa Sæben. Til sidst blev det skyllet i rent Vand. Derefter blev det valket paa et saakaldt Valkebrædt, og imens blev det jævnligt dyppet i varmt Vand, for at man bedre kunde valke det sammen. Det maatte dog ikke valkes for meget. Derpaa blev det trukket paa Blokke og der hang det, til det blev tørt.

Bindetøjet blev derefter lagt nøjagtigt sammen og lagt i Bunker, hver Slags for sig, paa et stort Brædt, en Dør eller lignende, og et andet Brædt blev lagt ovenpaa; paa denne lagdes store Sten, for at det kunde blive presset rigtig godt og glat. Derefter kom det saa til Hosekræmmeren, og de Penge, Folk saaledes fik ind for deres Bindetøj, var en meget stor Del af deres Aarsindtægt.

Naar Tjenestepigerne havde Ende paa deres tidligere omtalte Fridage, begyndte Folk at lave Tøj til forskellig Brug i Hjemmet, baade til Gangklæder og til Sengeklæder.

Det var en stor Mængde Uld, der skulde kartes, naar der saaledes skulde laves en Mængde forskellig Slags Tøj, og det var derfor almindeligt, at Grandelagets Piger

blev bedt sammen til Kartegilde. Ulden fik saa den første Gennemkartning. Der var mange Steder, hvor man brugte Vinterulden (Lød) til Trændegarn, og Sommerulden (Uld) til Islæt. Baade Sommeruld og Vinteruld kaldtes med et Fællesnavn Tow.

Foruden det, der lavedes af Uld, spandtes der ogsaa meget Hør og Blaarlærred, og det var næsten uopslideligt, hvad en Sang fra den Tid fortæller:

Da spandt æ Kvindfolk Hør o' Hamp o' Blor,
 gjor sjel dje Lat, som Folk behøwed,
 o' de ku waar i rigtig manne Or,
 o' de war osse hjemmewøwed,
 men dend Slaws Husflid æ' wal nær forbi,
 for vi no løver i en anden Ti;
 aalt mulig no
 gjøres jo mo
 ved Hjælp å konstig Maskiner.

Bomuldstøj kendtes saa at sige ikke i Herningegnen før 1840¹⁾.

Bagning. Efter nu at have hørt lidt om Husfliden i Hedehjemmene, skal der anføres nogle Oplysninger om gammeldags Bagning og Brygning i de Egne, hvor vor Slægt har hjemme.

Skulde der saaledes bages almindeligt Rugbrød, maatte Rugen ikke males for fint, hellere noget groft; men vilde man ogsaa have fint Brød, det vi kalder Sigtebrød, skulde Rugen selvfølgelig males fint, og i Stedet for, at det nu bliver sigtet i Møllen, blev det fine Mel temset fra i Hjemmene. Der var ogsaa visse Slags Smaabrød, hvortil

¹⁾ Efter Hardsyssels Aarvog VIII (1914), 88ff.

Folk brugte Bygmel, og Byggen skulde saa ogsaa males fint og blev, Ilgesom Rugmelet, temset i Hjemmene, nogle brugte at lade Byggen skruppille, før den blev malet.

I Forhold til Folkeholdet blev der bagt lidt eller meget Brød ad Gangen, og saa meget Brød, som man bagte ad Gangen, kaldtes en Bægt (Bejt). Bagningen var altid Kvindernes Gerning, og en Kvindes Værd som Husmoder skønnedes især deraf, om hun havde godt Brød og Øl; et gammelt Ordsprog siger ogsaa: „Man skal se en Pige i et Dejgtrug og ikke i en Springdans.“ Det var altid groft Rugmel, man brugte til det almindelige Rugbrød, naar der skulde bages. Man tog omtrent det halve af det Mel, som skulde bages, og hældte det i Dejgtruget, og derpaa blev der hældt kogt Vand, der var saa varmt, at man nogenlunde kunde holde en Haand i det. Melet og Vandet rørtes godt sammen, saa der intet tørt Mel var og det hele var som en tyk Grød. Nogle brugte Surdejg, andre ikke. Naar der var dejgnet, blev Dejgen i Truget eller Karret jævnet og glattet, og saa blev der med en Finger tegnet et Kors i Dejgen, som derefter blev overstrøet med et tyndt Lag Mel og dækket først med et Stykke Linned og oven paa dette med Melsække. Denne Tildækning skete for, at der kunde komme Varme og Gæring i Dejgen.

Efter at det saa var gæret (løftedes), blev det slaet op og derefter bagt. Hvis der brugtes Surdejg, blev der taget omtrent et Pund Dejg, naar Brødene blev lavede til, og denne Dejg blev gemt i en Skaal eller lignende, efter at den var blandet med Salt, og oven paa den blev der lavet et Kors.

Bagerovnen blev varmet (ildet) paa forskellig Maade i Forhold til Folks Beholdning af Ildebrændsel. Hvor Folk havde Hede med svær Lyng, blev denne plukket i Sommertiden i tørt Vejr og bundet i store Knipper, og saadan Lyng var god at ildne Ovnene med. Hvor Folk kun havde Hede med Smaalyng blandet med Lav, brugtes ogsaa denne. Nogle brugte Hedetørv, andre Klyne at ildne Ovnene med. Ovnene skulde jo have en passende Varme, for at Brødene kunde blive passende bagte, og dette kendtes paa, om alt det sorte (æ swot Mand) var kommen af Ovnene, og saa skulde den være rødglødende, omtrent kobberrod. Naar al udbrændt Brændsel og Aske var raget ud af Ovnene med Ragen, og den var fejlet, saa skulde den være saa varm, at det skulde gnistre stærkt, naar man strøg haardt med Enden af Pejtræet oppe mod Overhvelvingen, eller naar man kastede en Tot Lyng ind i en saadan rensed Ovn, skulde denne Lyng straks brænde i Lue, saa var Ovnene passende varme til Bagning af Rugbrød.

Men Folk bagte ogsaa Sigtebrød, dog sjældent uden til Højtider eller til Bryllupper, Barsler og Begravelser. Ovnene skulde ikke være saa varme til denne Bagning, og naar Rugbrødet var taget af Ovnene, fik den gerne en Opvarmning til det fine Brød, Kringler, Boller og andre Smaakager. Det var mange Steder Skik, at der ved hver Bagning blev bagt en stor Kringle eller Kavring til hver i vedkommende Hjem, og var der to Hjem nær ved hinanden, da tit ogsaa en saadan til hver i det andet Hjem.

Foruden Bagning blev der ogsaa **brygget** de fleste Steder, da Øl sjældent eller aldrig blev købt¹⁾.

¹⁾ Efter Hardsyssels Aarbog 1914, 97 ff.

Den daglige Levemaade. Om Vintermorgenerne kom Folk op Kl. 5 eller 6 og begyndte deres Gerning. Som før nævnt kartede og spandt man, saa der kunde være Garn nok til Aftenens Bindstue. Naar det saa blev lyst nok til, at man kunde se til Arbejdet i Udhusene (Lygte brugte man i den Tid næsten aldrig), fik Folkene, inden de gik ud, et Stykke Smørrebrød og en Skaal hjemmeavlet The med lidt Mælk i, men uden Sukker, Derefter gik Karlene ud at skære Hakkelse, hvis de havde Heste, ellers i Tærskeloen. Manden røgtede, Drengen mugede ved Kreaturerne, Pigen malkede, og imens lavede Konen Davre.

Naar Davren var færdig, kom enten Konen eller Pigen ud i Døren og raabte: „Kom ind te Daawer!“ Naar de saa kom ind, stod der gerne et stort Fad varm, sød Melgrød paa Bordet, og der var tit et Hul midt i Grøden med Smør i; som Regel var der Mælk at søbe til, men var det knapt med Mælk, brugte man Øl i Stedet for. Der var ogsaa undertiden levnet Byggrynsgrød fra Nadveren sidste Aften, tillavet af store (hele) Byggryn, kogte i Kærnemælk. Den fik de saa med kogt Mælk paa. Undertiden fik de ogsaa stuvede Kartoffler. Somme Steder fik de til Davre kogt Mælk hældt paa smaatskaaret Brød.

Middagsmaden bestod ikke altid af de samme Retter de forskellige Steder og Tider. Der var enten Kartoffler med Fisk, Kød eller Flæsk med Meldyppelse (Dowels), bagte efter fik man Øllebrød, Vælling eller anden Søbemad. Enkelte Dage i Ugen fik man Kaal, Suppe eller Ærter. Om Søndagen var Hovedmaaltidet saa vidt muligt Kaal, Ærter eller Suppe. Det var Skik, at Folk skulde have

Ærter og Flæsk Pastelavns Søndag, da det var gammel Snak, at Tjenestefolkene ellers kunde faa i Sinde at løbe af Tjenesten, hvad de forresten ikke gjorde alligevel. Pastelavns Mandag skulde Folk have Flæskpandekage, og hvis Hønsene ikke havde lagt Æg, som Folkene ellers skulde have haft, blev Hønsene slagtede, og der serveredes Hønseskødsuppe. Ærter var sædvanlig tillavet paa Flæsk, Suppe og Kaal paa Kød.

Naar man hverken havde Kaal eller Ærter, blev der tilberedt en Ret, som hed Kars. Den var lavet af store Byggryn, kogt sammen med saltet Kød og nogle kogte Kartofler, og der kom da sædvanligvis Timian og andet Krydderi i.

I Foraaret, naar Hønsene lagde Æg, fik man tit Flæskpandekage med Purløg eller andre Pandekager til Middag, og bagefter en eller anden Slags Søbemad. Naar en Ko havde kælvet, bagte Konen gerne Raamælkspandekager af første Maal Mælk, og af anden Malkning lavede hun en Ret, som kaldtes Kalvedans; den tillavedes saaledes: Mælken kom i en Gryde, som sattes paa Ilden, og naar Mælken kogte, blev der rørt lidt sigtet (timset) Bygmel i, saa det blev en tyk Vælling, hvorpaa der undertiden kom lidt stødt Kanel; den var baade en velsmagende og nærende Ret.

I Vinterhalvaaret fik man ikke Formiddags-Mellemmad. Eftermiddags-Mellemmad fik man hele Aaret, fordi der var en lang Tid fra Middag til Sengetid. Nogle Steder fik man Mellemmaden i Mørkningen og Grød ved Sengetid; men hvor der var Børn, var det almindeligt, at de fik Grøden i Mørkningen og Mellemmaden ved Sengetid,

fordi de mindre Børn gerne kom i Seng før almindelig Sengetid; de vilde helst have deres Grød, før de kom i Seng; det var nemmere at give dem lidt Mellemmad end Grød, hvis de vilde have det, naar de skulde i Seng.¹⁾

Selskabslivet. Julegilderne. Det var dengang almindeligt, at der i hver Gaard blev gjort Julegilde (Ywlbojl), en for gamle, og en for unge. Julegildet for gamle var for gifte Folk i samme Grandelag, og boede der nogle af ens Familie i Nærheden, blev de bedt med, og skete det, at der var fremmede i Besøg hos en af de indbudte Familier, var det gammel Skik, at de skulde tage deres fremmede med. Naar de indbudte saa kom, det var altid i Mørkningen, fik de fremmede først en Bid Brød, og Mandfolkene en Dram, Kvinderne et Glas Mjød, og da Kaffen blev almindelig, fik de derefter Kaffe med Brød. Naar Maaltidet var endt, kom Husmoderen med nogle Tallerkener Pebernødder, og oven over dem laa nogle meget store, som kaldtes Konger, og undertiden to eller tre Æbler paa hver Tallerken. Til hver Tallerken blev der lagt et Spil Kort, de indbudte var bedt om at tage et Spil Kort med, og Manden i Gaarden kom ogsaa med sine. Folk delte sig da saadan, baade Mænd og Kvinder, at der blev fire eller seks til hver Tallerken. Der blev saa spillet Femkort, og de vindende fik sædvanlig fem Nødder til hvert Stik, til Nødderne var spillet af Tallerkenerne, men Kongerne blev vundne ved sidste Stik, og var der Æbler, saa blev de vundne af dem, der først fik tre eller fem sidste Sidste-Stik.

¹⁾ Hardsyssels Aarbog 1914, 114 ff.

Naar dette Spil var endt, fik Folk en Bid Brød, Mændene en Dram og Kvinderne et Glas Mjød. Derefter blev der spillet forskellige Spil, og de, der tabte, maatte saa betale af de Pebernødder, de havde vundet af Tallerkenen; der blev aldrig spillet om Penge. Før Folk skulde hjem, fik de varm Aftensmad, der for det meste bestod af Langkaal og Flæsk, og bagefter en Slags Søbemad, sædvanligvis Bygsuppe (Sødsuppe), og derefter gik eller kørte enhver til sit.

De unges Julegilde omfattede omtrent det samme Grundlag som for de gamle. Naar Gæsterne kom, blev de budt Kringler og Smaabrød, og hvem af Karlene, der vilde, fik en Dram, og Pigerne et Glas Mjød. Derefter trak Karlene af deres Frakker eller Trøjer, der blev hængt i Forstuen, og saa gik de alle, baade Karle og Piger, ind i Predstuen, hvor de skulde danse. Der var en Spillemand, der spillede Violin, og somme Tider var der to.

Naar Musikken begyndte, var det altid Sønnen eller Karlen i Gaarden, der bød den første Pige til Dans, og saa begyndte de andre at tage hver sin Pige, og dermed var Dansen i Gang. De almindelige Danse var dengang Valse, Hamborg, Berlin, Hopsa, Svebsk, Firtrit, Skotsk, Toppehøne, Rihl, Polonaise og forskellige andre gamle Danse. Efter Trearskrigen kom Soldaterne hjem og lærte Folk Mazurka, som blev en særlig yndet Dans. Der blev flere Gange om Natten gjort et lille Ophold, og da blev der ombudt tillavet Smørrebrød, Øl og Brændevin.

Saadanne Julegilder varede altid til hen over Midnat og tit til henimod Dag. Naar de dansende holdt op, fik de igen Mad og Drikke, saa meget de vilde, og saa gik hver

til sit. Det var den Gang almindeligt ved Julegilderne, at der ved de forskellige Ophold i Dansen om Natten blev sunget Sange, fortalt Eventyr og leget forskellige Lege: Blindebuk, klappe Hynde, lade Skoen skride, bytte Huse, bejle o. fl. a., og efter Trearskrigen blev der sunget Fædrelands- og Krigssange. Var der ved Julegilderne Piger, som af en eller anden Grund ikke var godt lidte eller daarlige til at danse, maatte disse ikke føle sig tilsidesatte, hvorfor det mange Steder var en hemmelig Aftale mellem Karlene, at hver af dem skulde danse mindst to eller tre Danse med hver af disse Piger¹⁾.

Bryllupper. Medens de unge nu om Stunder som Regel selv faar Lov til at træffe Valget af en Mage, var det i ældre Tider derimod ofte Forældrene, der traf den Slags Afgørelser. Kærlighed gør blind, siger Ordsproget; men Forældrene saa nøgtern paa Spørgsmaalet, hvad enten det saa i første Række kom an paa at faa en god og dygtig Kone til Sønnen, eller det især gjaldt om at finde en, der kunde medbringe en passende stor Medgift. Saa kunde Kærligheden komme bagefter, hvis der da var Held ved det.

Naar man havde faaet opspurgt, hvor der fandtes et passende Parti, kunde Frieriet foregaa paa forskellige Maader. Karlen kunde selv trække i Kisteklæderne og ride hen og prøve Lykken hos den unge Pige, som hans eller Forældrenes Hu stod til; men nok saa almindeligt var det vist, at Forældrene aftalte Ægteskabet indbyrdes, eller der blev sendt en eller anden æstimeret Mand ud som Frier for Karlen.

¹⁾ Efter Hardsyssels Aarbog 1914, 119 ff.

Det hørte sig til, at Prieren, Karlen eller den, der friede, skulde være ridende. Var det en Smaamands Søn, man ønskede gift med en Gaardmandspige, fik man undertiden en anset Mand til at bejle for sig. Da Jens „Provst“, der i sin Tid var Tækkemand i Arnborg, vilde hen at fri til Maren, der tjente i Høgild, manglede han en Hest, men han klarede sig endda. Han red paa deres Tyr og fik ogsaa Held med sig, efter hvad de gamle fortæller¹⁾.

Saa snart Bryllupsdagen var bestemt og aftalt med Kogekonen, maatte der en af Sted for at indbyde, som var ordkræng (god til at føje sine Ord). Der kunde være forskellige Formler for Indbydelsen, men den lød i det væsentlige saaledes:

„A kommer med en ejendommelig Ærind i Daw, for a ska helsen jer fræ (her nævnes Brudens og Brudgommens Navne) o be jer o kom te djer Brøllup (her nævnes Dag og Klokkeslæt), o kom saa saa tile, te I ka fo Frokost, inden vi ska te Kjerk, aa saa følle mej te Kjerk aa øvervær æ Brujviels, aa saa følle mej hjem aa faa jer Onden. De blywer jo wal Awten, aa saa vild'ed vær dem kjær, om I vild vær te Ste, nær æ Bruj ska dances op, aa I ka saa fo en Dans eller flejer, om I haar Lyst te de, aa saa ska I jo osse ha Kaffe aa Nædder (o: Nadver). Nær I saa blywer kyw aa et den Awten, saa maa I godt rejs hjem; men saa ska I endele osse kom æ anden Daw te Frokost, Kaffe aa Onden, aa da ka I jo osse fo en Dans, om I vil de; aa nær I saa haar moret jer aa faan de, I haar Løst te a Mad aa Drik aa Morskab, saa

¹⁾ H. P. Hansen: Fra gamle Dage II (1925), 75 f., 80.

maa I rejs hjem, aa no hover (haaber) a, I vil ret jer atter mi Indbydels.¹⁾

Det er Forberedelserne, der er de værste, siger man. Og til et Bondebryllup hørte der den Gang store Forberedelser. Folk, der var indbudte, skulde efter gammel Skik aflevere „Sænd“, d. v. s. forskellige Fødevarer til Bryllupsgaarden i Forhold til det Slægtskab, den Velstand og det Hjertelag, der fandtes hos de indbudte. Man kom med Æg, Smør, Høns, Ænder, Gæs. Ja, enkelte kom ogsaa med „æ Bagdiel aa en Kal“ — o. s. v. Mælk og Fløde hentede man hos Naboerne, naar man ikke selv havde nok. Og desuden slagtede man jo en Del i Gildesgaarden. Saa skulde der brygges Øl, brændes Brændevin, bages Brød og en Mængde Kaavringer, og der skulde laanes Tallerkener, Fade, Skeer, Knive og Gafler rundt om i Byen. Endelig skulde der skures, skrappes og kalkes m. m.

Til en „bown Baajel“ hørte Forridere, der skulde ride saa hurtigt foran til Kirke, at de kunde naa Kirken og vende om og møde Skaren, inden denne naaede Maalet. Paa Hjemturen skulde Forriderne naa Bryllupsgaarden, vende og møde Skaren tre Gange, ja, naar det skulde være rigtig godt, skulde Rytterne helst ned til den bagerste Vogn hver Gang. Den villeste Forrider skulde første Gang, han naaede Gaarden, have en Brændevinsflaske, som han holdt op for Skaren, naar han mødte denne, og derved indbyde Folk til Festen. Samme Mænd skulde skænke for Gæsterne, efterhaanden som de kom ind i Gaarden. Megen Morskab vakte det jo, naar Kogekonen kunde se sit Snit til at narre Mundskænken og komme

¹⁾ Hardsyssels Aarvog 1914, 123, jfr. H. P. Hansen: Fra gamle Dage II, 81.

Vand i Brændevinsflasken. Saa kunde vedkommende, der fik Snapsen, komme med en Bemærkning om, at „de hær slaar da ett æ Hat aw!“

Til Hovedpersonerne ved et saadant Bryllup hørte ogsaa Spillemandene eller Spillemanden, der skulde møde tidlig Bryllupsmorgenen for at faa noget Mad, da der senere paa Dagen blev daarlig Tid og Lejlighed til Spisning. Han skulde blæse et Stykke paa sin Klarinet for hver, der kom til Gaarden, og paa Vej til og fra Kirken skulde han blæse for hver, man mødte. Somme Steder var det ogsaa Skik, at Blæseren stod oppe i Koret og blæste til Salmerne. Ved Middagsbordet maatte han blæse, medens man spiste, og endelig skulde han ved sin Musik holde Søvnene borte og Humøret oppe hos Gæsterne hele Natten. Om Aftenen og Natten var der sædvanligvis to eller tre til at spille til større Brylluper, og da var det mest Violinmusik, der blev brugt. Paa den Tid havde man Lergulv overalt i almindelige Bøndergaarde, og det var først omkring 1850, at det blev Skik at lægge Bræddegulve i de større Gaarde.

Medens man sad ved Middagsbordet, gik Skafferen rundt med en Tallerken og samlede Penge ind til Spillemanden (eller Spillemandene). Følgende Optrin fandt Sted i *Borriskrog* den 25. Oktober 1829 ved Museumsmanden J. A. Trøstrups Forældres Bryllup, hvor der sikkert har været nogle af nærværende Slægtsbogs Medlemmer med. Der var tre Spillemande til dette Bryllup, og den ene af disse var Brudgommens Morbroder, Niels Andersen fra Lille Albæk i Snebjerg. Foruden sin Dygtighed som Spillemand var han ogsaa vidt bekendt for sin usæd-

vanlige Evne til at kunne more Polk med lystige Historier. Han havde da lavet følgende Historie, som Skafferen gengav, idet han gik rundt med Tallerkenen. Dagen før Brylluppet var Niels Andersen gaaet ud i Heden for at skyde en „Orrfowl“ (Urfugl), som han vilde have med til Brylluppet. Nord for et lille Hus paa Albæk Hede skød han ogsaa en Høne; men nu viste det sig, at det var Else Randris's eneste Høne, han havde skudt, og Konen var meget vred og forlangte en urimelig stor Erstatning, ellers skulde han arresteres. Han fik dog Lov til at komme til Bryllup, men kunde han ikke betale Hønen, naar han kom tilbage, saa vilde det gaa ham rent galt. Og nu bad Skafferen om, at Gæsterne vilde betænke den uheldige Spillemand rigelig.

Historien blev først fortalt for Bordenden, hvor Brudeparret og Præsten (Wilstrup) sad. Præsten syntes, at det var en ublu Betaling for en Høne, og han sagde, at saa vilde han da hellere give en anden Høne. Men da slog Niels Andersen, der stod bag ved og spillede, Præsten paa Skulderen og sagde: „Ja, men sådan Hø'n hå'r du misæl et, bette Bror, for den wa bode tåpe, skjæge o løjnbjænne — den håår ett en hvir Fjærre o sæ, o så gjor den en Æk o æ Då, o såmme Sinnd tåw!“ „Det kan gerne være,“ svarede Præsten, og saa lagde han sin Skærv.

Ud paa Aftenen, da Bruden var danset op, og Dansen var i fuld Gang i Fredstuen, kunde to Spillemand godt besørge Musikken, og saa gik Niels Andersen ned i Stuen for at stoppe sin Pibe. Men der kom han imidlertid til at fortælle, og nu varede det ikke ret længe, før Danse-

stuen var tom. Folk hang over hinanden over Bord og Bænke for at høre og se den sjældne Spillemand fra Albæk¹⁾).

Troen paa det overnaturlige. En gammel Fortælling lyder saaledes: Dengang nogle Engle gjorde Oprør mod Gud og blev onde, var der nogle andre Engle, som ikke rigtig forlod Gud, men heller ikke blev ved at være gode Engle, og da Gud stødte de onde Engle ned i Helvede, blev de, som ikke rigtig havde forladt Gud, men heller ikke blev ved at være gode Engle, vist ned paa Jorden, og nogle af dem tog Bolig i Høje og Bjerge og blev Bjergfolk. Andre af dem tog Bolig i Havene og blev Havmænd og Havfruer; og endelig tog nogle Bolig i Huse og Gaarde, og det var dem, der blev kaldt Nisser. I afvigte Aarhundrede var der mange, der troede, at der var saadanne til.

Der var saaledes en Mand, som pløjede paa sin Mark. Den ene Ende af Ageren, han pløjede i, endte ved en Gravhøj. Engang, da han kom nær op til Højen, syntes han, at han kunde lugte nybagt Brød, og han sagde da til Drengen, som kørte Plovdyrene: „A trowr æ Bjarremands Kuen baager i Daw, de va raar o smaag hinne nøj Brø.“ Da de saa havde pløjet en Omfur og igen kom til Højen, laa der et kønt lille Brød. Det tog Manden med hjem, hvor det blev lagt paa en Hylde i Madkammeret. En Tid efter den Dag, da de sad ved Bordet og nød deres Middagsmad, kom der en lille Kvinde (Bjergmandens Kone) med den lille Kage i Hænderne inde fra Madkammeret,

¹⁾ H. P. Hansen: Fra gamle Dage II, 81—88.

og saa sagde hun: „I sku ha ædt en, saa haad I hat en, no ska i mist en.“

Der var jo mange Fortællinger, f. Eks. naar Bønderkoner blev bedt om at hjælpe Bjergmændenes Koner i Barselfærd og fik deres Hjælp rigelig betalt med et eller andet, som ikke syntes at have synderlig Værdi, men som siden viste sig at være pure Sølv eller Guld.

Der er naturligvis ogsaa en Del Fortællinger om Ellefolk. Naar de dansede om Natten og der saa kom Karle tæt forbi, som af Nysgerrighed blev staaende og saa paa Dansen, indbød Ellepigerne dem til at danse med, og det var næsten umuligt for Karlene at blive fri, da Ellepigerne saa saa yndige og fortryllende ud. Lod Karlene sig friste til at tage Del i Dansen, var de siden omtrent i Ellepigerens Vold, saa de kun havde Herredømme over sig selv, den Tid Solen var oppe, men saa snart den var nede, og Ellepigerne kaldte, var de nødt til at følge med.

Havmænd og Havfruer taltes der ikke saa meget om der i Egnen, da Folk boede saa langt fra Havet. Men i alle Herregaarde var der Nisser, ogsaa i en Mængde Bønderhjem. Det skete undertiden, at Røgterne eller Malkepigerne for Morskab drillede Nisserne, men det gik altid værst ud over dem selv til sidst, saa de maatte helst se at blive gode Venner med Nissen igen for at blive fri for hans Drilleri.

I første Halvdel af forrige Aarhundrede var der mange, som troede, naar der var en eller anden afdød, der i levende Live havde øvet stor Uret, der ikke var bleven aabenbaret, at vedkommende ikke kunde faa Ro i sin Grav, men maatte gaa igen og færdes paa de Steder,

hvor Uretten var gjort. De Forbrydelser eller Ugerninger, Folk da mente, der voldte, de afdøde gik igen, var især Mord, Mened o. lign., som ingen vidste uden den afdøde. Det kunde ogsaa ske, at en eller flere af de efterlevende blev skyldt for en eller anden Uretfærdighed, men var uskyldig, og kun den afdøde, som havde voldt Ugerningen, vidste Besked. Folk mente da, at den skyldige maatte gaa igen, for at Uretten kunde blive sonet, og først da fik den afdøde Ro. Der er saaledes fortalt som fuldkommen sikkert og vist om et lille, sygt Barn, der stod paa en Bænk ved et Vindue, mens en Pige stod og passede det. For at fornøje Barnet havde en af Forældrene givet det en Specie at lege med. Denne Specie blev borte for Barnet, og Pigen vidste heller ikke, hvor den var bleven af. Forældrene skyldte saa Pigen for, at hun havde taget Specien, og, skønt hun græd og forsikrede sin Uskyldighed, blev hun dog ikke troet. Pigen bad i Enrum inderlig til Gud om at mage det saa, at hendes Uskyld blev vitterlig. Barnet døde og blev jordet, men derefter saa baade Forældre og Pigen Barnet staa i samme Dragt og paa samme Sted, hvor Specien var bleven borte, og pille med Pingrene der. De gav sig da til at løsne Panelet mellem Bænken og Vinduet, og der fandt de saa Mønten. Dermed var Pigens Uskyld bevist, og siden saa man ikke Barnet gaa igen¹⁾. Hvor mange har ikke fortalt om slige Begivenheder. Tvivl og Tro om deres Virkelighed kæmpede ofte en haard Kamp i Menneskenes Sind. Men vi, der aldrig har været udsat for den Slags Oplevelser, kan vist sige med H. F. Feilberg: „Jeg tør ingen Ting benægte!“ Vi

¹⁾ Hardsyssels Aarbog 1914, 142 ff.

kan vist ikke altid slaa Beretninger om Varsler i Hartkorn med Spøgelseshistorierne¹⁾).

Det religiøse Aandsliv. I ældre Tid var det mere stilfærdigt end i vor Tid. Der var ogsaa dengang langt fra saa meget aandelig Røre som nu. Men rundt om i mange Hjem var der megen sand Kristendom. I saadanne Hjem blev der sædvanlig holdt Husandagt, især om Aftenen. Naar Børnene skulde i Seng, gik enten Fader eller Moder med dem, og naar de var i Sengen, blev de spurgt: „Hvem har skabt dig?“ hvortil blev svaret: „Gud Fader.“ „Hvem har genløst dig?“ „Guds Søn.“ „Hvem har helliggjort dig?“ „Gud Helligaand.“ „Hvor blev du et Guds Barn?“ „I Daaben, der blev jeg kristnet og et kristent Menneske.“ Den af Forældrene, der saaledes havde fulgt Børnene til Sengs, fremsagde saa nogle korte Bønner, som Børnene eftersagde, og sluttede derefter med Fader-*vor*. Tit blev der gjort Korsets Tegn over dem og sagt: „Sov nu i Jesu Kristi Navn.“ Bønnerne lærte Børnene lidt efter lidt udenad.

Denne Husandagt med Børnene var tit af stor Værd for dem senere hen i Livet, idet Faders og Moders Bønner, Salmevers og kristelige Formaninger ofte randt dem i Hu, naar de paa en eller anden Maade blev fristet til et eller andet ondt. Faders og Moders Formaninger blev da et Redskab i Guds Haand til at værne dem mod Fald i Fristelsens Tid, og det, Forældrene saaledes havde lært Børnene i Tillid til Gud, blev tit til Velsignelse for dem endog i den høje Alderdom²⁾).

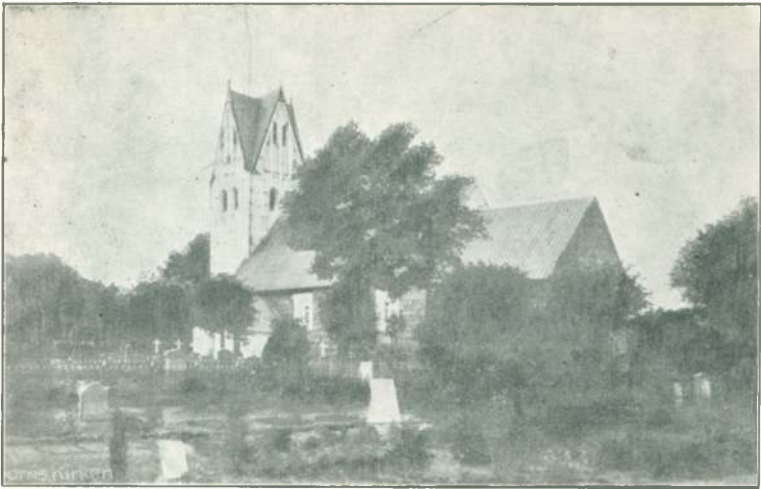
¹⁾ H. P. Hansen: *Fra gamle Dage II*, 106.

²⁾ *Hardsyssels Aarbog 1914*, 150 f.

Vi har nu hørt lidt om forskellige Forhold vedrørende det gamle Bondeliv i Midtjyllands Hedeegne og har gennem disse — fra trykte Kilder hentede — Oplysninger faaet nogen Forstaaelse af de Kaar, Duedalslægtens ældre Generationer levede under. De ovenstaaende Smaaskildringer er hidsatte for at give lidt kulturhistorisk Baggrund for de personalhistoriske Enkeltheder, der nu vil følge.

Fra Slægtsfesten i Brande 10. August 1930.

Kirken i Borris.

I Folketællingslisten 1787 ses det, at der paa Gaarden Duedal, Borris Sogn. bor: *Marie Cathrine Christensdatter*, 50 Aar, Enke efter første Ægteskab.

Niels Michelsen, 22 Aar
Anne Michelsdatter, 16 Aar } hendes Børn.

Kirkebogen for 1799 i Borris Sogn viser, at Enke efter Michel Duedal er begravet 4. Fredag efter Paaske, 61 Aar gl. Vi ser da, at hendes Mand bliver kaldt Duedal, hvad han sikkert ikke er døbt; han har faaet Navnet efter Gaarden. Derimod kan vi næsten regne med, at han har heddet Nielsøn, da hans Søn hedder Niels; i de Tider blev jo saa godt som altid den ældste Søn opkaldt efter Farfaderen. Vi holder os nu til det Navn, Kirkebogen udviser:

Duedalslægtens Stamfader og Stammaoder hed da Michel Duedal og Marie Cathrine Christensdatter.

Niels Michelsen Duedal og *Ane Nielsdatter* blev trolovede 9. Oktober 1787 og gift samme Aar 23. Søndag efter Trin. Ane var fra Ejendommen Schrafhøj, der laa i Nærheden af Duedal. Hendes Fader hed Niels Jensen og Moderen hed Maren Nielsdatter. Der har været 4 Søstre i det Hjem, hvoraf Ane var den ældste. Niels og Ane har boet paa Duedal indtil 1808, da solgte de Gaarden til Chr. Christensen,¹⁾ Fjederholt, Rind Sogn ved Hering. N. M. og Hustru er da flyttet til Kvisthuse, som ogsaa ligger i Borris Sogn. Der har de opholdt sig til deres Død. Kirkebogen viser, at Aftægtsmand Niels Michelsen, Kvisthuse, døde den 15. Decbr. 1835, og Ane Nielsdatter, Enke efter Aftægtsmand Niels Michelsen, Kvisthuse, døde 27. Marts 1837. De har været paa Aftægt hos en Datter og Svigerson.

Børn:

- I Else Marie Nielsdatter, f. 1788.
- II Marie Nielsdatter, f. 1789.
- III Michel Nielsen, f. 1791.
- IV Niels Nielsen, f. 1792.
- V } Døde udøbte Tvillinger 1794.
- VI }
- VII Maren Nielsdatter, f. 1795.
- VIII Jens Nielsen. f. 1797.

¹⁾ Chr. Chr. var Evald Tang Kristensens første Hustrus Bedstefader. Se Evald Tang Kristensen: *Minder og Oplevelser I* (1923), S 16.

IX Mads Nielsen, f. 1799.

X Marie Elisabeth Nielsdatter, f. 1803.

Om de fire ældste ved vi ikke ret meget endnu. Dog er der fortalt af ældre Folk, at en af Sønerne var udlært som Købmand og kom til København, hvor han døde som ugift.

VII *Maren Nielsen Duedal*, gift 8. November 1818 med *Peder Christensen*. Maren og hendes Mand har overtaget Gaarden efter hendes Forældre i Kvisthuse, da de blev gifte. Hendes Forældre har da opholdt sig paa Aftægt hos dem. Efter Peder Christensens Død kom Maren paa Aftægt hos hendes ældste Søn Niels Christian Pedersen, der boede paa Gjaldbæk Mark. En Tid var hun hos Broderen Mads Nielsen Duedal, Raulund, som Husbestyrerinde efter hans første Kones Død. Senere kom hun til Borris igen, og der døde hun 9. Febr. og blev begravet 17. Febr. 1871.

Børn:

A. Niels Chr. Pedersen, f. 7. Juli 1819.

B. Laust Chr. Pedersen, f. 15. Januar 1821.

C. Ane Pedersen, f. 20. Marts 1823.

D. Peder Pedersen, f. 1. Januar 1825.

E. Niels Pedersen, f. 15. Marts 1827.

F. Inger Marie Pederesen, f. 17. April 1829.

Peder Christensen og Maren er da blevet fraskilte og Maren Nielsdatter har senere en Datter.

G. Micheline Chistensen, f. 20. Febr. 1836.

A. *Niels Chr Pedersen*, gift 24. Marts 1853 med *Ane Dorthea Sørensen*. Niels Chr. begyndte som Hyrde-

Ane Dorthea Sørensen.

dreng, da han var 7 Aar, og blev i samme Plads i 14 Aar. Derefter kom han til Rasmus Huollig som Forkarl i 5 Aar. Dernæst tjente han 15 Aar som Forkarl i Gjaldbæk. Han fik derefter Kærhus i Fæste i ca 9 Aar. Fra Kærhus flyttede han til Borris, hvor han døde 1. Juni 1892 og begravedes paa Borris Kirkegaard.

Et Mindeskraft, som er affattet af en gammel Degn, findes hos Sønnen Peder Chr. Pe-

dersen. Dets første Vers lyder:

Saa rolig og glad sit Liv han endte
den gamle forpinte Korsdrager,
hver Ven, som hans traurige Stilling kendte,
det ingenglunde beklager,
at han er ej mere, men takker Gud,
som naadig af Trængselen løste ham ud.

De øvrige Vers fortæller om et Liv i Trængsel, men et fromt Levned.

Børn:

- 1 Peder Chr Pedersen, f. 27. August 1857.
2. Ane Marie Pedersen, f. 19. Juni 1861,
3. Frederikke Marie Pedersen, f. 2. Novbr. 1863.
4. Kristiane Birgitte Katrine Pedersen, f. 14. Novbr. 1866.
5. Karen Kirstine Pedersen, f. 30. Maj 1870.

1. *Peder Chr. Pedersen*, gift med *Ingeborg Katrine Berntsen*. Peder Chr. tjente som ung i Sønderjylland, hvor han blev kendt med sin Kone. Efter at de var blevet gift, flyttede de til Borris Sogn og kom til at bo paa Aagaard Hede, hvor han i Begyndelsen hjalp sin Fader med Ejendommens Drift. Nogle Aar arbejdede han ved Banen og fik Plads som Ledvogter

Peder Chr. Pedersen med Familie.

mellem Borris og Trolldhede Stationer. Senere flyttede han ud Vest for Borris og var nu Arbejdsmand, indtil Børnene i 1912 hjalp Forældrene med Købet af et lille Hus ved Borris Kirke. P. Chr. kan endnu paatage sig lettere Arbejde.

Børn:

- a. Ernst Christian Pedersen, f. 2. Sepbr. 1883.
- b. Ane Petrine Severine Dorthea Pedersen, f. 7. Juli 1885.
- c. Nikoline Katrine Pedersen, f. 28. Juni 1887.

- d. Petrine Severine Pedersen, f. 30. April 1889.
- e. Kristine Pedersen, f. 22. Juli 1891.
- f. Peder Pedersen, f. 14. April 1893.
- g. Thomas Pedersen, f. 2. Juli 1898.
- h. Niels Pedersen, f. 2. Juli 1898.

a. *Ernst Pedersen*, gift med *Marie Vittrup*. Ernst Pedersen blev først udlært som Skomager i Jedsted ved Gredstedbro, men efter Læretiden gik han over til Landbruget og kom til Agersnapgaard som Materialkusk, hvor han traf sin nuværende Hustru. Efter deres Bryllup rejste de til Ølgod, hvor han er Arbejdsmand.
Ingen Børn.

b. *Ane Petrine Pedersen*, gift den 27. April 1911 med *Kristian Sørensen Fæster*. Ane tjente efter sin Konfirmation forskellige Steder i Borris og Omegn. Siden de blev gift har de boet paa en Ejendom i Nærheden af Aadum. Ane døde 15. Juni 1916.

Børn:

- b 1. Bodil Marie Fæster, f. 1. August 1912.
- b 2. Katrine Fæster, f. 15. Septbr. 1914.

b 1. *Bodil Marie Fæster*, gift 8. November 1931 med *Kristian Søgaard*, Bisgaard, Egvad.

c. *Nikoline Pedersen*, gift 3. April 1912 med *Hans Jensen*. Efter at de var blevet gift, bosatte de sig i Hoven, hvor de købte en Gaard. Den blev solgt i 1919, og nu flyttede de til Blaaehøj Afholdshotel. Senere fik de en Gaard i Aadum, men her tog Hans Jensens Sygdom Overhaand (han led af Sukkersyge), og da han døde, rejste Nikoline til Borris, hvor hun bor.

Børn:

- c 1. Martin Jensen, f. 20. Juli 1912.
- c 2. Dagny Jensen, f. 14. Febr. 1914.

- c 3. Ingeborg Jensen, f. 8. Jan. 1916.
- c 4. Marie Jensen, f. 23. Febr, 1918.
- c 5. Peder Chr, Jensen, f. 27. Novbr. 1920.
- c 6. Anna Jensen, f. 23. Oktbr. 1922.

d. *Petrine Pedersen*, gift den 9. Marts 1920 med *Mads Poulsen*. De købte en Ejendom i Lindknud, som de stadig besidder.

Børn:

- d 1. Villy Poulsen, f. 25. Jan. 1923.
- d. 2. Poul Poulsen, f. 25. April 1924.

e. *Kristine Pedersen*, gift den 9. Septbr. 1919 med *Ejnar Jensen*. Da de blev gift, overtog de Ejnar Jensens Fødegård i Hejbøl.

Børn:

- e 1. Marie Jensen, f. 21. Juni 1920.
- e 2. Ingeborg Jensen, f. 1. Septbr. 1922.
- e 3. Hans Jensen, f. 31. Maj 1924.
- e 4. Mette Jensen, f. 20. Maj 1926.
- e 5. Anna Jensen, f. 6. Maj 1928.
- e 6. Dines Jensen, f. 5. Maj 1931.

f. *Peder Pedersen*, gift med *Olga Pedersen*. Efter Peder Pedersens Konfirmation kom han i Lære hos Smedemester Christensen, Aadum. Efter Læretiden arbejdede han en Aarrække hos forskellige Landsbysmede. Derefter var han en Tid paa Frichs Maskinværksted i Aarhus. Senere hos Hofmann og Sønner paa deres forskellige Arbejdspladser i Jylland. Nu arbejder han paa Tilst Teglværk ved Aarhus.

Børn:

- f 1. Jenny Marie Pedersen, f. 11. Oktober 1918.
- f 2. Ingeborg Katrine Pedersen, f. 22. Decb. 1920.
- f 3. Holger Christian Pedersen, f. 7. Marts 1923.

- f 4. Egon Pedersen, f. 15. August 1926.
- f 5. Anna Martha Pedersen, f. 1. Maj 1929.
- f 6. Ester Gudrun Pedersen, f. 3. Aug. 1931.

g. *Thomas Pedersen*, gift den 23. Marts 1923 med *Karen Kristensen*. Thomas Pedersen var først ved Landbruget, men efter sit Giftermaal overtog han en Trævareforretning i Oksbøl. Den har han endnu.

Børn:

- g 1. Karlo Pedersen.
- g 2. Marie Pedersen.
- g 3. Frida Pedersen.
- g 4. Erna Pedersen.

h. *Niels Pedersen* er ugift og arbejder ved Landbruget. Aftjent sin Værnepligt i København som Kystartillerist.

2. *Ane Marie Pedersen*, gift med *Christian Lund*, der var Arbejdsmand i Borris til han døde 1923.

A. M. kom 5 Aar gammel ud at tjene som Faarehyrde. Hun tjente uafbrudt, til hun var 26 Aar. I 25 Aar har hun gaaet ud som Vaskerkone i Borris. Nu opholder hun sig paa Borris Asyl.

Børn:

- a. Elisabeth Lund, f. 23. Decbr. 1891.
- b. Andreas Kr. Lund, f. 14. Septbr. 1893.
- c. Lundstrøm Lund, f. 2. Oktbr. 1896
- d. Nikolaj Bay Lund, f. 19. Decbr. 1898.

a. *Elisabeth Lund*, gift med *Bager Chr. Jensen*, Lemvig. De bor Frederiksgade 9, Lemvig.

Børn:

- a 1. Mikael Kr. Lund Jensen, f. 7. Novbr. 1924.
- a 2. Ellen Lund Jensen, f. 25. Marts 1926.
- a 3. Elna Lund Jensen, f. 5. April 1928.

- b. *Andreas Lund*, gift med *Elna Uldal* af Lunderskov, de bor i København, Mathæusgade 34² t. h. Hendes Fader var i en længere Aarrække Smedemester i Lunderskov.

Børn:

- b 1. Rosa Uldal Lund, f. 5. Aug. 1918.
- b 2. Jonna Uldal Lund, f. 21. Febr. 1920.
- b 3. Dich Uldal Lund, f. 7. Oktbr. 1922.

- c. *Lundstrøm Lund*, gift med *Anna Hansen* af København. De bor i Aldersrogade 7 Stuen.

Børn;

- c 1. Louis Lund, f. 2. Jan. 1928.
- c 2. Dorrit Eberly Lund, f. 11. Jan. 1930.

- d. *Nikolaj Lund* er gift og bor i Borris.

5. *Karen Kirstine Pedersen*, gift 20. November 1895 med *Niels P. Rasmussen*, Horslunde, Give. N. P. Rasmussen drev Skrædderforretning i Borris til ca. 1900. Han flyttede da derfra til Aadum, hvor han lejede et Hus og begyndte der. Nu bor han i eget Hus. Foruden Skrædderforretningen har han Telefoncentralen. Rasmussen er meget interesseret i Biavl og er en stor Biavler, han har Bierne udstationeret forskellige Steder i Sognet. Karen Kirstine døde 25. Juni 1931.

Børn:

- a. Thorvald Kristen Rasmussen, f. 22. Sept. 1896, død 1922.
- b. Jacob Aage Rasmussen, f. 30. Decbr. 1898.
- c. Harald Vilian Rasmussen, f. 9. Sept. 1901, død 1908.
- d. Anna Rasmussen, f. 27. Sept. 1903, død 1926.
- e. Signe Rasmussen, f. 3. Marts 1905, død 1908.
- f. Karl Prede Rasmussen, f. 28. Juni 1908.

- b. *Jacob Aa Rasmussen*, gift med *Marie Moesgaard*. Datter af *Jens Moesgaard* i Naalund. *J. Aa. Rasmussen* er Telefontekniker i Grindsted.

Børn:

- b 2. *Vita Lillian Rasmussen*, født 1924.

- f. *Karl Fr. Rasmussen* er Skrædder.
-

- B. *Laust Chr. Pedersen* var med i Trearskrigen. Efter Krigen Slutning blev han i Flensborg, hvor han stiftede Hjem.
-

- C. *Ane Pedersen* har vi intet kunnet faa at vide om.
-

- D. *Peder Pedersen* var ligeledes med i Krigen 1848—50. Han blev ogsaa i Flensborg, hvor han stiftede Hjem.
-

- E. *Niels Pedersen*, gift med *Ane Margrethe Madsdatter* fra Rosendal i Aadum Sogn. *Niels Pedersen* er født i Kvisthuse. Han kom tidlig ud at tjene. Et af de Steder, hvor han havde Plads, var hos *Rs. Rahbæk*. Der var han Forkarl i længere Tid, og i de Aar fik han en Aften en Oplevelse, der gjorde et dybt Indtryk paa de tilstedeværende. Alle Gaardens Folk var samlede i Stuen; de var optaget af deres Arbejde hver for sig, Pigerne spandt og strikkede, Karlene kartede og strøg Sime. Nu skete det den Aften, som saa ofte, at en konfirmeret Dreng, der var træt af Dagens Arbejde, faldt i Søvn. *Rs. Rahbæk*, der var Jæger, havde altid Bøssen hængende i Stuen, og da han ser, at Drengen er slumret ind, tager han Geværet ned og sætter en Knaldpille paa, Drengen skulde nemlig blive

forskrækket, naar det gav det lille Knald, og det vilde da blive til stor Morskab for de andre. Men det gav ikke et Knald, men et frygteligt Drøn, Bøssen havde været ladt uden Mandens Vidende. Da Krudtrøgen lagde sig, saa de den døende Dreng ligge paa Gulvet. Manden blev nu anklaget for Drab, men Niels Pedersen tilbød at rejse i Pængelet i Stedet for Rs. Rahbæk, hvis han blev dømt. N. P. syntes, at Rs. R. havde faaet mere end Straf nok i Gerningen, der var sket. Men Dommen resulterede i Prifindelse for Straf. Dette lille Træk viser det gode Forhold mellem Husbond og Karl, og desuden N. P.s Offervilje over for et andet Menneske.

Da N. P. blev gift, fik de et Hus paa et Stykke uopdyrket Hede i den sydøstlige Side af Borris Sogn. De havde dog ingen Driftskapital, saa Manden maatte ud for at tjene en Dagløn. Paa Ejendommen kunde der holdes en Ko og nogle Faar, Jorden var de fleste Steder bevokset med svær Lyng, og det var meget strengt at bryde den, og desuden maatte de leje til det, da de ikke havde Penge at købe Trækdyr for, saa det blev ikke til meget med Opdyrkningen. De boede der til 1879, da solgte de Stedet og flyttede til Varde, hvor N. P. ernærede sig som Daglejer og Ane Margrethe gik ud og vaskede for Folk. N. P. døde 1901, 74 Aar gammel, og hans Kone 1910.

Børn:

1. Dorteaa Nielsen, f. 1860, død 8 Aar gl.
2. Maren Nielsen, f. 19. Novb. 1861.
3. Mads Christian Nielsen, f. 15. Marts 1864.
4. Niels Chr. Nielsen, f. 10. Febr. 1866, død som Barn.
5. Ane Else Nielsen, f. 25. Marts 1868.
6. Theodor Chr. Nielsen, f. 7. Juli 1870.
7. Peder Krog Nielsen, f. 28. Juni 1872.
8. Thomas Nielsen, f. 11. Septbr. 1875.

2. *Maren Nielsen* kom tidlig ud at tjene. Hun rejste November 1884 til Sønderjylland og tjente der forskellige Steder i Nærheden af Løgumkloster. I 1896 blev hun gift med Enkemand Georg Andersen af Borg pr. Bredebro, hvor de endnu bor og har et Sted, hvor de kan holde 2 Køer. Hendes Mand havde 8 Børn med sin første Kone.

Ingen Børn.

3. *Mads Christian Nielsen*, gift med *Christine Gram*. Mads Chr. kom ligeledes tidlig ud at tjene. Da han var 18 Aar, rejste han til Sønderjylland, hvor han tjente 2 Aar i Ellum og 3 Aar i Faurby som Forkarl. Medens han tjente der, døde Manden og to voksne Sønner, en tredie laa inde som Soldat i Berlin. Det var en streng Tid for ham, der kun var 21 Aar, at skulle lede Arbejdet paa den ret store Gaard; der var 3 Karle og en Dreng. November 1888 kom han til Landeby, hvor han var til April 1890, da han med sin senere Hustru rejste til Amerika, hvor de blev gift i December s. Aa. De drev en Farm, indtil han døde 1912.

Ingen Børn.

5. *Ane Else Nielsen*, gift med *Peder Christian Fredensborg*. Ane Else kom som de ældre Søkende tidlig ud at tjene. November 1884 rejste hun til Sønderjylland og tjente i Ellum ved Løgumkloster, til hun i 1892 blev gift. De bosatte sig i Rurup pr. Toftlund, hvor de havde en Ejendom paa 26 Td. Land. I 1925 døde Ane Else, og Manden afstod da Gaarden til den ældste Søn. Senere har han købt en Ejendom paa samme Størrelse som den første i Øster Terp pr. Bedsted.

Børn:

- a. Margrethe Fredensborg, f. 17. Juli 1894
- b. Christian Sørensen Fredensborg, f. 19. Novbr. 1896.

- c. *Dorthea Fredensborg*, f. 5. Oktbr. 1899.
- d. *Marie Fredensborg*, f. 22. Jan 1907.
- e. *Niels Fredensborg*, f. 24. Decbr. 1909.
- a. *Margrethe Fredensborg*, gift med *Martin Jensen* af Øderup pr. Toftlund. De bor nu i Spandet pr. Arnum, hvor de har en mindre Landejendom.

Børn:

- a 1. *Anna Jensen*, f. 20. Aug. 1925.
- a 2. *Niels Jensen*, f. 18. Juli 1927.
- a 3. *Elly Jensen*, f. 17. November 1929.

- c. *Dorthea Fredensborg*, gift med *Anders Kafton* af Agerskov. De bor i Vellerup pr. Hellevad.

Børn:

- c 1. *Henrik Kafton*, f. 26. April 1926.
- c 2. *Peter Kafton*, f. 28. Februar 1929.

- 6. *Theodor Christian Nielsen*, gift med *Nielsine Elfrida Charlotte Amalie Hansen*. Theodor Chr. kom ud at tjene 9 Aar gl. og gik som Følge deraf kun i Skole om Vinteren. Det blev ikke ret meget, der blev lært. Det, der lærtes om Vinteren, glemte Børnene det meste af om Sommeren Efter Konfirmationen rejste han til Sønderjylland, det var i 1884, og tjente der til 1. Marts 1894. Rejsen gik da til Danmark for at aftjene Værnepligten.

Theodor Christian Borris.

Theodor Christian Iaa Soldat ved 12. Batallions 3. Compagni fra 10. April 1894 til 8. Oktbr. 1896. 1 Aar var han Korporal. I den Tid blev Skolekundskaberne betydeligt udvidet. Den 18. Januar 1898 blev han ansat som Politibetjent i København, hvor han stadig er. 1910 blev han udnævnt til Dannebrogsmænd i Anledning af, at han paagreb en Person, der havde gjort sig skyldig i Røveri af Diamanter. Før det lykkedes at paagribe Tyven, fyrede denne et Skud løst Krudt i Ansigtet paa Th. Chr. I Aaret 1910 fik de Familienavnet *Borris*.

Børn:

- a. Otto Frode Borris, f. 4. Novbr. 1903.
- b. Else Marie Borris, f. 3. Marts 1907.

a. *Otto Frode Borris*, gift med *Else Marie Elbo*, Datter

af Overpostbud K. Elbo, København. Otto Frode gik i Kommuneskolen i København i 5 Aar, 4 Aar i Mellemskolen og 3 Aar paa Gymnasiet (Metropolitanskolen).

Han blev Student 18½ Aar gl., 5½ Aar efter tog han teologisk Embedseksamen. Da han havde været Soldat, blev han kaldet til Kapellan for Ølgod og Strellev i Ribe Stift. Den 5. Juli samme Aar blev han ordineret i Roskilde Domkirke. Den

Otto Frode Borris.

21. Juli blev han indsat i Embedet af Sognepræst Møller Andersen. Juli 1932 forflyttet til Testrup, Ringsted H.

Børn:

Kirsten Elbo Borris, f. 27. September 1931.

7. *Peder Krog Nielsen*, gift med *Nielsine Barbara Hansen*, Datter af Baneformand Tønnes Hansen, Varde. P. K. Nielsen kom som sine Søskende tidligt ud at tjene. 17 Aar gl. kom han i Formerlære i Varde. Efter Læretiden blev han Soldat i Fredericia. I 1896 kom han til at arbejde hos Firmaet Konstantin Hansen og Schrøder, Kolding. Allerede 1899 blev han Støbemester, i hvilken Stilling han blev indtil 1. Juli 1930, da han paa Grund af Sygdom maatte tage sin Afsked.

Børn:

- a. Valdemar Nielsen, f. 16. April 1898.
 - b. Alfred Nielsen, f. 30. Septbr. 1899.
 - c. Christian Nielsen, f. 27. Febr. 1901.
 - d. Henry Nielsen, f. 23. Septbr. 1903.
 - e. Valborg Nielsen, f. 3. Juli 1906.
- a. *Valdemar Nielsen*, gift med *Paula Bechmann*. V. N. tog Studentereksamen og var derefter en Tid beskæftiget ved Kontorarbejde. Senere rejste han til Amerika, hvor han i 1929 blev gift. Ægteparret bor i Chikago.
- b. *Alfred Nielsen*, gift med *Dagmar Jensen*. A. N. lærte Handelen, og for Tiden bestyrer han en Forretning i Kolding.

Børn:

- b 1. Gerda Nielsen, f. 21. Februar 1929.
- c. *Christian Nielsen*, gift med *Thora Larsen*. Chr. N. lærte Landvæsenet. Efter at han havde aftjent Værne-

pligten, rejste han til Amerika, hvor han stadig opholder sig.

Børn:

c 1. *Henry Nielsen*, f. 17. September 1922.

d *Henry Nielsen* blev Typograf og rejste til Amerika.

e. *Valborg Nielsen*. Ugift.

8. *Thomas Nielsen*, gift med Enke *Anna Christensen* af Esbjerg. Th. N. lærte Maskinfaget; han arbejdede efter sin Læretid hos sin Læremester, P. Bæk, Ølgod, og i Esbjerg hos H. P. Jensen, Skolegade. I April 1912 blev han ansat som Bestyrer af Gasværket i Skjern. Han er gift anden Gang med *Kaja Pedersen*, Datter af Murer *Hans Pedersen*, Varde.

Ingen Børn.

F. *Inger Marie Pedersen*, gift 1863 med *Mikkel Jensen* fra Borris. De flyttede til Sdr. Omme Sogn efter Giftermaalet, og de bosatte sig paa en Udlod af Vestergaards Mark i Skovsende, Sdr Omme. M. J. blev saa Daglejer i Vestergaard. *Inger Marie* maatte nu tage fat hjemme paa Ejendommen, og det gik ogsaa helt godt. Efter 6—7 Aars Forløb havde de en Besætning paa seks Kreaturer. De solgte da Ejendommen og flyttede til Stakroge, hvor de overtog en anden, men efter nogle Aars Forløb byttede de og kom til at bo i Skærsig ved Stakroge. Det blev kun kort Tid, de beboede den, da det ikke rigtig vilde gaa for dem. Ejendommen blev solgt, og M. J. tog nu fat som Arbejdsmand. *Inger Marie* var efter den Tid svag og hun led meget af Tungsind; da hun døde, blev hun begravet paa Sdr. Omme Kirkegaard. M. J. døde i 1894.

Børn:

1. **Maren Pedersen**, f. før Ægteskab.
2. **Inger Marie Jensen**, f. 14. Juli 1864.

1. *Maren Pedersen* blev gift med *Peder Langetved* af Omvraa, hvor de tog Bopæl. Senere flyttede de fra Sted til Sted, inden efter et Par Aars Forløb døde Maren, og hun blev begravet paa Pilskov Kirkegaard. I Ægteskabet var der et Barn, men det døde som ganske lille.
2. *Inger Marie Jensen*, gift 1893 med Snedker *Niels Peder Smidt*, Søn af Landpost Laurids M. Smidt, Sdr. Omme. De købte en forsømt og forfalden Ejendom lidt Nord for Sdr. Omme, og her skulde de saa prøve at skaffe sig et Hjem. Det saa ikke saa lystigt ud, da der ikke var noget til Indtægt, og Kapital havde de ingen af. Niels Peder vedblev med at arbejde som Snedker paa et Værksted i Sdr. Omme. Han var der i otte Aar; Ugelønnen var kun 10 Kr., men alligevel var det en god Hjælp til Udgifterne. Inger Marie maatte selv tage sig af Ejendommen, indtil N. P. kom hjem om Aftenen, saa tog han fat ved Lygtens Skin, og det kunde ofte trække langt ud paa Aftenen, før han holdt op. Alligevel kunde det ikke slaa til, da der var gaaet ca. 4 Aar, maatte de erklære sig fallit. Ejendommen gik saa til Tvangsauktion, men ved Familiens Hjælp fik de den igen. Nu gik det bedre, selv om det gik langsomt. De fik selv anskaffet et Par Stude, før havde de maattet laane Naboernes. Bedre gik det endda, da de fik Studene ombyttet med Heste, og Børnene kunde nu hjælpe til, i Stedet for at skulle have Hjælp. Men Jorden trængte til Mergel og Gødning, og det var to Ting, der kostede Penge. Niels Peder og Inger Marie var bange for at lave for stor Gæld, og derfor blev det stadig sat ud; men til sidst

Niels Peder Smidt med Familie.

vovede de Forsøget, og Resultatet blev, at Jorden nu kom i god Kultur, Besætningen er fordoblet flere Gange og Bygningerne er til Dels fornyede.

Børn:

- a Johannes Smidt, f. 25. Oktbr. 1893.
- b. Johanne Jensine Marie Smidt, f. 15. Decb. 1895,
- c. Laura Mathilde Smidt, f. 2. Januar 1897.
- d. Gustav Mikael Smidt, f. 14. Juni 1899.
- e. Ejner Marinus Smidt, f. 2. Juli 1902.
- f. Sigurd Gerhard Smidt, f. 15. Decbr. 1907.

- a. *Johannes Smidt* døde 2 Aar gammel.
- b. *Johanne Smidt* hjælper Forældrene med Arbejdet i Hjemmet.
- c. *Laura Mathilde Smidt*, gift 1916 med *Niels Chr. Christensen* af Snebjerg ved Herning. Laura var Syerske og Niels Chr. var Kusk paa Sdr. Omme Tegl-

værk, og som saadan fik de sig hurtigt skabt et hyggeligt Hjem. I Foraaret 1929 forpagtede de Landbruget til Teglværket, hvilket længe havde været deres Lyst, for at være mere selvstændig. Men i Januar 1930 blev Niels Chr. pludselig syg og døde efter 4 Dages Forløb. Det var et haardt Slag for Laura, og da hun ikke syntes, hun kunde magte at drive Ejendommen selv, gav hun Afkald paa Forpagtningen og tog saa fat paa sin gamle Haandtering for at skaffe sig selv og sine to Smaapiger Føde og Klæder.

Børn:

- c 1. Mary Elisabeth Christensen, f. 25. Jan. 1917.
- c 2. Inger Marie Christensen, f. 10. Juli 1922.

- d. *Gustav Smidt*, gift 1923 med *Henny Jacobsen* af Hellevad i Sønderjylland. I 1924 købte de en lille Statsejendom paa Hvelplund Mark i Sdr. Omme.

Børn:

- d 1. Christian Smidt, f. 30. Aug. 1924.
- d 2. Niels Peder Smidt, f. 8. Juni 1926.
- d 3. Hans Nielsen Smidt, f. 19. Juli 1928.

- e. *Ejner Marinus Smidt*, gift 1926 med *Mathilde Danielsen* af Sdr. Omme. De overtog, samtidig de blev gift, Mathilde Danielsens Fødehjem, „Læggaarden“ i Sdr. Omme.

Børn:

- e 1. *Anne Marie Smidt*, f. 19. Maj 1928.

 - f. *Sigurd Gerhard Smidt* er ugift og hjælper sine Forældre med Gaardens Drift.
-

G. *Micheline Christensen*, gift med *Jens Nørby Jensen*, Fasterlund. Micheline havde en Søn før Ægteskabet, men ingen i Ægteskabet. Hun døde 7. Febr. 1922.

Micheline Christensen.

Børn:

1. *Jens Madsen*, f. 29. Decbr. 1859.
1. *Jens Madsen*, gift med *Nielsine Christensen* fra Vorgod. Jens Madsen var Ledvogter i Skjern. Han døde 7. Januar 1930.

Nielsine og Jens Madsen med Børn.

Børn:

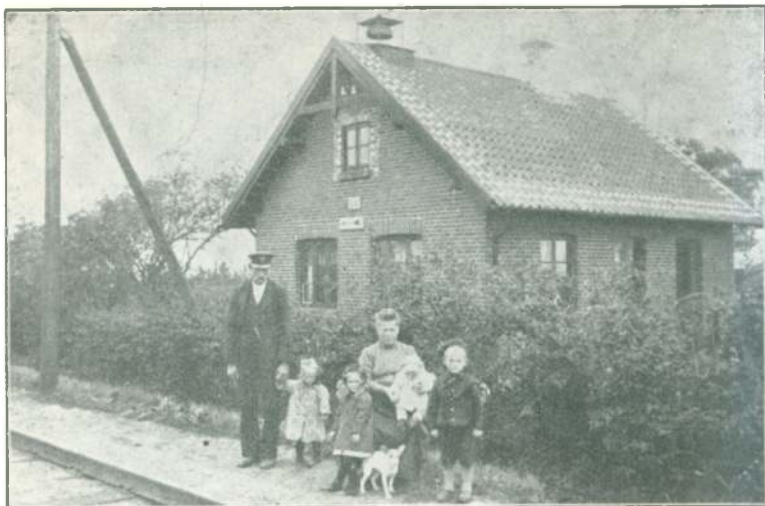
- a. *Karoline Madsen*, f. 22. April 1883.

- b. Jens Nørby Madsen, f. 13. Oktbr. 1886.
- c. Dorthea Madsen, f. 27. Juni 1890.
- d. Niels Peder Madsen, f. 22. Januar 1892.
- e. K. Madsen, f. 20. Marts 1893.
- f. M. Madsen, f. 24. Febr. 1895.
- g. J. Madsen, f. 18. Marts 1896.

Vogterhuset i Skjern.

- a. *Karoline Madsen* blev gift med Banearbejder *Anders Christensen*, der var Ledvogter mellem Borris og Skjern. Karoline døde tidligt, der er 6 Børn i Ægteskabet.
- b. *Jens Nørby Madsen*, gift 1911 med *Mette Marie Larsen* fra Ravnstrup ved Viborg. J. N. Madsen kom som 6-aarig Dreng ud at tjene som Faarehyrde hos Jens Rahbæk i Albæk. Lønnen var der 10 Kr. for en Sommer. Derefter havde han forskellige Pladser paa Landet, indtil han i 1903 kom til Baneafdelingen i Skjern som Ekstraarbejder, og efter to Aars Arbejde

Karoline og Anders Christensen med Børn.

Mette Marie og Jens Nørby Madsen,

der kom han til Trafikken, men efter at han havde været Soldat, kom han til Maskinafdelingen i Skjern. Han har senere været Remissearbejder i Ringkøbing i ca. 11 Aar, men blev da udnævnt til Vognopsynsmand i Brande den 1. Februar 1928, hvor Familien stadig bor.

Børn:

- b 1. Helga Marie Madsen, f. 20. April 1913.
- b 2. Signe Valborg Madsen, f. 19. Decbr. 1915.

Dorthea og M. Medom Madsen, Nylandsvej 31, Fredericia.

- c. *Dorthea Madsen*, gift med *Mads Medom Frederik Madsen* af Snejbjerg Sogn. M. M. P. Madsen er Overpakmester og bor i Fredericia.

Børn:

- c 1. Ingeborg Medom Madsen, f. 20. Aug. 1912.
- c 2. Gudrun Medom Madsen, f. 7. Jan. 1914.
- c 3. Eva Medom Madsen, f. 5. Jan. 1916.

- c 4. Henry Medom Madsen, f. 5. Marts 1918.
- c 5. Børg'e Medom Madsen, f. 12. Marts 1919.
- c 6. Arne Medom Madsen, f. 8. Decbr. 1924.
- c 7. Eigil Medom Madsen, f. 13. Novbr. 1927.

Telegrafarbejder N. P. Madsen og Hustru.

- d. *Niels Peder Madsen*, gift 1917 med en Datter af Togbetjent Rasmus Kristensen, Skjern. N. P. Madsen er Telegrafarbejder og bor i Brande.

Børn:

- d 1. Ernst Lervad Madsen, f. 26. Decbr. 1917.
 - d 2. Bent Lervad Madsen, f. 6. Juni 1920.
 - d 3. Asta Lervad Madsen, f. 3. Novbr. 1921.
- e. *K. Madsen*, gift med *Else Kirstine Birgitte Madsen*. K. Madsen kom tidlig ud at tjene, for de var saa mange Søskende. Han var kun 8 Aar gammel den første Gang. Det var ikke altid morsomt for saa-

Ernst, Bent og Asta Lervad Madsen.

danne Tjenestedrenge. Nogle Aar senere tjente han i Aadum, der var da ca. 8 km til Hjemmet. En Søndag, han havde været hjemme, havde han laant en Cykle hos Naboens, og alt var forløbet godt paa Turen, men paa Hjemturen blev han i en Plantage overfaldet af et Par store Knægte, de tog Cyklen og beholdt den i ca. 2 Timer, og de vilde først aflevere den, da han havde givet dem alle de Penge, han havde hos sig, hvilke beløb sig til 25 Øre. Han græd selvfølgelig hele Vejen hjem til Pladsen og fortalte der, hvad der var sket. Men det tog de intet Hensyn til, for han var ikke andet end en Tjenestedreng.

Han tjente paa Landet til 1913, men kom det Aar til at arbejde paa Tarm—Nr. Nebel Banen, som blev anlagt paa den Tid. Siden arbejdede han ved Bygningen af de to store Broer, der fører Banen over Aerne ved Skjern. Efter den Tid blev han Dragon i

Randers, og da han blev hjemsendt, søgte han ind til Statsbanerne og blev ansat som Portør. Nu for Tiden er han Overportør i Skjern.

Børn:

- e 1. Harry Madsen, f. 7. August 1919.
- e 2. Ellen Madsen, f. 25. Maj 1921.
- e 3. Inga Madsen, f. 27. Maj 1926.

- f. *M. Madsen* kom første Gang ud at tjene, da han var 10 Aar gammel, og blev ved at tjene om Sommeren og være hjemme om Vinteren, til han blev konfirmeret. Efter Konfirmationen fik han Plads for hele Aaret og havde det, til han blev 17 Aar; men Landeriet havde aldrig passet ham, og nu tog han saa Plads i Ringkøbing hos en Karetmager som Karl, der var 20 Svende og 4 Lærlinge. Da han havde tjent der et Aar, vilde Mesteren, at han skulde i Lære, og det kom han ogsaa, men det varede kun et halvt Aar, da der indtraf forskellige Uoverensstemmelser, og Flytningen derfra har han aldrig fortrudt. Nu arbejdede han en Tid ved forskelligt Arbejde, men det var temmelig haardt for ham, da han kun var 18 Aar gammel. Han blev da Ekstraarbejder i Skjern ved Banen. Men saa kom Soldatertiden, og da den var endt, gravede han Tørv. Nu raadede Faderen ham til at søge til Banen, og han blev da Stationsarbejder i Durup. Efter at have været forskellige Steder, er han kommen til Herning, hvor han for Tiden er Overportør.
- g. *J. Madsen*, gift 18. Marts 1921 med *Ane Birgitte Madsen*. J. M. var meget svag som Dreng; han havde haft Slim om Lungerne 11 Gange, da han var 12 Aar, og hans Søkende sagde ofte, at saadan en Skrab-

kage var ogsaa modtagelig for det mindste. Men siden Konfirmationsalderen har han ikke været syg. Han var først i Lære hos en Bager, men da han fik udlært, kneb det med at faa Arbejde. Da han saa havde aftjent sin Værnepligt, søgte han til Banen og kom ind i Skjern, først som Ekstraarbejder og senere som Portør. Han er for Tiden Portør i Skjern.

J. Madsen.

Børn:

g 1. Eva Solvejg Madsen, f. 1924.

VIII. *Jens Nielsen Duedal*, gift med *Ane Marie Jørgensdatter* fra Dyvelsrække, Grindsted Sogn. Om Jens Nielsen Duedals Barndom ved vi ikke noget. Den 18. December 1820 mødte han som Soldat (Husar) i København, hvor han maatte være i 4 Aar. Den sidste Tid var han Oppasser for en Ritmester. Han hjalp Ritmesterens Kone meget af Tiden i Haven. Hun var saa ked af, at hun ikke kendte Navn paa alle Blomster i deres Have. Jens Duedal kendte enkelte, og det blev hun meget glad for. Men endnu var der en Rest tilbage, og hun blev stadig ved at spørge ham ud, om han ikke kunde Navn paa dem. Da var gode Raad dyre. Nu var Jens Duedal ikke raadvild; han besluttede da selv at give dem et Navn, som han nu syntes var passende for de forskellige; men Kniben var stor, hvis Fruen huskede Navnet, og han glemte det.

Efter Soldatertiden kom han til at tjene hos Jacob Horsbøl i Grindsted, hvor han traf Ane Marie og blev kendt med hende. Da de var blevet gift, rejste de til Hallundbæk, hvor de fik et Stykke Hede Pæste af Hans Madsen. I den første Tid boede de hos Mads Nielsen Duedal, som var kommen til Raulund Aaret i Forvejen.

Nu maatte de til at tage fat paa Heden, der fandtes ikke saa meget som en Ager, og ingen Bygninger.

Ane Marie Jørgensdatter.

Stenene, de skulde bruge til Opførelse af Husene, maatte de selv stryge. De fik noget Tømmer ved at købe en gammel Skole, der blev solgt til Nedbrydning i Landsbyen Uhre i Brande Sogn.

I 1848 oprandt der ogsaa urolige Tider i Sdr. Omme Sogn. Rygtet om „Slaverne“, der var lukket ud af Galehuset i Rendsborg, kom ogsaa til

dem. Jens Duedal og Sønnen Niels Jensen blev ordrede til at møde til Kamp mod Fjenderne. Hurtigt fik de deres Vaaben i Orden. Jens Duedal fik Bøssen grundig efterset, og Niels Jensen fik en Plejl som Forsvarsvaaben, og saa drog de af Sted. De smaa Søskende blev selvfølgelig meget bange, da deres Fader og ældste Broder skulde drage i „Krig“, men et eller andet lyst Hoved fik pludselig den Ide, at de kunde bruge en Syl til at gennembore Fjendens Pingre med, hvis de skulde komme, og paa denne Maade jage dem paa Flugt.

Vi har endnu enkelte Udtalelser opbevarede, som Jens Duedal kom med. En Dag i 1855 var han nede i Mosen for at pløje, og Margrethe, hans yngste Datter, skulde køre Studene, da sagde han til hende: „Ka do no blyw li saa gue en Kusk faa mæ, som Marie haa wann, saa er det godt!“ Hun spekulerede over det i lang Tid, hvorledes hun bedst

skulde blive det. Hans Børn satte altid stor Ære i at opfylde deres Faders Ønsker.

Opdragelsen i Hjemmet var dør som i andre Hjem paa de Tider. Børnene fik ikke Lov at høre, hvad der blev talt om. Naar der kom fremmede, blev de altid sendt ud af Stuen, og spurgte de om noget, fik de til Svar: „De kinne do ett nowed te, de ska do ett blænd dæ i.“ Jens Duedal var ellers en meget livlig Mand, der tit fortalte morsomme Oplevelser eller sang for dem.

Hen paa Vinteren i 1858 blev han syg, og en Dag, da de fleste af Børnene var samlede i Sygestuen, sagde han til dem: „Ja, no er a sølle, men aliivel er a glajj, faa I haar et gaat, o saa er et ingen Sag aa ska tænk o de sist.“ Han mente altsaa, at de alle var hos gode Folk i deres Pladser. Hen sidst paa Vinteren døde han og blev begravet 22. Marts 1858 i Sdr. Omme.

Børn:

- A. Jørgen Jensen, f. 23. Okt. 1829, død 27. Novbr. samme Aar.
- B. Niels Chr. Jensen, f. 14. Decbr. 1830.
- C. Ane Jensen, f. 7. Maj 1834.
- D. Jørgen Jensen, f. 28. Septbr. 1836.
- E. Ane Kirstine Jensen, f. 18. Oktbr. 1838, død 4. Marts 1861.
- F. Marie Jensen, f. 8. Aug. 1840.
- G. Nielsine Jensen, f. 4. April 1845.
- H. Poul Jensen, f. 5. Marts 1847, død 1. Marts 1852.
- I. Margrethe Jensen, f. 26. Marts 1849.

B. *Niels Chr. Jensen*, gift med *Kirsten Hansen*, Datter af Gaardejer Hans Madsen, Nr. Langelund. Niels Jensen var hjemme for at hjælpe til hos Forældrene

med Bedriften. Da de andre Børn saa voksede til, kom han ud at tjene. Den første Gang, han kom ud, var Manden, der fæstede ham, bange for, at han ikke kunde udføre det sværeste Arbejde, da han var saa spinkel af Legemsbygning, og af den Grund fik han kun lidt i Løn. Det strengeste Arbejde ved Landbruget paa den Tid var Mergelgravning, da Redskaberne var meget tunge at arbejde med paa Grund af deres klodsede Bygning, og Dagen var ogsaa en anden, end den vi har nu til Dags: Arbejdstiden var nemlig meget længere. Ved dette Arbejde viste det sig, at Husbonden havde taget helt forkert af Niels Jensen; aldrig nogen Sinde havde Manden faaet saa meget Mergel gravet; Niels Jensen var saa udholdende. Noget andet, der gjorde ham saa afholdt, var hans uopslidelige Humør, der fulgte ham lige til det sidste.

Da Niels Jensen og Kirsten blev gift, overtog de hans Fødegaard i Raulund, som hidtil havde været Fæstegaard til Søndergaard i Hallundbæk. Nu fik Niels Jensen Skøde og samtidig Forpligtelse til at svare Aftægt til Moderen. Det var ikke med Velstand de begyndte. Parret fik efterhaanden en ret stor Børneflokk. I 1881 byttede Niels Jensen sin Gaard bort og fik en anden i Stilbjerg, Ringive Sogn. Denne var til Dels uopdyrket og laa mest hen i Tørvemose. Mosen blev afvandet, og Lyngfladen vendt og merglet, og hvor der før var Moseknolde, kom snart en frodig Kornmark i Stedet.

Stilbjerg var den yderste Del i Sognet, og Vejforholdene var daarlige, og det kunde tit hæmme Samkvemmet med de derboende Folk. Naboskabet var imidlertid altid godt mellem dem. Engang i Juletiden besøgte Niels Jensen sin Nabo, og det kom da paa Tale, at der snart skulde skydes Nytaar ind, og han

lovede saa, at han nok skulde komme Nytaarsaften. I det han gik, sagde han: „Saa har du vel nok Kaffen, naar jeg kommer, Stine?“ „Ja, jeg skal nok have Kedlen ved Kog, naar du kommer“, svarede Stine, og Manden tilføjede: „Saa vil vi have en Kaffe-puns, men du maa passe paa, Stine, at Niels Jensen ikke stjæler din Kedel.“ „Jeg skal nok passe paa Kedlen, for jeg ved godt, han er fuld af Gavtyvestreger, naar han kan faa dem udført,“ tilføjede Stine. Niels Jensen tog Afsked og mindede endnu engang Stine om Kaffen. Nytaarsaftenen kom, Nadveren var spist, der var taget af Bordet. Vandkedlen stod paa Ilden og var nær ved at koge. Ildstedet var den Gang en muret Plade paa ca. 3 × 2 Alen, hvorover Skorstenen var bygget, men Skorstenen var aaben i den ene Side. I den Tid var der ingen Bønder, der havde Gardiner, saa man om Aftenen paa lang Afstand kunde se ind i Stuerne. Niels Jensen begav sig nu paa Vej hen til Stine og Jørgen. Han var forsynet med et langt, tyndt Reb med en Jernkrog i den ene Ende. Da han naaede Gaarden og havde faaet det meste undersøgt, opdagede han, at Kedlen stod over Ilden og kogte. Nu fik han da fat paa Brandstigen, og den blev rejst op til Huset. Han kravlede med stor Forsigtighed op ad Stigen og kom hen til Skorstenspiiben; her havde han en god Oversigt over Køkkenet, og nu gled Rebet med Krogen ned i Skorstenen. Det var dog ikke saa let en Sag at faa Krogen til at tage fat i Kedlen. Da Arbejdet gik allerbedst, kom Stine ud i Køkkenet for at se til Kedlen, og i Hast maatte Krogen hejses op, men Stine anede ikke Uraad. Veltilfreds gik hun ind til Manden igen, der spurgte, om Kedlen var i Behold, og selvbevidst svarede hun, at den skulde hun nok passe paa. Straks efter fik Niels Jensen Krogen til at tage fat, Kedlen blev saa hejst

John Fiedel

Marianne Jensen

Emilie Louise Jensen

John Nielsen

Miss Sarah Jensen

Johnnie Fiedel

Harold Jensen

Edvard Jensen

han kravlede ned med den og fik den ind i en mørk Krog i Bryggerset; derefter lavede han noget Støj, og efter Traditionen blev han bedt indenfor. „Vi skal snart faa Kaffe,“ sagde Stine og løb ind i Køkkenet; men ak ve! Kedlen var borte, og det var en stor Skam for hende. „Jeg vidste nok, du skulde passe paa,“ sagde Jørgen. Stine løb rundt og klagede, hvor Kedlen dog kunde være henne, der havde ingen været i Køkkenet. Resultatet blev, at de alle tre maatte til at søge, og efter kort Tid blev den fundet. Kaffen blev snart færdig og alt endte saare godt.

I 1890 mistede Niels Jensen sin gode og trofaste Hustru, og da han paa den Tid var en Del svækket, afstod han Gaarden til Sønnen Hans Jensen, imod, at han fik Aftægt. Hver af Børnene fik da en mindre Arvepart. Niels Jensen levede, til han var godt 90 Aar. Døden fandt ham, da han opholdt sig hos Sønnesønnen, Niels Kr. Jensen, som dengang havde Hvelplundgaard i Sdr. Omme. Han blev begravet i Familiebegravelserne paa Ringive Kirkegaard.

Børn:

1. Jens Duedal Jensen, f. 3. Febr. 1858.
 2. Mariane Jensen, f. 8. Marts 1860.
 3. Ane Marie Jensen, f. 10. Marts 1862.
 4. Ane Kirstine Jensen, døde i 20 Aars Alderen.
 5. Hans Jensen, f. i 1867.
 6. Mads Langelund Jensen, f. 10. April 1869.
 7. Johanne Marie Jensen, døde som Barn.
 8. Johannes Marinus Jensen Duedal, f. 22. Januar 1873.
 9. Poulaine Kirstine Jensen, f. 3. Oktbr. 1875.
 10. Karoline Sandahl Jensen, død 5 Aar gl.
1. *Jens Duedal Jensen*, gift i 1882 med *Johanne Jensen*, Datter af Gaardejer Jens Kr. Johansen af

Hinum. De begyndte paa en Udloed fra Gaarden i Hinum, hvor nogle faa Tønder Land var opdyrket, saaledes at der straks kunde holdes en Ko og to Stude. Det varede ikke mange Aar, før de kunde holde en ret stor Besætning. Da Gaarden var omtrent helt opdyrket, solgte de den, og saa købte de Grindsted Kro, hvor de dog ikke blev lang Tid. En Del Aar tilbragte de nu dels ved Landbruget og dels ved Beværterfaget. Efter at Beværterfaget var lagt til Side, begyndte de med en lille til Dels forsømt Ejendom i Løvlund, Grindsted Sogn. Denne opnaaede de at faa oparbejdet saaledes, at de kunde trække sig tilbage og købe et Hus i Grindsted, hvor deres sidste Dage skulde leves i Ro. Jens kunde dog ikke helt falde til Ro, men tog ofte ret svære Arbejder paa Akkord. Johanne havde allerede dengang været Kogekone i mange Aar, og til Trods for de 71 Aar driver hun endnu denne Forretning. Jens Duedal døde 25. Maj 1928 paa Grindsted Sygehus efter et meget strengt Sygeleje, og han blev begravet paa Grindsted Kirkegaard.

Børn:

- a. Niels Kristian Duedal Jensen, f. 26. Maj 1882.
 - b. Jens Kristian Duedal Jensen, døde som Barn.
 - c. Kristian Duedal Jensen, f. 26. Juni 1885.
 - d. Karen Duedal Jensen, f. 4. Juli 1890.
- a. *Niels Kr. Duedal Jensen*, gift 1927 med *Jørgine Jensen*,¹ Datter af Murermester M. J. Sørensen, Odense. N. Kr. lærte først Mejerifaget, blev derefter Købmand i Guldager og senere i Esbjerg. Nu driver han Cigar- og Vinhandel samt Assuranceforretning i København.
- Ingen Børn.

- c. *Kristian Duedal Jensen*, gift 1914 med *Amalie Andersen*, Datter af Gaardejer Anders Kr. Madsen, Brunbjerre, Grene Sogn. Til at begynde med havde Kr. en Cementvareforretning i Grindsted. Senere havde han Brændselsforretning og Vognmandskørsel. Derefter fik han en Rutebil, der kørte fra Brørup til Kolding og Egtved—Kolding. Kr. Duedal døde i Grindsted 1929.

Børn:

- c 1. *Sonja Duedal Jensen*, f. 7. Decbr. 1914.

- d. *Karen Duedal Jensen*, gift med *Stinus Eskildsen*, Søn af forhenv. Gaardejer Niels Eskildsen, Krog. Parret begyndte med at købe en Gaard i Stilbjerg. Senere købte de Billund Kro, derefter flyttede de til Grindsted, hvor de overtog en Vognmandsforretning, som de driver endnu.

Børn:

- d 1. *Frøde Eskildsen*, f. 26. Juli 1912.

2. *Mariane Jensen*, gift 1883 med *Karl Eskildsen*, Søn af Eskild Kristensen, Krog. Parret begyndte med en 50 Tdr. Ld. stor Hede- og Moselod paa Krog Udmark. En laant Ko og to smaa Stude var Besætningen. Kostalden var indrettet i et Spændehus, der var tækket med Hedetørv. Stuehuset var lille, der var et lille Køkken, en Stue med Alkoveseng, et Fæg til Lade samt et lille Snedkerværksted. Jorden, de havde faaet, var meget flad, hvilket Marianes Søster fik at føle. Det var den yngste Søster, Poulina, der skulde over at være hos dem for at passe Børnene og samtidig skulde hun passe Kreaturerne. Engang, hun skulde flytte Koen og Studene, havde hun et Barn med, men Barnet blev hende for tungt at bære, saa satte hun det ved en Moseknold, mens hun flyttede.

Karl Eskildsen med Familie.

Da hun var færdig med dette Arbejde, kunde hun ikke finde Knolden, hvor Barnet var, og det tog hende lang Tid, før hun fandt den.

I mange Aar maatte den Mergel, som skulde bruges til Jordens Opdyrkning, hentes i Stilbjerg; en saadan Tur kunde tage flere Timer. Dette til Trods blev der dog Aar for Aar lagt nydyrket Land om Ejendommen. Der blev bygget nye Huse, eftersom der var Brug for dem. Da Alderen begyndte at trykke, afstod de Gaarden til den næstældste Søn. Han fortsatte med Opdyrkning og Afvanding. Nu staar der en nydelig, firlænget Gaard, og i Stalden staar der 12 Køer, 12 Ungkreaturer og 3 Heste foruden en stor Svinebesætning.

Børn:

- a. Eskild Eskildsen, f. 21. Septbr. 1884.
- b. Niels Kr. Eskildsen, f. 14. April 1886.

- c. **Marinus Eskildsen**, f. 1888, død 1890.
- d. **Maren Eskildsen**, f. 31. Juli 1890.
- e. **Marinus Eskildsen**, f. 12. Juni 1893.
- f. **Ansgar Eskildsen**, f. 16. Januar 1896.
- g. **Hans Jensen Eskildsen**, f. 14. Novbr. 1898.
- a. *Eskild Eskildsen*, gift med *Agnes Hansen*. Eskild er meget musikalsk begavet, men fik ikke Lejlighed til at uddanne sig i den Retning. Hans Forældre mente, at det var bedre, han blev ved Landbruget, selv om hans Lyst var stor til Musikken. I sin Ungdom tjente han paa forskellige Gaarde i Stilbjerg og Krog, han passede sit Arbejde godt, men i Pritiden hengav han sig helt til Musikken og dyrkede den. Mange Gange har han forlystet Omegnens Ungdom med sit Spil. Hos Gaardejer Chr. Nørgaard i Ulkind lærte han Agnes Hansen at kende, der senere blev hans Hustru. Efter at de var blevet gift, bosatte de sig i Dørken, Thyregod Sogn, men soigte snart deres Gaard der. De købte saa Grydedalsgaard ved Kallundborg, hvor de boede i 4 Aar. Derpaa købte de en større Gaard ved Ruds Vedby, den brændte i 1927. De solgte saa Brandtomten og Jorden og købte en lille Lystejeendom lige uden for Kallundborg.

Børn:

- a 1. **Edith Eskildsen**, f. 18. Marts 1919.
- a 2. **Karen Eskildsen**, f. 3. Juni 1920.
- a 3. **Margrethe Eskildsen**, f. 16. Okt. 1928.
- a 4. **Bodil Eskildsen**, f. 29. Juni 1930.
- b. *Niels Kr. Eskildsen*, gift 1922 med *Magdalene Andersen*, Datter af Martin Andersen, Grene. Niels var den „fødte“ Landmand; han gik med Liv og Lyst op i Arbejdet. Lige efter sin Konfirmation kom han ud at tjene, først hos sin Bedstefader Niels Jensen i Stilbjerg, der sammen med Svigerdatteren, Ane Jensen,

var en udmærket Lærer for ham ved Uddannelsen til Landbruget. Derefter kom han til forskellige Pladser i Grindsted og Grene Sogne. Senere forsøgte han sig med stort Held som Cementvarefabrikant, hvilken Virksomhed han maatte opgive, da han overtog Gaarden, der tog hele hans Energi og Arbejdsevne. Gaarden overtog han i 1912, og nu er den, som før nævnt, drevet op til en stor, smuk Gaard.

Børn:

- b 1. Egon Eskildsen, f. 7. Marts 1923.
 - b 2. Elly Eskildsen, f. 9. April 1924.
 - b 3. Gudrun Eskildsen, f. 18. Oktober 1926.
 - b 4. Dagny Eskildsen, f. 15. Decbr. 1927.
 - b 5. Svend Aage Eskildsen, f. 12. April 1929.
- c. *Marinus Eskildsen* døde ved et Ulykkestilfælde, som gik saaledes til: Hans Moder stod og bagte Pandekager til Middag; hendes tre Dreng, Eskild paa seks Aar, Niels paa fire Aar og den lille Marinus paa halvandet Aar, løb ude i Gaarden og legede, da mærkede de Duften af Pandekager, det var en Ret, som de holdt meget af, og løb saa ind til Moderen, som de bad om een med det samme. Hun lovede dem ogsaa en Pandekage hver, men paa den Betingelse, at de vaskede deres ikke helt propre Pingre først. Det gik nu af Sted i Part ud til Vandtruget i Gaarden. Et Øjeblik efter stod de to store atter i Køkkenet og fik den lovede Pandekage. „Men hvor er Marinus?“ spurgte Moderen. „Aa, han vasker sig endnu,“ svarede Drengene. „Men I maa da ikke lade ham blive ene ude ved Vandtruget,“ sagde Moderen og styrtede ud i Gaarden, hvor hun saa et frygteligt Syn: Marinus's smaa Ben stak op af Vandtruget. Et fortvivlet Raab kaldte Manden til, og sammen prøvede de at

kalde deres lille Dreng til Live igen, men det var desværre forgæves.

- d. *Maren Eskildsen* er ugift. Hun er den eneste Pige i Børneflokket, og af den Grund skulde hun efter Forældrenes Mening helst blive hjemme hos dem. Men hun havde allerede som Barn Udlængsel i sig. Som attenaarig fik hun efter megen Plagen Lov til at tage Plads paa en Gaard i Nabolaget, men det var ikke det, hun havde drømt om. Da hun var tyve Aar, lod Forældrene hende komme i Lære hos en

Maren Eskildsen.

Syerske, da Moderen mente at kunne spore gode Evner i den Retning. Nu var det hele saa udmærket, for nu kunde de alligevel beholde hende hjemme, da der var Udsigt til at blive Brug for en god Syerske der i Sognet, Skrædder-Hanne var nemlig ved at blive gammel. Da Maren fik Pærten af, at dette var Meningen med hendes Uddannelse, gjorde hun sig saa umulig i Pladsen, at hun fik sin Afsked, hun skulde ikke have noget af at blive Maren Sypige og sidde og visne bort derhjemme. Nej, „Ud, vil jeg, ud!“ Saa fik hun da Lov til selv at bestemme, hvad hun vilde være. Nu prøvede hun forskelligt, baade godt og ondt, før hun i 1917 slog sig paa Fotografering, og hun fandt, at det var hendes rette Hylde. Med

Liv og Lyst gaar hun op i dette Arbejde. I 1921 købte hun Atelier i Aarhus, som hun i 1931 flyttede til nyere og større Lokaler.

- e. *Marinus Eskildsen* er uddannet som Fotograf. Han har været en Tid hos Søsteren, Maren Eskildsen, i Aarhus. Senere har han opholdt sig i Hornslet, og for Tiden driver han selv Forretning som Fotograf i Vildbjerg ved Herning.

Ugift.

- f. *Ansgar Eskildsen*, gift med *Marie Hansen*, Datter af Mekaniker Hansen, Aarhus. Ansgar kom, da han var knap 10 Aar gammel, ud at tjene som „Hjord-dreng“ i Hjortlund. Her begyndte han første Gang at spekulere over Familieforhold. Han traf her en Slægting ved Navn Duedal, som boede paa Filskov Mark. Denne fortalte ofte om Slægten Duedal, og siden den

Marie og Ansgar Eskildsen.

Tid har han ofte ønsket at faa det Slør løftet, der dækker over Familiens Oprindelse.

I Pladsen i Hjortlund var han i to Aar, men fik ingen Løn, da det mentes, at Vinteropholdet rigeligt kunde opveje den Fortjeneste, Husbonden kunde have af ham om Sommeren. Det kan ogsaa siges, at han i alle Maader fik en god Opdragelse, saa det var med stor Sorg, han forlod Pladsen. Senere havde han forskellige Pladser, til han blev fjorten Aar. Dette Aar havde han en Helaarsplads, hvor han fik 75 Kr. I den næste Plads han fik, hos Knud Lykkegaard i Krog, opdagede han snart, at han ikke egnede sig til at være Landmand. En Dag var han til Marked i Grindsted, og da gik han ind til Skotøjsfabrikant Marius Petersen og spurgte, om han ikke kunde komme i Lære, da han nødigt vilde fortsætte som Landmand endnu et Aar. Det blev saa aftalt, at han skulde have en dobbelt Læreplads som Skomager, da Fabrikant Petersen mente, det vilde være gavnligt at lære baade Fabriks- og Haandarbejde. Læretiden blev sat til tre Aar, som skulde deles lige mellem begge Pladser med et halvt Aar ad Gangen, men kort Tid før det første halve Aar var gaaet, døde Haandskomager Kjærsgaard, Grindsted, hos hvem den anden Del af Læretiden skulde tilbringes, pludselig af et Hjerteslag. Nu maatte der findes en anden Plads, og det blev hos Anker Nielsen, Hoven, der kom han saa til at tilbringe Resten af sin Læretid, da han selv mente, at det var ved dette Arbejde, han lettest kunde komme frem til en selvstændig Stilling. Efter udstaaet Læretid i 1914 havde han forskellige Pladser, snart som Svend og snart som Bestyrer af mindre Værksteder, indtil Foraaret 1917, da blev han Soldat, der var han saa Skomager for 9. Regiment i Viborg med eget Værksted, til han blev hjemsendt i

1919. Derefter var han igen Svend paa Sjælland og i Aarhus til December 1920, da etablerede han selv Forretning i Risskov ved Aarhus.

Ingen Børn.

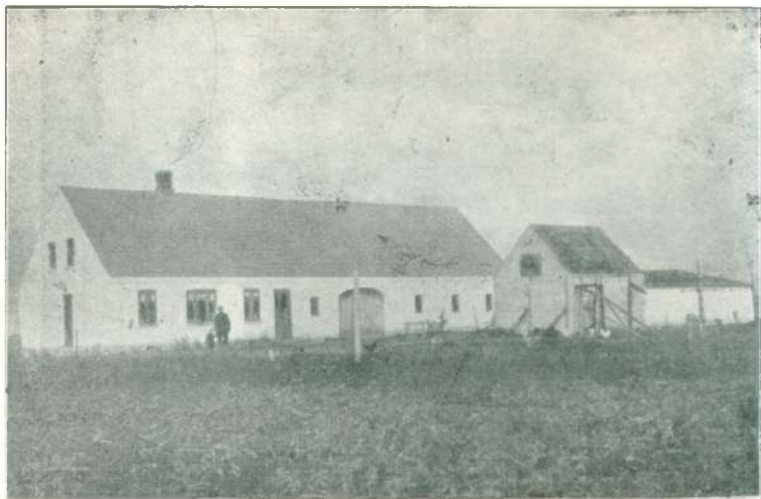
- g. *Hans Jensen Eskildsen*, gift 8. Juli 1924 med *Anne Marie Larsen*, Datter af Niels Larsen, Hejnsvig.

Som Barn var Hans Jensen meget sygelig; han led meget af Kirtelsyge, og af denne Grund kom han

Hans J. Eskildsen med Familie.

først til at begynde Skolegangen sent, og flere Gange blev den afbrudt af Sygdommen. Det kom paa denne Maade til at knibe lidt i Skolen at følge med Kammeraterne. Efter Konfirmationen tjente han forskellige Steder, indtil han i Vinteren 1918—19 tog Ophold paa Faarevejle Højskole, men „Spansk Sygen“ afbrød Skolens Virksomhed, alligevel blev denne Vinter til stor Hjælp for de manglende Kundskaber fra Børne-

Hans J. Eskildsens Hjem.

skolen. Fra Foraaret 1919 til 1. November 1923 havde han fat paa mange forskellige Ting; han var Bestyrer, Medhjælper paa Flakkebjerg Opdragelsesanstalt og gik paa Akkordarbejde m. m. Men i Sommeren 1923 havde han købt 17 Tdr. Land af Jens Mikkelsen, Bovbjerg Sogn, hvoraf de 10 var raa Hedejord. Der blev da bygget et Hus i Foraaret 1924, hvortil han fik Statslaan. Efter at have holdt Bryllup i Forsommeren 1924 begyndte de med en Besætning paa 2 Køer, en Kvie og 2 smaa Heste.

Nu er Heden opdyrket, og de har en Besætning paa 6 Køer, 3 Ungkreaturer, 3 Grisesøer og en Del Fedesvin samt to russiske Heste. I 1930 blev der købt 23 Tdr. Land Hede fra Store Hesel, som de har begyndt at pløje i. Vi ser her, at endnu er der unge Mennesker, der tør tage en Kamp op som Hlededyrkere, ligesom vore Forfædre gjorde det.

Børn:

- g 1. Gunnar Eskildsen, f. 12. April 1926.
- g 2. Asta Lydia Eskildsen, f. 10. Juni 1927.
- g 3. Karl Verner Eskildsen, f. 3. Marts 1929.

3. *Ane Marie Jensen*, gift 1883 med *Markus Thomsen*, født 17. December 1856 som Søn af Husmand Thomas Chr. Markussen og Hustru, Mette Marie Jørgensdatter, boende i Hvelplund, Sdr. Omme Sogn.

Før Giftermaalet var Markus Thomsen Lærer.

Som fjortenaarig begyndte han som Vinterlærer ved Sandet Skole i Sdr. Felding Sogn. Senere kom paa Staby Vinterlærer-Seminarium og paa Kursus paa Blaagaards Seminarium i København og var i en lang Aarrække Lærer, bl. a. ved Pilskov og Blaaahøj Skoler i Sdr. Omme Sogn. Pastor Ludvig Christensen giver ham i 1881 følgende Vidnesbyrd: „Børnene slutter sig om ham med Kjærlighed, og han forstaar at forene Alvor med Kjærlighed og holde god Disciplin. Ved Examen var hans Skole den bedste her i Sognet.“

Efter sit Giftermaal med Ane Marie Jensen overtog Markus Thomsen ved Faderens Død sit Hjem. Efter senere at have boet forskellige Steder overtog de i 1893 Engebækgaard i den nordlige Del af Sdr. Omme Sogn. Her boede de indtil 1908, da de flyttede til Give, hvor Markus Thomsen oparbejdede en stor Forretning som Ejendomsmægler og Ejendomshandler, senere købte han Give Teglværk, som dog afhændedes i 1921 til et Aktieselskab. Som Landmand var han, om ikke blandt de ledende paa Egnen, saa dog med i det nye, der brød frem. Han var saaledes gennem mange Aar Formand for Blaaahøj Andelsmejeri og Sdr. Omme Brugsforening; han var en af de første, der arbejdede for Oprettelsen af Hvelplund-Engebæk Mergelselskab, et Foretagende, der senere blev til

stor Fremme for hele Egnen: I Give valgtes han ind i Menighedsraadet og var Formand for Give Vandværk, der stiftedes paa hans Initiativ. Baade han og hans Hustru var de sidste 30 Aar af deres Liv ivrige Tilhængere af Indre Mission. -- Markus Thomsen døde i Give den 20. December 1926. Hans Hustru døde i Brande den 24. Juli 1929. De ligger begge begravede paa Give Kirkegaard.

Børn:

- a. Laurids Lind Thomsen, f. 19. Juli 1884 i Vejle.
 - b. Ane Kirstine Karoline Thomsen, f. i Vorgod 1886.
 - c. Dagmar Emilie Thomsen, f. i Hvelplund 1888
 - d. Kristine Thomsen, f. i Hvelplund 4. April 1891, død i Give 16. December 1913.
 - e. Thora Marie Thomsen, f. paa Engebækgaard 1893.
 - f. Jørgine Dagny Thomsen, f. paa Engebækgaard 1894, død i København 1925.
 - g. Jens Chr. Marinus Thomsen, f. paa Engebækgaard 20. December 1896.
 - h. Niels Chr. Tomsen, f. paa Engebækgaard.
 - i. Hans Tomsen, f. paa Engebækgaard.
 - j. Marie Thomsen, f. paa Engebækgaard.
- a. *Laurids Lind Thomsen*, gift 1911 med *Rigmor Bækkelund* fra Harndrup paa Fyn, f. 24. Marts 1888 som Datter af fhv. Friskolelærer J. Chr. Bækkelund og Hustru, Sofie. Laurids Lind Thomsen, der var uddannet som Landmand, var 1904 Elev paa Vesterdal Højskole og 1905 paa Ladelund Landbrugsskole, var derpaa Kontrolassistent i Ribegnen, senere Assistent ved Kvægavlen paa Fyn. Var 1909 og 1910 Elev paa Askov udvidede Højskole, fra 1. December 1912 til 1. Oktober 1917 Leder af Give Afdelingen af Sagførerfirmaet

West, Vejle fra 1. Oktober 1917 til 2. Juni 1925 Bestyrer af Den danske Andelsbanks Give-Afdeling, fra 2. Juni 1925 til 1. December samme Aar Likvidator for denne Afdeling, og fra 1. December 1925 Bestyrer af Handels- og Landbrugsbanken i Give. Af Tillidshverv skal kun nævnes: I Bestyrelsen for A/S Give Plantage, A/S Give Dampteglværk, og A/S Riis Bakker, Revisor for A/S Give og Omegns Svineslagteri, Medstifter af og siden da Medlem af Bestyrelsen og Kasserer for Give Anlæg, Kasserer og Bestyrelsesmedlem for Danmarks Afholdsforening i Give Valgkreds, Formand for Give-Kredsens radikale Vælgerorganisation o. m. a.

Børn:

- a 1. Johannes Lind Thomsen, f. i Hygum 17. November 1911, uddannet som Maler.
- a 2. Erland Lind Thomsen, f. i Give 31. Decbr. 1912, læser til Studentereksamen.
- a 3. Gudrun Lind Thomsen, f. i Give 1. Marts 1917.
- a 4. Helge Lind Thomsen, f. i Give 24. Marts 1922.

- b. *Ane Kirstine Thomsen*, gift med *Aage Jens Jørgen Hee*, f. 16. April 1882. Efter at de var blevet gift, boede de en Tid i Grenaa, men rejste saa tll Give 1912, og boede der til 1919, da de igen flyttede til Grenaa, hvor de fik en Glarmesterforretning, som A. Kirstine stadig driver efter sin Mands Død i 1927. En Tid har hun holdt privat Skole i Grenaa. Hun var nemlig som ung 7 Vintre Lærerinde i Sdr. Omme, men Lærerindevirksomheden holdt hun op med paa Grund af Sygdom. I Sdr. Omme arbejdede hun for Blaa Kors' Afholdsforening.

Børn:

- b 1. Aage Markus Hee, f. 7. Oktbr. 1910.

- b 2. Mary Hee, f. 7. Maj 1912.
- b 3. Kirstine Hee, f. 4. Januar 1915.
- b 4. Gunnar Harry Hee, f. 23. Juli 1916.
- b 5. Tage Børge Hee, f. 15. April 1918.
- b 6. Vagn Aage Hee, f. 16. April 1919, død 4. April 1924.

c. *Daymar Emilie Thomsen*, gift med *Jens Chr. Rahbek*, de overtog en Gaard i Pilskov, da de blev gift.

Børn:

- c 1. Niels Rahbek, f. 20. Septbr. 1911.
- c 2. Svend Møller Rahbek, f. 28. Oktbr. 1912.
- c 3. Else Kirstine Rahbek, f. 26. Novbr. 1917.
- d. *Kristine Thomsen*, død i Give 1917, 22 Aar gl.
- e. *Thora Marie Thomsen*, gift 1916 med Tømrermester *Niels Chr. Nielsen*, født 5. Februar 1884 paa Sjælland, nu boende i Grønbjerg, Ringive Sogn.

Børn:

- e 1. *Kamma Nielsen*, f. 9. Maj 1917.
- f. *Jørgine Dagny Thomsen*, gift med *Valdemar Hansen*, København. Hun døde i København 1925 og er begravet paa St. Hans Kirkegaard. En Datter *Grethe*, er senere adopteret af Repræsentant *Carl Chr. Nielsen* og Hustru, da boende paa Sofievej 21^a tv. paa Frederiksberg.
- g. *Jens Chr. Marinus Thomsen*, uddannet som Snedker. Gift 1916 med *Birthe Thomsen*, København. Han døde 20. November 1927 efter en Operation paa Give Sygehus. Ligger begravet paa Give Kirkegaard.

Børn:

- g 1. *Markus Thomsen*, f. i Give 24. Decbr. 1916.

- g 2. Inge mann Thomsen, f. i Give 16. Novbr. 1917
- g 3. Aksel Thomsen, f. i Give 5. December 1919.
- g 4. Karl Kristian Thomsen, f. i Give 15. Jan. 1921.
- g 5. Hroar Thomsen, f. i Give 6. Septbr. 1922.
- g 6. Marie Thomsen, f. i Give 16. Januar 1926.
- g 7. Mathilde Thomsen, f. i Give 23. Decbr. 1927.

h. *Niels Chr. Thomsen* er ugift. Han kom i Handelslære og tog Handelseksamen fra Handelshøjskolen i Aarhus, fik derpaa Ansættelse i Den danske Andelsbank. I 1924 fik han Ansættelse som Forretningsfører for „Vejle Amtstidende“. Fra 1926 til 1. April 1930 Redaktør af „Ærø Venstreblad“ og siden 1. April 1930 Forretningsfører for Dagbladet „Sydvestjylland“ i Esbjerg med Aflæggerbladene i Varde, Ribe og Bramminge.

i. *Hans Thomsen* er ugift. Han bestyrer en Gaard i i Bovnum ved Tistrup.

j. *Marie Thomsen*. Nærmere Oplysninger savnes.

5. *Hans Jensen*, gift med *Ane Mikkelsen*, Datter af Niels Mikkelsen, Elkjær, Grene Sogn. De overtog Gaarden som før nævnt. Han drev samtidig Forretning som Entreprenør ved Mergelbanen i Stilbjerg, og paa den Maade tjente han sig en Del Penge. Døden kom til ham tidlig, idet han døde 1897 ved et Ulykkestilfælde og er begravet paa Ringive Kirkegaard.

Børn:

- a. *Kirstine Jensen*, f. 4. April 1892.
- b. *Niels Kr. Jensen*, f. 10. Marts 1896.

a. *Kirstine Jensen*, gift med *Søren Møller Lauridsen* af Sandfeld, Brande Sogn. De købte Gaarden Lille Trøgelborg i Ringive Sogn; men de skulde ikke leve

ret længe sammen, idet hendes Mand døde af spansk Syge. I dette Ægteskab er der et Barn.

Børn:

- a 1. Anker Møller Lauridsen, f. 17. Marts 1919.

Kirstine Jensen giftede sig anden Gang med *Tonnes Gejl*, Søn af Handelsmand Laurids Gejl, Sdr. Omme. De købte Sdr. Omme Afholdshotel, som de drev indtil 1928. Saa købte de Viuf Kro ved Kolding, men den er nu solgt, og de har et Hotel i Kolding.

Børn:

- a 2. Søren Møller Gejl, f. 30. Novbr. 1924.

- a 3. Anna Lise Gejl, f. 21. Sept. 1926.

- a 4. Hans Laurids Gejl, f. 6. Jan. 1928.

- a 5. Gerda Marie Gejl, f. 5. Decb. 1930.

- b. *Niels Kr. Jensen* overtog 1916 sin Fødegaard efter sin Moders Død. Senere solgte han den og købte Hvelplundgaard i Sdr. Omme. Medens han boede der, giftede han sig med *Rigmor Pedersen*, Datter af Skræder og Manufakturhandler J. Pedersen, Sdr. Omme. Han solgte denne Gaard og var en Tid Ejer af Brande Møllegaard, indtil han byttede med Gaarden „Neder Telling“, Hjerm, Handbjerg St.

Børn:

- b 1. Anna Jensen.

- b 2. Asta Jensen.

9. *Mads Langelund Jensen*, gift med *Birgitte Zakariasen*, Datter af Jørgen Zakariasen, Stilbjerg. Han kom ud attjene, da han var 9 Aargl., dog kun om Sommeren, og fik i Løn 16 Kr. Da de blev gift, købte de en Ejendom i Krog, hvor der holdtes 5 Køer, 1 Kalv og 2 Stude. Denne Ejendom havde de i ca. 13 Aar, hvorefter de tilbyttede sig en større Nabogaard. Denne blev opdyrket og ombygget, saa solgte de den og købte Billund Kro.

Den blev ombygget samme Aar, de købte den, men da de ikke ret kunde finde sig i at være i denne Stilling, solgte de i 1917 og købte en noget forsømt Gaard i Grindsted. Der holdtes den Gang 11 Kreaturer og 2 Heste. Nu er der en stor, ny Gaard med 33 Kreaturer, 4 Heste og 60 Svin. Ægteskabet er barnløst, men de har adopteret en Søn, Niels Tranholm.

8. *Johannes Duedal*, gift med *Jensine Marie Ballegaard*, Enke efter Banearbejder S. J. Ballegaard, Hor-

Johannes Duedal med Familie.

sens. Jensine Marie er Datter af Smed Korfits Jensen, Skærhoved, Give Sogn. De begyndte med en Statsejendom i Ulkind, Ringive Sogn; men efter to Aars Forløb overgik der Johannes Duedal et Ulykkestilfælde, som gjorde ham arbejdsudygtig i flere Aar. 1918 nedsatte han sig som Ejendomsmægler i Give. Herfra flyttede de i 1924 til Brande og begyndte der et Alderdomshjem, som de stadig driver.

Børn:

- a. Niels Korfits Duedal, f. 28. Juli 1914.
 - b. Maren Kirstine Duedal, f. 3. Februar 1918.
 - c. Hans Duedal, f. 16. Marts 1919.
 - d. Arne Duedal, f. 19. April 1921.
9. *Pouline Kirstine Jensen*, gift med *Marius Hansen*, Søn af Hans Kr. Hansen. Ulkind Østergaard, Ringive Sogn. Straks efter Brylluppet købtes en Ejendom i Bøvl, Sdr. Omme. Paa Ejendommen holdtes 2 Køer, 1 Kalv og 2 Russere. Bygningerne var gamle og smaa. Nu er Gaarden ombygget, og der holdes for Tiden 23 Kreaturer, 3 gode Heste og ca. 25 Svin.

Børn:

- a. Hans Kristian Rahbæk Hansen, f. 17. Marts 1899.
 - b. Bodil Rahbæk Hansen, f. 22. Jan. 1901.
 - c. Kirstine Rahbæk Hansen, f. 28. Febr. 1903.
 - d. Niels Rahbæk Hansen, f. 25. Jan. 1905.
 - e. Ansgar Rahbæk Hansen, f. 23. Maj 1907.
 - f. Eva Rahbæk Hansen, f. 2. Juli 1909.
- a. *Hans Kristian Rahbæk Hansen*, gift med *Mette Kristensen*, Datter af Niels Kristensen, Hjortlund, Filskov Sogn. Samtidig med, at de blev gift, købte de en Gaard i Bøvl, Sdr. Omme Sogn.

- b. *Bodil Rahbæk Hansen*, gift med *Jakob Gejl*. Søn af Gaardejer Kr. Gejl, Dals Mark, Grindsted. De har faaet bygget en Ejendom paa en Udlod af Kr. Gejls Gaard.

Børn:

- b 1. *Anna Marie Gejl*, f. i Maj 1929.
- c. *Kirstine Rahbæk Hansen*, gift med *Karl Jes Hansen*. Søn af Laust Jessen, Billund, Grene Sogn. Efter at de var blevet gift, købte de en Ejendom ved Krogager St., Ansager Sogn.

Børn:

- c 1. *Kirstine Jessen*, f. 18. Januar 1929.

-
- C. *Ane Jensen*, gift med *Jens Ausig*, Trællund, Sdr. Omme Sogn. Ane kom tidlig hjemmefra og tjente i nogle Aar. Derefter kom hun hjem, hvor hun tjente Opholdet ved at væve, men i Længden blev det for trist for hende altid at være indendørs. Hun tog da Plads igen og kom som Husholderske til Jens Ausig, med hvem hun blev gift. Ejendommen var paa 180 Tdr. Land, og Besætningen 3 Køer, 2 Stude og 1 Kalv samt et Paarehold efter den Egn's Skik. Antallet af Faar gik ikke saa nøje til, for de skulde selv finde Føden med Undtagelse af de strengeste Vinterdage. Det var de smaa, nøjsomme Hedefaar. Manden og Konen hjalp troligt hinanden ved Opdyrkingen af Ejendommen. Det gik ogsaa godt en Tid, indtil Mandens Helbred begyndte at svigte, og Ane maatte selv „trække det store Læs.“ Han døde saa 1869.

Børn:

Tre døde inden de blev 2 Aar.

4. *Mette Marie Ibsen*.
5. *Ib Ibsen*, f. 28. Septbr. 1862.

- C. Ane Jensen var kun Enke i $\frac{3}{4}$ Aar, hun blev gift i 1870 med *Kresten Karstensen* (kaldet Haubjerg), Kars- toft i Skarrild Sogn. De blev boende paa Gaarden i

Margrethe og Ane Jensen.

Trællund, og Opdyrkingen fortsattes; men efter to à tre Aars Forløb fik Ane en daarlig Arm. Sygdommen begyndte som en Byld i Albuen; hun søgte en Læge, men da det ikke hjalp stort, søgte hun en anden, som fortalte hende, at det var Tuberkulose, som sikkert har været en Arv efter hendes første Mand, der døde af denne Sygdom. De handlede saa Ejendom og kom til Skærhoved i Give Sogn, hvor de boede i 3 Aar, men flyttede saa til Stilbjerg i Ringive Sogn, hvor hun døde af Tuberkulose.

6. Jens Ibsen Karstensen, f. 8 Novbr. 1870.
 7. Abelone Karstensen, døde før 10 Aars Alderen.
 8. Kirstine Karstensen, døde som ung, ugift.
4. *Mette Marie Ibsen*, gift med *Peder Faurskov* fra Skive. Mette Marie kom hen til hendes Faders Søster i Ausig, hvor hun skulde opholde sig en lille Tid, mens Moderen laa i Barselseng. Da Tiden kom, hun skulde hjem, vilde hun blive, hvor hun var. Den vigtigste Grund var vistnok, at Fasteren i Ausig ingen Børn havde. Et Par Gange prøvede Moderen at faa Pigen hjem, men det strandede paa fælles Modstand,

hun blev da i Ausig som deres egen. 17 Aar gl. blev hun gift. De prøvede først paa at drive Plejeforældrenes Gaard, men opgav det snart. De købte saa en Gaard i Grønborg, Borris Sogn, men paa den hvilede en stor Aftægt, saa de kunde ikke faa det til at gaa rundt. Nu solgte de Gaarden og flyttede til Borris, hvor de købte Kroen og havde den i 2 à 3 Aar, saa solgte de ogsaa den, og Manden rejste til Amerika. Nu fik Moderen sin Datter hjem, hvad hun ogsaa trængte til, da hun var syg. Datteren var da en god og kærlig Plejerske for sin Moder, til hun døde.

Nu rejste Mette Marie ogsaa til Amerika. Det var meget svært for hende at lære Sproget, hun brød sig nemlig ikke om at lære det, medens Manden levede, og da han døde, var hun nødt til det. Han døde 9 Aar efter, at hun var kommen derover. Efter hans Død fulgte en meget svær Tid for hende; hun havde fire Børn og ventede det femte. Men hun vilde ikke give op, og ved Nøjsomhed og Arbejde kronedes hendes Anstrengelser med Held. Børnene voksede til og kunde hjælpe deres Moder.

Børn:

- a. Anna Faur skov, Denever, Colledredo, Modehandlerinde.
 - b. Elsa Faur skov, gift med en Farmer.
 - c. Myrtel Faur skov, gift med en Farmer.
 - d. Mary Faur skov, gift med Clarce Jackobsen, Iscreamforretning.
 - e. Karl Faur skov, Denever Colloredo. Ekspert i Elektricitet.
5. *Ib Ibsen*, gift med *Hulda Sofie Svensson* fra Stockholm, Sverrig. Ib Ibsen kom 9 Aar gl. ud at tjene som Faarehyrde. Den første Sommer var han i Ris-

Ib Ibsen med Hustru og Barn.

bjerg hos sin Moster. Efter Konfirmationen kom han i Handelslære hos Købmand Svendsen i Give; derefter til Gæstgiver Hammerum i Vejle, hvor han skulde hjælpe til ved alt forefaldende Arbejde i Forretningen: Skænke Snapse, gaa Byærinder, rejse Kegler m. m. Der blev han ikke længe, men tog Plads som Tjenestekarl i Gjødsbøl i Lindeballe Sogn, hvor han var eet Aar, derpaa to Aar hos Niels Skytte i Lindeballe. Senere kom han til Kølholt ved Vejle som Forkarl. Da han havde været eet Aar i Kølholt, købte han sin Stiffaders Ejendom i Stilbjerg, Ringive Sogn. Dette Landeri havde han halvandet Aar. I den Tid var han udskreven til Soldat, men fik Røjsetilladelse til Ulandet og rejste til Chikago, U. S. A. Det var ingen stor Kapital, han ejede, da han for første Gang stod i denne By, kun seks Øre. Nu tog han fat paa alt, hvad der bød sig, og det skiftede ret hyppig i den første Tid. Han var

baade hos en Skrædder, en Snedker osv., men efter ca. 7 Ugers Forløb fik han Plads i en Is- og Kulforretning som Kørekarl, og der blev han i fem Aar. Om Sommeren kørte han Is og om Vinteren Kul. I denne Periode blev han gift med en svensk Pige fra Stockholm. I den næste Plads, han havde, var han i 3 Aar Kørekarl for en Vindue- og Dørfabrikant, derefter

Ib Ibsens Børn.

Lagerforvalter i 7 Aar i samme Forretning. Saa kom han til en Mel- og Kornforretning, først som Kørekarl, senere paa Kontoret. Da han havde været der i 7 Aar, tog han en Rejse til Danmark, som han hele Tiden havde længtes efter. Efter Tilbagekomsten var han Lagerforvalter i 14 Aar i en Farve- og Malerforretning. Senere arbejdede han hist og her og var igen en Tur i Danmark. Der var et lille Ord, „Hjem“, der har saa stor Magt ude i det fremmede, og det Ord fremkaldte Følelser, der drog ham stærkt mod Fædrelandet.

Børn:

- a. Jens Rodger Ibsen, f. 1890.

- b. **Harry Viktor Ibsen**, f. 29. Sept. 1892.
 - c. **Mabel Edna Ibsen**, 19. Febr. 1897.
- a. *Jens Rodger Ibsen* har Ansættelse ved Jernbanen i U. S. A. og er i en god Stilling.
 - b. *Harry Viktor Ibsen* arbejder ved et Telefonselskab, ogsaa han er i en god Stilling.
 - c. *Mabel Edna Ibsen* er Syjomfru.
6. *Jens Ibsen Karstensen* gift med *Nielssigne Øhlenschläger*, Plejedatter af Karsten Karstensen, Ølgod. Han var hjemme hos Forældrene, indtil han blev konfirmeret. Derefter kom han ud at tjene i nogle Aar, men fik saa Lyst til at arbejde paa egen Haand; og da han havde Interesse for og Kendskab til Engkultivering, arbejdede han med Engvanding i flere Aar. Paa den Maade kom han rundt og fik meget at se. Efter sit Bryllup overtog han sine Forældres Gaard. Den havde de indtil 1915. Da de overtog Gaarden, var dens Jorder ikke i særlig god Kultur, men Jens Karstensen tog fat med godt Mod, og Arbejdet lykkedes saa godt for ham, at han med Tiden kunde indkøbe nye Arealer baade af Hede og Eng. Det gik stadig frem for ham, og i 1915 bortbyttede han Gaarden og fik Lydum Møllegaard, som han igen bortbyttede og fik Lydumgaard. Denne solgte han i 1919. Derefter købte han en Gaard i Skovlund og var paa denne Tid en meget velstaaende Mand. I Skovlund købte han sammen med to andre Mænd en Mølle og fik Lovning paa at levere Elektricitet til forskellige Gaarde. Men da det kom til Stykket, trak de forskellige Beboere sig pludselig tilbage og tog Elektriciteten fra et andet Sted. Som Følge heraf tabte J. Karstensen og de to andre Mænd et meget stort Pengebeløb. Paa denne Tid be-

Kirstine Karstensen (Se Side 90).

Jens Ibsen Karstensen.

gyndte Helbredet at svigte, og da Børnene ikke interesserede sig for Landbrug, besluttede han at sælge. Han rejste saa til Sdr. Omme, hvor han købte en Manufakturforretning, men Helbredet blev stadigvæk daarligere, og den 11. Maj 1929 afgik han ved Døden.

I 1930 afstod hans Enke Forretningen og rejste til sit Fødesogn, hvor hun tog Ophold, og der bor et af hendes Børn.

Børn:

- a. Kristine Karstensen.
- b. Anna K'arstensen.
- c. Metha Karstensen.
- d. Ellen Karstesen.
- e. Dagny Karstensen.
- f. Emma Karstensen.
- g. Astrid Karstensen.
- h. Ninna Karstensen.
- i. Vagn Karstensen.

D. *Jørgen Jensen* gift med Enke *Johanne Pedersdatter* fra Blaaehøj.

Jørgen Jensen maatte, som saa mange andre paa den Tid, tidligt ud at tjene sit Brød. Han blev Vogterdreng og maatte Dagene igennem gaa ude i en eller anden Ødemark og passe sin Husbonds Kreaturer. Det er heller ikke saa underligt, at Dagene undertiden blev lidt lange for ham, naar han saaledes gik derude, overladt til sit eget Selskab; det var da ogsaa en stor Dag for den lille 8 Aars Purk, naar han fik fri en Søndag og kunde tage hjem at besøge sine Forældre. Hjemvejen faldt let for ham; værre var det om Aftenen, naar han skulde tilbage til sin Plads. Det var svært for ham at tage Afsked, og det kostede ogsaa gerne Taarer, inden han kom af Sted. Men Aarene gik, og Jørgen Jensen blev voksen; nu havde han efterhaanden flere forskellige Pladser i Sognet, saa blev han Soldat og kom med i Krigen 1864. Det var en streng Tid, han har tit fortalt om, hvordan Soldaterne undertiden ikke var i Seng i flere Uger, og hvorledes de maatte skifte Undertøj ude i det frie. Jørgen Jensen paadrog sig i disse Dage en slem Hoste, som han aldrig siden helt forvandt. Det, der alligevel pinte de danske Soldater mest, var, at de ikke fik Lov til at gaa mod Prøjserne. Jørgen Jensen fortalte, hvorledes det ærgrede dem at høre Prøjsernes Hurraraab.

Efter Krigen fik han Plads hos P. Mortensen i Trælund, som drev en Smedeforretning ved Siden af sit Landbrug. Det var nu ikke saa god en Plads for en ung Mand, da der blev drukket Spiritus paa samme Sted. Den gamle Smed morede sig nemlig med at drikke Folk, der kom til Smedie, fulde. Tit endte det med Slagsmaal, og Jørgen Jensen blev gerne kaldt til for at skaffe Orden, da han havde sin egen Maade at skille Kamphanerne paa. Ogsaa efter, at han var kom-

Jørgen Jensen med Familie.

met fra denne Plads kunde det hælde, at der blev skicket Bud efter ham, naar nogen var kommet i Totterne paa hinanden, og Smeden ikke selv kunde klare Grejerne.

Jørgen Jensen blev gift med Enke Johanne Petersen, hvis Mand var blevet borte i Krigen 1848-50. Hun havde en Ejendom i Blaaehøj, men det meste af Markerne var dækket med Lyng, saa der ventede Jørgen Jensen et haardt Arbejde. Han tog imidlertid fat med godt Mod og begyndte at mergle og dræne Jorden, hvad den jo i høj Grad trængte til. Arbejdet lykkedes godt for ham og gav rigelige Frugter, idet han avlede og solgte meget Korn. Dengang lagde man jo mere Vægt paa Kornavlén end paa at producere Smør og Flæsk. Jørgen Jensen brændte ogsaa en Del Sten. Han havde solgt en Jordlod til sin Stedsøn, Peder Lund, og da denne skulde til at bygge nyt Hus, brændte J. J. Stenene til det. Ligeledes leverede han en Del Sten

til Blaahøj Andelsmejeri, da dette blev bygget. I det hele taget lykkedes Landbruget godt for ham, og han var den Gang kendt som en af Sognets dygtigste Landmænd. Jørgen Jensen og Hustru rantes ogsaa af tunge Sorger. Han havde 8 Børn sammen med sin første Hustru; af disse døde 6 som smaa. Det var tunge Tider. J. Jensen fortalte selv, at engang de var i Sdr. Omme Kirke at begrave et af deres Børn, kom de hjem og fandt et andet som Lig.

Jørgen Jensen blev Enkemand; giftede sig anden Gang med *Ane Kristine Pedersen* fra Gellerup.

Landbruget gik fremdeles godt, men sidst i Firserne og i den første Halvdel af Halvfemserne var Tiderne ikke saa gode, og da J. Jensen gik i Kautio n for flere og maatte betale, gik det noget tilbage for ham. I Aaret 1895 overtog hans ældste Søn i andet Ægteskab Gaarden, som han bebor endnu. J. Jensen købte saa en lille Ejendom i Bøvl ved Sdr. Omme, hvor de boede i flere Aar. Senere solgte han Ejendommen i Sdr. Omme og købte et nyt Hus, beliggende ved Blaahøj Mejeri, hvor han og Hustru boede til de døde.

Børn:

1. Jens Duedal Jensen, f. 26. Maj 1968.
2. Dusine Johanne Marie Jensen, f. 1. Maj 1873.
6 Børn er døde som smaa.

Børn i andet Ægteskab.

9. Johan Valdemar Jensen, f. 31. Maj 1877.
10. Kirstine Marie Jensen, f. 13. Septbr. 1878.
11. Pouline Jensen, f. 25. Septbr. 1880.
12. Marie Jensen. f. 19. Juni 1882.
13. Juliane Jensen, f. 17. Juli 1884, død 24. Decbr. 1887.
14. Petrea Amalie Jensen, f. 14. Marts 1886, død 29. Jan. 1889.

15. Niels Juul Jensen, f. 27. Decbr. 1887, død 23. Juni 1888.
16. Niels Juul Immanuel Jensen, f. 21. Februar 1891.
17. Petrea Amalie Jensen, f. 27. Januar 1895.
1. *Jens Duedal Jensen*, gift med *Ane Marie Andersen*, Datter af Andreas Nielsen, Lindeballe. J. D. døde 1912.

Børn:

- a. Helene Andrea Jensen, f. 23. Aug. 1896.
 - b. Svend Duedal Jensen, f. 8. Marts 1898.
 - c. Harald Duedal Jensen, f. 7. Juni 1899.
 - d. Kathrine Martine Jensen, f. 27. Juli 1900.
 - e. Johannes Duedal Jensen, f. 30. Okt. 1901.
 - f. Aage Duedal Jensen, f. 24. Januar 1903.
 - g. Anna Kirstine Jensen, f. 11. Juni 1904.
 - h. Johanne Jørgine Jensen, f. 28. Okt. 1905.
 - i. Eli Duedal Jensen, f. 8. Marts 1907.
 - j. Elna Emilie Jensen, f. 24. Sept. 1908.
 - k. Karl Duedal Jensen, f. 18. Decbr. 1909.
 - l. Arne Duedal Jensen, f. 29. Juli 1911.
- a. *Helene Andrea Jensen* er gift med *Harald Madsen*, Søn af Martin Madsen, Thyregod.
 - c. *Harald Duedal Jensen*, gift med *Bodil Rahbæk*, Datter af Niels Rahbæk, Gammelby, Ringive Sogn.
 - d. *Katrine Martine Jensen*, gift med *Aage Henriksen* fra Bonnet, Dybe-Ramme Kommune. De bestyrer Thyregod Brugsforening.
 - f. *Aage Duedal Jensen*, gift med *Dagny Petersen Nørgaard*, Datter af Kristian Petersen Nørgaard, Ulkind, Ringive Sogn, hvor de har en Gaard.

- h. *Johanne Jørgine Jensen* gift med *Svend Knudsen*, Søn af Tobaksspinder Knudsen, Assens, hvor de er bosiddende.
2. *Dusine Johanne Marie Jensen*, gift med Portør *P. Pedersen*, Brande St., Søn af Gaardejer Lars Pedersen, Branduhre, Brande Sogn.

Børn:

- a. *Magnus Thrier Pedersen*, f. 28. Juni 1904.
 - b. *Johanne Thrier Pedersen*, f. 11. Dcbr. 1905.
 - c. *Anna Mette Pedersen*, f. 15. Januar 1908.
 - d. *Ellen Mary Pedersen*, 11. Juni 1911.
 - e. *Harry Bjerre Pedersen*, 10. Maj 1915.
- a. *Magnus Thrier Pedersen*, der har taget Eksamen som dansk Jurist, er for Tiden Sagførerfuldmægtig hos Sagfører Frederiksen, Kongens Lyngby.
 - b. *Johanne Pedersen* driver en Kaffe- og Chokoladeforretning i Odense.
 - c. *Anna Mette Pedersen* er Ekspeditrice i Studenternes Boghandel, Studiestræde 3, København.
 - d. *Ellen Mary Pedersen* er ansat i Jakobsens Ismejeri paa Amager, København.
 - e. *Harry Bjerre Pedersen* er Lærling i Brande Brugsforening.
9. *Johan Valdemar Jensen*, gift 1900 med Lærerinde *Kirstine Therkelsen*, Datter af Gaardejer Erik Therkelsen, Vestergaard, Skovsende, Sdr. Omme. De overtog hans Fødegaard i 1900, da de blev gift.

Børn:

- a. *Harald Vestergaard Jensen*, f. 21. Marts 1901, død i Februar 1902.

- b. Anna Kirstine Jensen, f. 3. Okt. 1902.
- c. Hilda Jørgine Jensen, f. 4. August 1904.
- d. Harald Vestergaard Jensen, f. 25. Jan. 1907.
- e. Gunhild Jensen, f. 20. April 1909.
- f. Villy Jensen, f. 8. Sept. 1911.
- g. Frank Elton Jensen, f. 22. Febr. 1914.
- h. Svend Øjvind Jensen, f. 11. Novbr. 1917.

- b. *Anna Kirstine Jensen*, gift 1924 med *Karl Asmussen* fra Ødis, Bramdrup. De bestyrer Blaaahøj Brugsforening.

Børn:

- b 1. Ester Asmussen, f. 26. Febr. 1925.
- b 2. Ritha Asmussen, f. 14. Novbr. 1926.
- b 3. Hugo Asmussen, f. 22. Novbr. 1929.

- c. *Hilda Jørgine Jensen* er Organist ved Blaaahøj Kirke.
 - d. *Harald Vestergaard Jensen* har aftjent sin Værnepligt i Aarhus som Dragon, derefter uddannet som Korporal paa Befalingsmandsskolen i Næstved og søger for Tiden Plads som Betjent paa Nyborg Straffeanstalt.
10. *Kirstine Marie Jensen*, gift 1906 med Møbelsnedker *Th. Bitsch* fra Grønhøj. De bor i Ulfborg, hvor de har en Trikotageforretning.

Børn:

- a. Elny Bitsch, f. 1. Juni 1911.
- b. Viggo Bitsch, f. 21. April 1913.
- c. Jørgen Bitsch, f. 4. Sept. 1919.

- a. *Elny Bitsch* har i 1930 taget Præliminæreksamen ved Universitetet i København.

11. *Pouline Jensen*, gift 1913 med *Johan Oskar Amfeldt* fra Randers. De bor i Aarhus, hvor Amfeldt arbejder paa Slagteriet.

Børn:

a. Ernst Oskar Amfeldt, f. 9. Marts 1919.

12. *Marie Jensen*, gift med *Chr. Højbjerg* fra Hee. Chr. Højbjerg er uddannet som Murer i Hee. Han var Elev paa Teknisk Skole i Ringkøbing. Efter han havde været en Tur i Tyskland som Svend, nedsatte han sig som Murermester i Hee, hvor han har faaet mange Tillidshverv: Kommunekasserer, Vurderingsformand for Landbygn. alm. Brandforsikring, Medlem af Sogneraadet m. m.

Forretningen driver han ikke alene som Murermester, han har Cementstøberi og Støbegodshandel.

Børn:

- a. Dagny Højbjerg, f. 3. Aug. 1909.
 b. Asta Højbjerg, f. 12. Maj 1911.
 c. Sigvald Højbjerg, f. 9. Juli 1915.
 d. Edith Højbjerg, f. 7. Febr. 1919.

16. *Niels Juul Emanuel Jensen* opholder sig i Amerika.

17. *Petra Amalie Jensen* gift med *Sofus Skaarup*, som er født i Knebel paa Mols. Skaarup har Ansættelse som Maskinpasser hos A/S Potorama i Aarhus.

Børn:

- a. Anna Marie Skaarup, f. 28. Okt. 1917.
 b. Ellen Skaarup, f. 27. Juni 1919.
 c. Frede Skaarup, f. 30. Maj 1922.
 d. Jonna Skaarup, f. 17. Aug. 1924.

-
- F. *Marie Jensen*, født den 8. August 1840, gift 1866 med Knud Nielsen Risbjerg, Søn af Niels Knudsen Risbjerg, Brande Sogn, f. 26. November 1839, død 1921.

I Foraaret 1849 drog en lille 8 Aars Pige ud fra Hjemmet i Raulund for at tage i Tjeneste. Gang efter

Gang vendte hun sig om for at se Barndomshjemmets trygge Husgavl, hvor hun havde haft de mange glade Timer sammen med sine Søsken. Nu kaldte det nye, det ukendte, Oplevelse efter Oplevelse frem i Erindringen,

Knud Nielsen Risbjerg og Hustru.

og disse stod da klarere og smukkere end nogen Sinde. Barnet var Jens Nielsen Duedals Datter, Marie. Forholdsvis hurtigt indrettede hun sig efter de nye Forhold, og hendes livlige Natur hjalp hende overmangt og meget, der ellers kunde gøre det broget nok for et saadant Barn. Nu afveklede Tiden for hende paa den Maade, at hun tjente om Sommeren, og om Vinteren var hun hjemme

for at passe sin Skolegang. Tiden kom, da hun skulde gaa til Konfirmationsforberedelse. Men den Tids Undervisning hos Præsten endtes ikke paa et Par Timer eller tre. Nej, de maatte om Vinteren møde, naar det blev lyst og fik ikke fri før i Mørkningen. Naar der saa ikke var Maane hverken Morgen eller Aften, maatte hun gaa Dagen i Forvejen og overnatte hos en Bekendt af hendes Forældre. Efter Undervisningens Ophør maatte hun igen tage ind samme Sted for først at gaa hjem den tredie Dag. „Det kunn saa sagt go, næe de wa Tøwejr, men æ Mellmajer wa hoer, næe de frøs!“ fortæller M. J., naar man taler med hende om de Dage. Hun havde nemlig Mad med til hele Turen. Nu kom den glade Ungdomstid for hende, men Pengene, der tjentes, var smaa, hun maatte f. Eks. tjene et helt Aar for at faa en Dragkiste. Efter at have tjent i en to tre Aar begyndte hun at sy hos en ældre Søster om Vinteren, medens hun havde Plads om Sommeren. Skrædderhaandværket var noget, der passede hende, og hun gik da helt over til det. Men saa kom der en stor Sorg, idet Søsteren Ane Kirstine døde, og nu maatte Marie som tyveaarig selv overtage Forretningen. Overgangen til selv at skulle forestaa Maaltagning og Klipning voldte hende af og til Bryderi. Fra 1861-66 rejste M. J. fra Sted til Sted som Sypige, og da Søsteren Nielsine blev gammel nok, kom hun med. De oplevede meget og saa meget paa Turene rundt om i Egnen ved Barne- daab, Bryllupper, Begravelser o. s. v. Paa disse Ture mødte hun ovre i Brande Sogn en Karl, Knud Nielsen, som hun nok kunde have Lyst til at stifte Bo med. Saa kom Krigen, og Kn. N. maatte i Felten, og uden ret stor Mén kom han hjem igen. Hen paa Efteraaret 1866 skulde de have Bryllup, det blev selvfølgelig en stor Festsdag, og Bryllupsskarerne skulde mødes, hvor Blaaahøj Kirke nu ligger. Da de begge var ankomne,

blev der hilst og beværtet med Smaakager og Snaps. Saa fortsattes Turen til Sdr. Omme Kirke, og efter Vielsen tilbage til Raulund. To Dage varede Festen, og saa rejste de til deres nye Hjem, der blev en Udlod paa 100 Td. Land Hede, der var skilt fra Kn. N.s Hjem. Det blev den største Forandring i M. J.s Liv, som nogen Sinde var sket. Hun havde nu i flere Aar været en ventet og kærkommen Gæst alle Vegne som Sy-pige, og altid havde hun haft Selskab og Afveksling. Nu kom hun til at gaa ene, da Kn. N. tjente den halve Tid, og Resten af Tiden gik han i Dagleje. Besætningen var ikke stor, den bestod af en Ko. Aaret efter fik de et Par Smaastude, som skulde vende Lyngfladen og dernæst hente Mergel til Jorden. Det blev et stort Taalmodighedsarbejde, der skulde udføres, og M. J. har hentet mange Læs 3 a 4 km fra Ejendommen. Da de senere fik en Søn, maatte han gøre Turen med paa Mergellæsset. Der maatte mange Læs til, da hvert enkelt var lille, for Vejene var daarlige og Trækdyrene svage. Efterhaanden blev der flere og flere Muligheder for en Familie at leve, Bygningerne blev skærmet mod Vest ved Plantning af Gran og Fyr, som nu er vokset op til en dejlig Plantage.

Den sidste store Festdag, der kastede Glans over deres sidste Leveaar, var Guldbryllupsdagen, hvor Guldbrudeparret var Genstand for megen Opmærksomhed fra Naboer, Venner og Slægt. Af Guldbrudens Søskende var der 3; det var sidste Gang, de fire Søskende fik Lov at være sammen, men inden de skiltes, var de alle opfyldt af samme Tanke, der kan formes i følgende Ord: „Tak, fordi vi har faaet Lov til at leve i de mange Aar som Søskende, der kunde mødes med Glæde og skilles i Taknemmelighed.“

I Maj 1921 blev M. J.s Enke, men hun lever stadig i Forbindelse med Omverdenen og kan følge med i de

mange Ting, der foregaar. Hendes Aandsevner har altid været gode og er det efter Alderen endnu. Legemskræfterne derimod har været smaa, og de bliver stadig mindre, men alligevel har de været store nok til at bringe hende over de 90 Aar.

Børn:

1. Niels Knudsen Risbjerg, f. 20. August 1867.
2. Andreas Olesen (Plejesøn).

Niels Knudsen Risbjerg og Hustru

1. *Niels Knudsen Risbjerg*, gift med *Inger Christensen Skov*, Datter af Niels Christensen Skov, Læborg, Vejen.
N. Kn. var eneste Barn, og indtil den skolepligtige Alder gik han saa at sige altid ene og kom sjælden sammen med andre Børn. Denne Ensomhed prægede ham. Det var derfor ikke altid let for Niels i den første Skoletid. Med Lektierne gik det udmærket, han var god til at læse og havde en god Hukommelse samt stor Lyst til at være blandt de dygtigste. Efter Konfirmationen arbejdede han dels hjemme og dels ude. I Vinteren 1887-88 var N. K. Elev paa Askov Højskole, og i Sommeren 1888 Soldat i Fredericia. Det var to

vidt forskellige Skoler, hvad Tonen angik, men gode Kammerater var der begge Steder. Venskabet har holdt i over 40 Aar og holder nok for hele Livet. N. K. var et virksomt og interesseret Medlem af Skytteforeningen og hjalp til med Skydningen. Gymnastikken havde han ogsaa stor Lyst til og blev valgt til Delingsfører, deltog saa i Overbestyrelsens Gymnastikkursus i Askov og Ryslinge og modtog derfra dennes Dip!om som velegnet til at lede Gymnastik. 27 Aar gammel blev han gift, men blev boende i Hjemmet og hjalp til med Bedriften. Naar Overtagelsen af Ejendommen skete kan ikke siges, da Styret efterhaanden gled over til de unge.

I Brande Sogns Sygekasse blev han tidlig indvalgt. Han tænkte senere flere Gange paa at trække sig tilbage, da dette Hverv som Bestyrelsesmedlem tit var forbundet med meget Besvær. Møderne blev holdt i Brande om Aftenen, og det blev gerne sent, før de sluttede, det var da ikke morsomt at komme ud at gaa godt 1 Mil i Regn og Blæst. Alligevel fortsattes Arbejdet i over 30 Aar, og paa Sygekassens 40 Aars Jubilæum kom Belønningen i Form af Udnævnelse til Æresmedlem. I Begyndelsen af indeværende Aarhundrede blev Mergling aktuel. Det drøftedes Mand og Mand imellem, hvordan Sagen skulde gribes an. Endelig blev der sammenkaldt til Møde, og alle var rørende enige om, at Mergling var en Nødvendighed for Landbruget. Paa dette Møde blev da nedsat et Udvalg, der konstituerede sig med N. K. som Formand. Udvalget henvendte sig da til det danske Hedeselskab, der beredvillig stod bi med Raad og Daad. Resultatet blev Stiftelsen af Husum-Ulkjær Mergelselskab, hvis Formand N. K. var, indtil Udkørselen var i god Gang. Trods energiske Opfordringer gik han da ud af Bestyrelsen; thi hans Mening om Tillidshverv er, at man skal gaa, mens man kan, og ikke vente, til man skal.

Mette og Marie Risbjerg.

Børn:

- a. Marie Risbjerg, f. 15. Februar 1895.
- b. Mette Risbjerg, f. 3. April 1896.
- c. Niels Skov Risbjerg, f. 20. Marts 1897.
- d. Knud Nielsen Risbjerg, f. 22. Marts 1899.
- e. Kirstine Risbjerg, f. 19. Oktober 1900.

Jørgen Secher

- a. *Marie Risbjerg* gift med *Jørgen Secher*, Søn af M. A. Secher. St. Hestlund, Give Sogn. De har overtaget Gaarden efter M. Secher, og de bor der endnu. Marie var ude at tjene, før hun blev konfirmeret, og tjente flere forskellige Steder, inden hun blev gift. I Sommeren 1916 var hun paa Frederiksborg Højskole.

Børn:

- a 1. Markus Ancher Secher, f. 15. Juni 1918, d. 5. April 1919.
- a 2. Markus Ancher Secher, f. 30. Maj 1920.
- a 3. Hilda Ancher Secher, f. 30. August 1922.
- a 4. Tove Ancher Secher, f. 30. August 1922.
- a 5. Sigurd Evald Secher, 17. Juni 1926.

- b. *Mette Risbjerg* gift med *Steffen Madsen*, Søn af Jeppe Madsen, Skærlund, Brande Sogn. Efter at de var blevet gift, overtog de Gaarden efter J. Madsen, hvor de stadig bor. Mette, som var den kraftigste af de to ældste Søstre, kom allerede ud at tjene, da hun var 12 Aar. Hun har flere Gange været paa Gymnastikkursus og ledet Gymnastik, og i Sommeren 1916 var hun paa Frederiksborg Højskole.

Steffen Madsen.

Børn:

- b 1. Arne Skov Madsen, f. 27. December 1919.
- b 2. Julie Skov Madsen, f. 28. September 1921.
- b 3. Niels Skov Madsen, f. 28. November 1923.
- b 4. Karen Skov Madsen, f. 26. Februar 1925.
- b 5. Kathrine Skov Madsen, f. 12. August 1929.
- b 6. Jeppe Skov Madsen, f. 10. April 1931.
- b 7. Inger Skov Madsen, f. 10. April 1931.
- c. *Niels Skov Risbjerg* gift med *Margrethe Kristoffer-*

Niels Skov Risbjerg og Hustru.

Andreas Gasbjerg og Hustru.

sen, Datter af Chr. Kristoffersen, Blaaehøj Sogn. De bor hos hans Forældre og har overtaget Gaardens Drift. N. S. har været hjemme hele Tiden med Undtagelse af Soldatertiden.

Ingen Børn.

- d. *Knud Nielsen Risbjerg*, gift med *Anna Sejr*, Datter af Lærer S. P. N. Sejr, Egeskov, Fredericia. K R. begyndte, da han var 22 Aar, at læse til Lærer paa Silkeborg Seminarium, da han var færdig, blev han ansat ved Lillering Skole, hvor de stadig bor.

Børn:

- d 1. Niels Sejr Risbjerg, f. 2. Maj 1929.
 d 2. Jørgen Sejr Risbjerg, f. 8. Maj 1931.
- e. *Kirstine Risbjerg*, gift med *Andreas Gasbjerg*, Søn af J. P. Gasbjerg, Hyvild, Brande Sogn, De bor paa Mandens Fødegaard, som de har overtaget. Kirstine har været paa Vallø Højskole.

Lillering Skole. (Se foregaaende Side).

Børn:

- e 1. Jens Kristian Gasbjerg, f. 13. Maj 1924
- e 2. Inger Nielsine Gasbjerg, 10. April 1926.

- G. *Nielsine Jensen*, gift 1867 med *Anton Madsen*, Søn af Mads Nielsen Duedal.

Nielsine og hendes Søster Marie lærte begge at sy som unge, men dengang var der ingen Symaskiner, alt maatte sys med Haanden, og af den Grund tog Arbejdet længere Tid. Datidens „Skræddere,“ som de kaldtes, blev tit lang Tid i de forskellige Hjem. Desuden blev alt syetude i Hjemmene, og Marie

Anton Madsen og Hustru.

og Sine kom i mange Hjem, hvorfra de kunde fortælle mange morsomme Træk. Et Sted, hvor de kom for at sy, maatte alle Familiens Medlemmer af alt Tøjet, ja, selv Skjorten maatte de af, før de gik i Seng. Om det var for ikke at slide paa Skjorten eller for Utøjs Skyld er ikke oplyst. Men vore Forfædre sov lige saa godt i deres Alkovesenge, der var fyldte med Halm, som Nutidens Børn paa Pjedermadras

Marie og Sine var velsete baade som Sypiger og for deres muntre Sind. Af den Grund blev der stiftet baade Ven-skab og godt Forhold, som holdt helt op i de graa-nende Dage. Men baade Marie og Sine blev ligesom de fleste andre Sypiger trætte af at farte rundt med Synaal og Pressejern. Marie blev Kæreste med Knud fra Risbjerg, og saa varede det ikke længe, før Sine ogsaa længtes efter eget Hjem, og hun blev saa gift med Anton Madsen i Raulund 1867.

I sine unge Dage var Anton lidt tilbageholdende paa flere Maader og meget dybt-tænkende, saa han tog ikke ret tit Del i de unges Morskab, som saa mange andre. — Ja, det var ikke saadan, at han ikke kunde tage Del i Leg og Lystighed, men det var paa en egen barnlig Maade, som han blev ved med, til han var en gammel Mand. Vi husker det endnu saa godt, at han kunde tage os Børn og Legekammerater med ud paa Marken, naar det kneb for os at faa Legen frem til at gaa. Vi skulde da have 9 Tørv med, som blev udlagt paa følgende Maade; Mellem de to første skulde der være een Fods Længde, og for hver af de efterfølgende een Pod mere for hver Tørv. Saa skulde vi springe fra Tørv til Tørv, men det var kun de færreste, der kunde tage det sidste Spring paa 8 Pod. Boldspil var han ogsaa morsom at have med til. Der er mange, der sammen med os Børn med Glæde mindes saadanne Fristunder og Søndage, hvor kunde vi

blive oplivede efter en saadan Omgang. Det er sikkert nok, at det er det barnlige Sind, der har givet sig Udslag og virket smittende paa dem, som kom til at tage Del i saadan en uskyldig Leg.

Anton lærte Murerhaandværket, og tillige lidt Sko- og Sadelmagerhaandværk; det hjalp ham siden, da han som Mand overtog sin Faders Ejendom i 1867, efter at de var bleven gift. Paa Ejendommen var en lille Besætning, 3 smaa Køer og et Par Trækstude, og de skulde svare en større Aftægt til gamle Mads Duedal, og det kunde knibe med at faa det til at slaa til, da Aaret 1868 bragte saadan Tørke om Sommeren, at de saa godt som intet avlede. De har begge fortalt om det, undertiden med Taarer i Øjnene, at de ikke forstod, hvordan de skulde komme igennem. Af Korn var der ikke mere paa Markerne, end de maatte gaa og rykke det op med Rod for at faa lidt af det. Kartoflerne blev ikke større end Nødder. Men det lyste lidt op efterhaanden, Vinteren blev saa mild, at Kreaturerne kunde gaa ude til langt hen mod Jul.

Paa den Maade hjalp det baade paa Humøret og Foderet.

Efter som Aarene gik, blev Stillingen økonomisk noget bedre, de arbejdede trofast med hinanden. Anton tog fat paa selv at brænde Mursten, da der trængtes til Reparation og Udvidelse af Bygningerne, og nu hjalp det ogsaa meget, at han havde lært at mure, saa han selv til de fleste Tider kunde ordne Reparationerne. Det blev en større Teglbændervirksomhed, der efterhaanden kom i Stand, det kan nævnes, at Stenene til Blaahøj Kirke er brændt hos Anton Madsen.

Nu var der efterhaanden blevet opdyrket saa meget af Heden, at Besætningen blev større, Studene blev erstattede med Heste, og der kunde af den Grund ikke blive Tid til at have mere end Landbruget at arbejde

med, men det blev ogsaa efter den Tids Skik og Brug passet med Omhu. Resultatet blev, at da de efter godt 40 Aar Samliv overlod Gaarden til deres yngste Søn, var den en af Egnens bedste, særlig hvad Besætningen angik. I de sidste Aar havde de solgt adskillige Avlsdyr omkring i Egnen, og der er endnu Besætninger, som udelukkende stammer fra A. Madsen, „Duedalsminde“, som Gaarden havde faaet til Navn

En Biindtægt, som A. M. ogsaa i mange Aar havde var Fiskehandel. Undertiden hentede han baade For- og Efteraar ved Nymindegab flere Læs Fisk, som han begyndte at sælge af, naar han naaede til Ølgod. Det kunde da ske, at Læsset blev solgt, inden han naaede Sdr. Ommme. Han vendte da gerne „Skuden“ og kørte tilbage efter ny Forsyning, da det særlig var i Hjemegnen, at Folk blev forsynet med rigelig og billig Spise. En enkelt Gang hændte det, at han kom hjem uden at have faaet Fisk, det var ellers altid Aftale mellem Fiskerne og Anton Madsen, at han maatte komme efter Fisk, naar Vinden havde staaet i Øst et Par Dage eller tre, men denne Gang fejlede det altsaa. En Tur tog som oftest tre Dage. Dygtighed og Paapasselighed var Dyder, der prægede dette Hjem. Hertil kom, at Anton Madsen og hans Hustru var grebne af inderlig Gudsfrygt og med Glæde og vaagen Sans deltog i det kristelige Liv, der var blevet vakt ved gamle Pastor V. Birkedal og hans Efterfølger i Sdr. Omme, Pastor Edv. Rambusch' Vidnesbyrd. Med Tiden førte det til, at der blev holdt Møder i Hjemmet i Raulund, og der stiftedes en Foredragsforening, hvoraf en Del af Møderne staar som nogle af de bedste i Minderne for dem, der var med.

Det kan siges, at det har været et lykkeligt Hjem, hvor en større Børneflokk blev opdraget: fem Sønner

„Duedalsminde“ 1905.

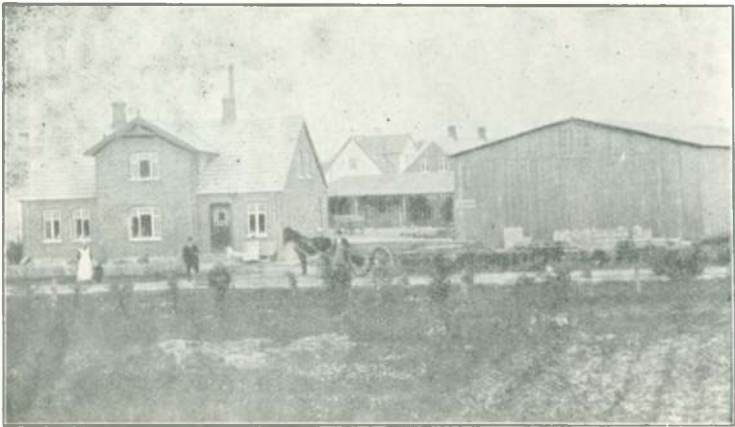
og tre Døtre, den ene af Pigerne døde som lille af Strubehoste. — Anton Madsen havde en fast Vilje og en ualmindelig ærlig Natur. Der er en af hans Svigerdøtre, der har sagt om ham, at han var det mest ærlige Menneske, hun havde truffet paa.

Børn:

1. *Dorthea Marie Madsen*, f. 14. Jan. 1868.
 2. *Mads Duedal Madsen*, f. 7. Novbr. 1869.
 3. *Jens Duedal Madsen*, f. 18. Marts 1872.
 4. *Niels Madsen*, f. 24. Septbr. 1875.
 5. *Søren Jensen Madsen*, f. 20. Marts 1878.
 6. *Andreas Madsen*, f. 13. Maj 1882.
 7. *Maren Kirstine Madsen*, f. 23. Okt. 1885.
 8. *Ane Kirstine Jørgine Madsen*, f. 1. Marts 1887.
1. *Dorthea Marie Madsen*, gift med *Anton Thomsen* fra Skærlund, Brande Sogn.

Dorthea var hjemme hos Forældrene, indtil hun var 17 Aar, hun kom da ud at tjene. Efter at have tjent i nogle Aar, kom hun paa Højskole i Vrigsted. Da hun blev gift, tog det unge Par Ophold hos hendes

Forældre i deres Aftægtshus. A. T. var baade Murer og Tømrer, og 2—3 Aar efter, at de var blevet gift, byggede A. T. et Hus i Grønbjerg, hvor de senere oprettede en Trælasthandel. Da Børnene voksede til, oprettede de et Afholdshjem, som Dorthea passede. Efter som Tiden gik, øgedes Velstanden. Da Jernbanen blev

A. Thomsens Tømmerhandel i Thyregod.

bevilget som Statsbane fra Give over Herning til Holstebro, tænkte A. Th., at der kunde blive en Forretning i Thyregod, som blev Station paa ovennævnte Strækning. Han byggede da et Hus og begyndte paa en Trælasthandel og Støbegodsforretning i denne By. Det viste sig at være et godt Bytte, da Forretningen stadig udvidedes. Men i 1929 blev Dorthea syg og døde, og en Tid efter afstod A. Th. Forretningen til en Søn. Selv byggede han et Hus i Thyregod, hvor han stadig bor.

Børn:

- a. Johanne Laurette Thomsen, f. 6. Juli 1891.
- b. Kristian Thomsen, f. 1892, død 1896.

- c. Ansgar Sigvald Thomsen, f. 12. Decbr. 1895, død 2. April 1917.
- d. Thora Kristine Thomsen, f. 4. Jan. 1900.
- e. Harald Kristian Thomsen, f. 12. Aug. 1903.
- a. *Johanne Thomsen*, gift med *Kristian Pedersen*, Foersom ved Tarm. Han kom i Tjeneste hos Anton Thomsen som Kusk til Hjemkørsel af Trælast, og tilige kørte han en Del for de andre Forretningsfolk i Grønbjerg. Efter at de havde begyndt paa Afholdshjemmets Drift, blev der Modtagelse af Svin, og dem fik han ogsaa at køre med til Give St., hvor de saa kom med Banen. Efter Giftermaalet startede de en Træsko- og Cykleforretning i Thyregod, som efterhaanden udvidedes til at omfatte flere Ting. Senere bortbyttede de denne Forretning, og nu bor de i Uhe, Ringive Sogn, og har der en Forretning af samme Art. Kr. P. er ikke saa rask mere, og Johanne har da taget fat paa Franskvaskning. Det er stadig bleven daarligere med Helbredet, og nu er han tilkendt Invaliderente.

Børn.

- a 1. Mary Pedersen, f. 1. Aug. 1914.
- a 2. Rosa Antonia Pedersen, f. 26. Okt. 1915.
- a 3. Nanna Dorthea Pedersen, f. 6. Novb. 1921.
- a 4. Erna Johanne Pedersen, f. 27. Okt. 1924.
- d. *Thora Thomsen*, gift med Tømrer *Aage Jensen* fra Bryrup. Th. Th. har i sine unge Dage flyttet meget omkring, bl. a. har hun været i flere forskellige Hjem i Vejle. Senere blev hun Dameskrædderinde, og det gik vel med alt, hvad hun tog fat paa, da hun havde et godt Mod og et lyst Sind. Hendes Mand har de samme Egenskaber, saa det skal nok gaa dem udmærket, hvis ikke uforudsete Hindringer møder dem.

Børn:

- d 1. Henning Juhl Jensen, f. 15. Decb. 1927.

d 2. Edith Dorteaa Jensen, f. 16. Maj 1930.

- e. *Harald Thomsen* gift med *Anna Jensen*, Datter af Arbejdsmand Peter Jensen, Aarhus. Harald har det meste af sin Tid arbejdet hjemme og derigennem indvundet et stort Kendskab til Forretning og Forretningslivet. I Vinteren 1928 var han i Aarhus paa Handelskole, og der fandt han sin Kone. Efter deres Giftermaal overtog de Forretningen.

Børn:

- e 1. Inger Thomsen, f. 9. Juli 1930.

2. *Mads Duedal Madsen*' gift med *Karen Sophie Andersen* den 3. Maj 1905.

Mads Duedal er født i Raulund, Pilskov Sogn, den 17. November 1869, dengang da de store Hedestrækninger endnu laa uopdyrkede hen. Han kom tidligt ud at tjene, som det jo dengang var Skik, og mange var de muntre Oplevelser, han kunde berette fra sine første Aar som Faarehyrde. Sine unge Aar tilbragte Duedal som Karl, dels hjemme og dels paa forskellige Gaarde paa Fyn.

Efter to Vintres Ophold paa Vallekilde Højskole købte D. sammen med den yngre Broder, Jens, i 1896 en Gaard i Hedensted. Gaarden blev atter solgt efter nogle Aars Forløb, og Duedal nedsatte sig i Vejle som Fouragehandler.

Duedahls egentlige Virkefelt blev Restaurationsfaget; efter at han i 1905 var blevet gift med Karen Sophie Andersen, der er født i Barrit 25. November 1876, aabnede han og hans Hustru en Restauration i Vejle.

Det er ikke for meget sagt, at Duedal havde Ry som Restauratør, man lærte ham at kende som en retlinet og djærv Karakter; han havde en egen Maade at drive sin Forretning paa, og det passede, hvad han

selv sagde: „Vi tjener aldrig store Penge ved at drive Restauration; thi naar Folk rigtig vil købe, saa vil vi ikke sælge,“ altsaa, naar Folk havde faaet „noget i Hovedet“ og havde Lyst til mere, saa kunde der ikke købes mere hos ham. Restaurationen lukkedes hver Aften ved 9 Tiden, med Undtagelse af Lørdag; den Aften samledes der altid en Del gode Venner og Bekendte for at faa en Drik eller to i al Ordentlighed. Restaurationen var ligeledes lukket hver Søndag Eftermiddag fra Kl. 12 til 6.

Al Misbrug af Spiritus var Duedal en Hader af, han var altid selv meget maadeholdende, og skete det, at der kom en beruset Person i Restaurationen, var man sikker paa, at han hurtigt blev lempet ud igen.

Den naturlige Tilknytning, Duedal havde til Landet og Landbruget, bevarede han Livet igennem; han var altid interesseret i Landbrugets Tarv og tænkte navnlig i sine unge Dage paa atter at blive Landmand. I den tidlige Daggry holdt han af at færdes ude, om Sommeren startede han ved 5 Tiden om Morgen og tog en Cykletur paa en 3-4 Mil, og om Vinteren spadserede han tidlig paa Dagen en lang Tur, og var saa atter hjemme ved den Tid, da den øvrige Familie kravlede ud af Sengen.

Duedal havde ikke noget stærkt Helbred, efter at han som yngre havde haft et meget langt og alvorligt Sygeleje, der medførte en Bronchitis; efter en hel Række gode og lykkelige Aar meldte Bronchitisen sig atter, og et haaløst Sygeleje fulgte efter. Han døde den 28. Oktober 1926.

Hans Hustru har videreført Forretningen.

Børn:

- a. Anton Duedal Madsen, f. 18. Febr. 1906.
- b. Karen Magrethe Duedal Madsen, f. 28. Juli 1908, død 23. Aug. 1908.
- c. Niels Otto Duedal Madsen, f. 10. Maj 1911.

3. *Jens Duedal Madsen*, gift den 27. December 1901 med *Marie Nielsen*, St. Dalby.

Jens Duedal mindes stadig sit Barndomshjem som et Sted, hvor alle de smaa Sorger forsvandt ved Faders og Moders Hjælp. Det blev et Hjem, hvor Forældrene ved smaa Midler forstod at gøre det bedste

Jens Duedal Madsen med Familie.

for deres Børn. Som Børn, og senere som unge, holdt de to ældste Brødre, Jens og Mads, meget sammen, hvad der vel var en Følge af den forholdsvis lille Aldersforskel. Som Drengene havde de stor Lyst til at handle baade for Handelens og Fortjenestens Skyld. Adskillige Gange maatte de spørge sig fri i Skolen hos Læreren for at faa Lov til at gaa ud paa Handelen. Deres Handelsvare var mest Lammeskind, naar de saa kom hen et Sted, hvor et Lammeskind var slaet op paa Porten, skulde det selvfølgelig takseres nøje, før de gik ind for at høre Prisen paa det; de

vilde gerne have saa mange, som muligt; men Skindene maatte jo heller ikke købes dyrere, end der kunde faas en Fortjeneste paa dem. Paa Sdr. Omme Foraarsmarked skulde de indkøbte Skind sælges til en Bundtmager, der var paa Markedet med Telt. Naar Fortjenesten var god, kunde der blive Raad til en ny Kasket og andre Herligheder. Ja, hvor smagte ikke de Markedskager godt, man fik. Mads og Jens kom ogsaa til et være Soldater sammen, hvad de selvfølgelig var meget glade for. Da de skulde møde i Fredericia, kom Mads lige fra Vallekilde Højskole, hvor der var Paaresyge blandt Eleverne: han havde ogsaa haft Sygdommen. Nu gik det saadan, at Broderen blev smittet og kom paa Sygehuset. Fra dette Sygehuseophold stammer en lille Oplevelse, der gjorde de tre, der var Vidne til den, bitre over for Sygehusforvalteren. Det var en Søndag, og da de havde fri, gik Mads og en Kammerat ned for at besøge Broderen. For at glæde ham, havde de taget baade 5 Øres Kager og Cigarer med, men da Forvalteren saa det, tog han alt det indkøbte og kastede det ud af Vinduet.

Efter Soldatertiden var de to Brødre ved et Arbejde i Felding Mose for Hedeselskabet. Om Lørdagen efter endt Arbejdstid spadserede de tit til Raulund fra Felding, det vil sige en Tur paa tre Mil. Efter Hjemkomsten var de saa somme Tider med til Unggilde i Nabolaget, og der dansede de hele Natten. Ved at tænke paa det, synes man, at det næsten var umuligt, men det gik meget godt dengang. Siden købte de i Fællesskab en lille Gaard i Hedensted, hvor de boede sammen i godt tre Aar og havde mange morsomme Oplevelser. Saa kom der en daarlig Tid i 1897 - 98, hvor det kom til at knibe med at klare Udgifterne. Gaarden blev saa solgt, men med Tab. Dog, Opholdet i Hedensted gav ogsaa Jens andet end Skuf-

felser, han var blevet kendt med sin nuværende Kone, og kort Tid efter blev de gift og bosatte sig i Trælund. Der fik de ikke deres blivende Sted; de har boet flere Steder, og nu bor de i Brandlund lige uden for Brande.

Børn:

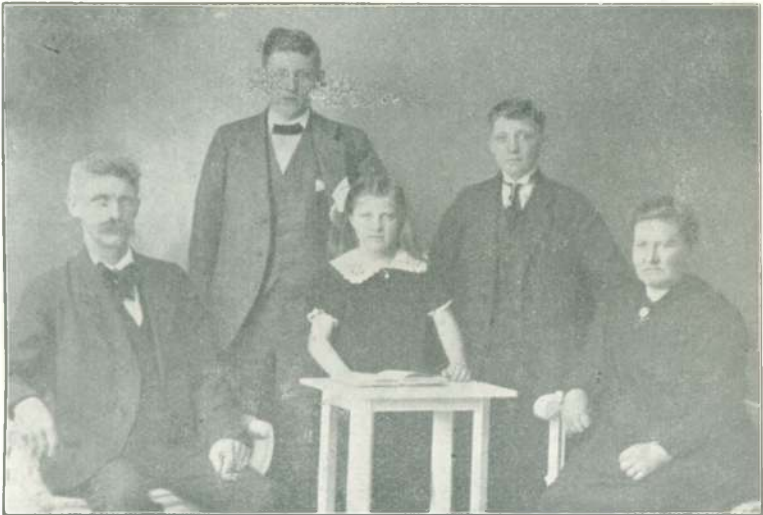
- a. Aksel Duedal Madsen, f. 24. April 1903.
- b. Ejnar Duedal Madsen, f. 4. September 1905.
- c. Signe Duedal Madsen, f. 3. Oktober 1907.
- d. Gunnar Duedal Madsen, f. 24. Jannar 1911.
- e. Hagbardt Duedal Madsen, f. 30. April 1915.
- f. Elisabeth Duedal Madsen, f. 10. Novbr. 1917.
- g. Inga Duedal Madsen, f. 22. April 1920.

a. *Aksel Duedal Madsen*, gift den 17. Novbr. 1929 med *Karen Brogaard* af Hjortlund.

4. *Niels Madsen*, gift den 10. Juni 1898 med *Anna Hansen*, Datter af Morten Chr. Hansen. Omvraa Mark Niels Madsens Barndom lignede de flestes, han havde selvfølgelig skiftevis Skuffelser og Glæder. Han hjalp meget af Tiden sin Moder, da hun sjældent havde Pige til Hjælp. Havearbejdet maatte de to ogsaa udføre saa godt som ene, og derigennem fik han Sansen for Blomster og Frugt vakt. Denne Interesse holder sig stadig den Dag i Dag, da der ved hans Hjem findes en af Egnens smukkeste Haver, der altid er velholdt.

Moderen blev den, han maatte tale med om de Tanker, der rørte sig i ham og hun forstod ogsaa sine Dreng. Da Niels var fjorten Aar, kom han til at tænke paa, at det kunde være rart, om han kunde udstoppe Fugle. Engang fik han da fat i en død Vibe, og der prøvede han sin Kunst. Viben blev ogsaa stillet paa Plads, men det varede ikke længe, før

det var meget ubehageligt at være i Stue sammen med den. Anton saa ikke med venlige Øjne paa den Slags Ting, saa hos ham var der ingen Hjælp at faa. Men Niels gav ikke op paa Halvvejen, han havde nu faaet undersøgt, hvor han kunde faa Udstopperkunsten lært for 8 Kr., naar han selv vilde møde med Materiale i

Niels Duedal Madsen med Familie.

Form af døde Fugle. Han spekulerede længe over hvorledes han skulde faa skaffet den Sum til Veje, og efter Samraad med sin Moder fandt de paa, om de ikke kunde faa dem til Laans hos et Par gamle Aftægtsfolk, Maren og Jørgen. Endnu staar Vandringeren hen til dem klart for Niels, og ligeledes hvor svært det var at faa Ærindet fremført. Men hvor hjertensglad blev han ikke, da det var sagt, og Jen gamle Mand begyndte at famle efter Stokken og stavrede saa hen til Dragkisten og fik den øverste, tynde Skuffe trukket ud, og Pengene fundet. Niels fik saa de øn-

skede 8 Kr., idet han sagde: „Nu kan du betale dem tilbage, naar du faar dem tjent ved Udstopning.“ Niels opdagede dog snart, at der var mange Bryderier ved Arbejdet, som han ikke havde forudset, men med Tiden blev baade de 8 Kr. og mange flere tjente, og endda fik han selv en stor Samling, der var et stort Skab fyldt. Denne Samling blev senere solgt til Forstander Kristensen, Hoven Kvindehøjskole, hvor den skulde bruges ved Undervisningen.

I 16 Aars Alderen kom han i Lære ved Haandværk hos Anton Thomsen, der nogle Aar i Forvejen var bleven gift med Niels' Søster, Dorthea. Det første Arbejde, der blev taget fat paa, efter at Niels var kommen, var at opføre et Beboelseshus til dem i Grønbjerg, Ringive Sogn, og det var det første Hus i den By, der nu ikke er saa lille. Da Huset var nogenlunde færdigt, flyttede Ant. Thomsens dertil, indtil den Tid havde de boet i Aftægtslejligheden efter gamle Mads Duedal.

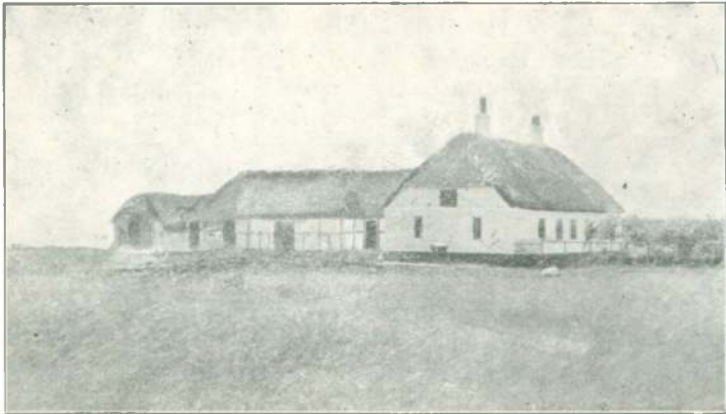
I Ringive Sogn var Niels Madsen godt tilfreds med at være, men kunde alligevel ikke slutte sig nærmere til nogen. Hver Søndag var han hjemme, og undertiden spadserede han den lange Vej til Raulund efter Arbejdstid om Aftenen. Om Vinteren skulde han saa sørge for at komme hjem, inden de gik i Seng, og han fik da en hyggelig Passiar og en Kop Kaffe, og han blev da for det meste hjemme til næste Dags Morgen, men han maatte da tidligt af Sted for at kunne være i Værkstedet, naar de skulde begynde. Det gik meget hurtigt med at lære Haandværket, saa efter et Par Aars Forløb kom han saa vidt, at han blev sendt ud som den, der skulde lede Arbejdet. Efter udstaaet Læretid var Niels Madsen endnu et Aar hos Anton Thomsen. Derefter søgte han forskellige Pladser og kom da ned til Møbelsnedker Karl Mogensen, Ølgod St., men det

blev kun kort Tid, han var der, for han var syg, da han flyttede derned, og det blev ikke bedre, og til sidst maatte han søge Læge, Lægen mente, det var bedst, Niels Madsen kom til at opholde sig i Luft. Enden blev nu, at han maatte rejse hjem, hvor han gik en Vinter uden rigtig at kunne udføre noget Arbejde. Han led nemlig af et Hjerteonde, som han havde haft lige fra Barndommen af. Det kunde til Tider blive saa slemt, at han ikke kunde holde sig oprejst. Engang, han gik med en Le, faldt han forover og kunde da let være kommet galt af Sted.

Da der ikke var Udsigt til, at Niels igen kunde komme til Haandværket, købte han Naboejendommen til Due-dalsminde, som hans Fader nogle Aar i Forvejen havde købt. De to Ejendomme havde nemlig hørt sammen før, men gamle Mads Duedal havde udstykket Gaarden til sin Søn, Niels Chr. Madsen. Nu havde der imidlertid været flere Ejere, og der blev sagt, at Stuehuset var saa forpestet, at det ikke var til at bo i, da der var død flere Børn. Men som altid tog Niels Madsen fat med godt Mod. Alle Gulve blev fornyede, alt Puds blev skrabet af Væggene og erstattet med nyt, og der blev gravet en ny Brønd. Det hele blev gjort for smaa Penge, da han selv udførte det meste Arbejde. Dette kunde dog ogsaa gøres nødig, da Indkomsterne var smaa.

Et af de sidste Aar, han var hos Anton Thomsen, havde de en Pige hjemme hos hans Forældre, som han syntes godt om, og nu var der to Ting, som trak ham mod Hjemmet, og det kunde saa ske, at det ikke var let at holde Øjnene oppe om Mandagen. Engang kom han saaledes først tilbage om Morgenens, lige før de andre var færdige til at drage paa Arbejde, og saa blev der Travlhed med at komme i Arbejdstøjet for ikke at komme bagefter. Der var ca. 1 Mil til Arbejdspladsen,

og før han naaede Grønbjerg, havde han allerede gaaet langt over 1 Mil, da han havde været en lille Tur i i Engebæk først. Det blev en streng Dag, men efter en Uges Forløb kunde sligt jo gentage sig igen, og saadan er vist de fleste unge i den Stilling. Efter Tjenesten hos Anton Madsen kom Niels' Kæreste i Sylære hos Hanne Sypige i Filskov, og nu maatte hun ogsaa rejse fra Sted til Sted.

Duevang 1903.

I Foraaret 1897 overtog han saa Ejendommen, som før nævnt. Prisen var 3500 Kr., og med Sparsommelighed mente Niels nok, det kunde gaa, men hans Kæreste var ikke saa glad ved den Vending, det tog, da de mange Gange havde talt om Fremtiden under helt andre Forhold. Men efter Reparationen kom det til at se helt godt ud. Købesummen er nævnt. Det var uden Besætning, Gaarden blev overtaget. En god Hjælp var en Arvepart, de modtog, til en Værdi af 500 Kr. De fik nemlig en Hest til 250 Kr., en Ko, og en Kælvkie. Hen paa Sommeren blev der købt 2 Grise, der kunde blive leverede og dække Renterne til December Ter-

min. Den første Sommer gik Niels mest ene, uden naar en af Brødrene kom og hjalp ham, og det var for det meste Søren, der altid var saa god og tjenstvillig, og da det blev Vinter, kom de lange Aftener. Hvor kunde dog saadan en Aften være lang, selv om han havde travlt ude i Værkstedet med at lave Borde og Stole og flere andre Ting. Haven skulde kulegraves, og Læbælter skulde der plantes. Da Foraaret kom, var der sket stor Forandring. Nu kunde de sidde ned begge to, før havde han kun haft én Stol, men naar Kæresten kom, benyttede hun Kældertrappen som Stol, den bestod nemlig kun af to Trin.

I Foraaret 1898 blev Bryllupet saa bestemt til at skulle være hen i Juni, for Sæden skulde først i Jorden, saa der kunde blive Tid til at holde Fest. Det blev selvfølgelig en uforglemmelig Fest for Niels Madsen og hans Hustru; han glædede sig over, at han nu stadig havde en dygtig Hjælper og god Pige til Hustru, han ønskede, at han kunde blive saa rask, at han kunde arbejde og bygge et Hjem med hende. I Løbet af et Par Aar blev Bygningerne for smaa baade til Avl og Besætning, og i Vinteren 1899-1900 fik han samlet sammen til en Bygning, Kampesten blev samlet, og Tømmer blev kørt hjem, saa han kunde tage fat paa Arbejdet, naar der blev Lejlighed. Om Aftenen den 1. April fik de en god Overraskelse, idet Broderen, Mads Duedal, kom og tilbød, at han vilde hjælpe en Tid med Byggeriet, og da han havde lært Byggefaget, var det til stor Hjælp. Det første, de tog fat paa, var at faa Vejene regulerede, og Marken inddelt. De plantede da 5 a 6000 Planter af Hvidgran og Pøraarssæden blev lagt. Først i Maj kunde de da begynde at mure eller rettere at støbe af Kampesten, Cement og Kalk. Hvor var der ikke stor Forandring sket, da Huset var færdigt, der var god Plads til Kreaturer, og nu kunde de

køre ind i Laden med Læsset. Det næste Hus blev bygget i 1904, det blev indrettet til Kostald og Svinehus. Nogle Aar efter blev det gamle Bindingsværkshus taget ned og et nyt Hus bygget i Stedet, og midt under Arbejdet kom Mads Duedal igen for at hjælpe og blev saa længe det nye omtrent var under Tag.

Mange Gange havde Niels Madsen og hans Kone talt om, at det kunde være rart med lidt mere Jord at arbejde i, da de 22 Tdr. Land blev for lidt. I 1912 tilbød der sig en Lejlighed, der blev nu købt Hedeparceller, senere et Stykke Eng og Mose. Nu blev der Arbejde med at opdyrke Heden, og i Krigsaarene gav Mosen en god Indtægt. I 1926 blev den sidste Bygning, der var paa Ejendommen, da Niels Madsen overtog den, nedrevet.

Nu staar der altsaa en smuk, velbygget Gaard i Raulund, og der er en velplejet Have samt velpassede Marker og en god Besætning, 2 Heste, 26 Kreaturer og dertil svarende Svinebesætning.

Niels Madsen har et arbejdsomt og virksomt Liv at se tilbage paa. Marken er plejet og passet med Omhu, og ved Bygningerne kan man sige, at han har lagt Sten paa Sten, og nu staar de som et smukt Resultat af Arbejdet; men han har ikke mindst „lagt Sten paa Sten“ til den Bygning, der viser, i hvor høj Grad han har sine Medmenneskers Agtelse. Gennem Aarene er han Gang paa Gang blevet opmuntret med Præmier og Hædersbevisninger for sit Arbejde. Tre Gange har han faaet Præmie fra Jysk Haveselskab, og flere Gange har han modtaget flere Førstepræmier for almindeligt Landbrug og for Hedeopdyrkning, bestaaende af Sølv-tøj og Pengepræmier. Den sidste Præmie for Havebrug var en Potageske.

Niels Madsens store, energiske Arbejde er udført til Trods for, at hans Helbred til Tider ikke har været

Duevang 1920.

saa godt, og i de senere Aar har det ogsaa svigtet en Del. I 1924 havde han Ischias, der ikke er helt forsvundet endnu, og ikke mindst det store Sygeleje i Foraaret 1931 har taget paa Kræfterne, men de begynder nu at vende tilbage igen. Det har altsaa ikke altid været lyse Dage, der har ogsaa været mørke Skyer over hans Livsvej, men altid har han sat sin Lid til Vorherre og kunnet sige:

Han som har hjulpet hidindtil,
han hjælper nok herefter,
han altid kun det bedste vil,
og han har Almagts Kræfter.

Børn:

- a. Sigurd Antonius Madsen, født 28. Marts 1900.
 - b. Immanuel Kristian Madsen, f. 12. Okt. 1901.
 - c. Margrethe Augusta Madsen, f. 17. Aug. 1907.
- a. *Sigurd Madsen*, gift 14. Marts 1928 med *Kristine Jensen*, Datter af Sognefoged Søren Jensen, Muldbjerg St. Sigurd var hjemme til December 1916 med Und-

tagelse af nogle Somre; han var da Hyrdedreng enten hos sin Farfader eller Morfader, sidstnævnte Sted havde han stor Interesse i at være, da han en stor Del af Tiden havde Kreaturerne løsgaaende paa de store Mose- og Engstrækninger. Der kunde han rigtig studere Fugle- og Dyrelivet. I December 1916 rejste han til Rødding Mejeri hos Farbroderen for at uddanne sig til Mejerist. Nu var han ved Mejerifaget i godt ti Aar og paa Mejeriskolen i Ladelund. De enkelte Bestyrerpladser, han søgte i den sidste Tid af de halve Snes Aar, var som Regel søgt af 150 til 200 Mand; han opgav da at blive Mejeribestyrer og købte en Ejendom i „Kildsig“, Brejning Sogn, Spjald St. Sigurd og hans Kone tager nu fat med Lyst og Mod, ligesom hans Forældre gjorde, og allerede kendes det paa Markerne, at det er en dygtig Mand, der er kommen til Ejendommen.

Børn:

d 1. Niels Madsen, f. 9. Juli 1931..

- b. *Immanuel Kristian Madsen* har været hjemme det meste af Tiden. Som Dreng var han dog et Par Somre ude at tjene som Hyrde, og ogsaa senere var han ude et enkelt Aar. Vinteren 1921—22 var han paa Højskole i Rødding, og Vinteren 1929—30 paa Landbrugs-skole i Borris, som han afsluttede med Kontrolkursus, hvorefter han var Kontrolassistent for Borris og Omegns Kontrolforening et Aar, men han er atter kommen hjem for at hjælpe med Bedriften paa Grund af Faderens Svaghed.
- c. *Margrethe Madsens* Barndom formede sig som de fleste andres. Da hun var 16 Aar, var det hendes Mening, at hun vilde være Sygeplejerske, men hun blev raadet fra det af Overlæge Haldbo, Give, fordi

han ikke mente, hun havde de nødvendige Kræfter. Hun kan ikke kaldes svag eller sygelig; men hun er heller ikke saa udholdende, som saa mange andre, og det blev en Skuffelse for hende, da hun fik denne Efterretning. Som syttenaarig var hun paa Efterskoie i Levring ved Kellerup. Senere har hun haft flere Ophold ved Liselunds Vintermøder. Nu for Tiden opholder hun sig hos sin Morbroder som Husbestyrerinde, og samtidig plejer hun sin gamle Bedstefader, Morten Kr. Hansen.

5. *Søren Jensen Madsen*, gift med *Anna Hansine Hansen*, Jersore Mark, Klinte Sogn, Fyn.

Søren J. Madsen var hjemme til 16 Aars Alderen.

Saa fik han sin første Plads i Strellev ved Ølgod, hvor han havde det meget godt. Derefter kom han hjem og kørte Mælkevogn til Langelund Mejeri og hjalp til med Jordens Drift. Nu var han et halvt Aar hos Mathis Mikkelsen, Filskov, hvorefter han tog paa Køng Højskole. Efter at han var kommet hjem derfra, var han en Tid Bestyrer for Abraham Jensen i Langelund, der foruden Gaarden havde

Søren Jensen Madsen.

en Købmandshandel. Igen tog han paa Højskole, men det blev paa Salling Højskole, og der traf han sammen med Mejeribestyrer Niels Bjerre fra Durup Mejeri,

og det blev da bestemt, at han skulde prøve som Mejerist paa hans Mejeri; derfra tog han paa Mejeriskole. Efter Hjemkomsten arbejdede han paa flere Mejerier i Nordjylland og kom senere tilbage til Durup som Førstemejerist.

I Tiden, da han opholdt sig der, blev Bestyrerpladsen paa Rødding Mejeri ved Skive ledig, han søgte den og blev antaget. Hvor var hans Glæde stor over at være kommen i Betragtning ved Besættelsen af Pladsen; men for en stor Del skyldes det vist hans første Læremester, Niels Bjerre, som havde et godt Navn blandt Mejerifolk i det nordlige Jylland, og det vides bestemt, at han baade i dette Tilfælde og ved andre Lejligheder var Søren en god Støtte.

Forholdene var kun smaa paa Rødding Mejeri den Gang, og Mejeriet var gammelt, men han tog fat paa at faa det udbedret baade paa den ene og den anden Maade, saa det var virkelig ganske forbavsende, som han fik det til at se godt ud, Med Tiden blev der bygget et nyt og moderne Mejeri, saa han slet ikke kunde tænke sig at flytte bort, efter at have levet sig sammen med Befolkningen, som ogsaa grumme nødig vilde se ham rejse derfra.

Han havde flere Gange haarde Sygdomme, særlig slem var en svær Gigtfeber, da ingen havde troet, at han var kommet fra den; men hans stærke Natur overvandt ogsaa den, saa han igen blev en nogenlunde stærk Mand. Men vistnok i Sommeren 1923 blev han igen syg af et Saar paa Tolvfingertarmen og derefter af en slem Blodsygdom, som han døde af i Marts Maaned 1924 paa Skive Sygehus. Det var stadig Sørens Ønske at have boet noget nærmere de hjemlige Egne, da han, som faa, havde Kærlighed til Barn-domshjemmet og til alt derude; det kunde næsten røre én, naar han kom til at tale om de Dele. Hvor

vemodsfuld kunde han ikke udbryde: „Hvor har alle mine Søkende det godt, at de bor saadan, at de, saa tit de har Lyst, kan komme sammen, hvorimod jeg er saa langt borte, at det kun bliver enkelte Gange, jeg endnu faar Lov at færdes derude i Barndomsegnene.“ Selv paa Sygelejet lige til det sidste kunde han levende fortælle om de Bedrifter, han og hans Brødre havde udført i deres Barndomshjem. Naar han saa havde dvælet en Tid ved de gode Barndoms- og Ungdomsminder, kom han altid tilbage til alle de gode Venner, de boede midt iblandt, da der mellem ham og dem var udviklet et Venskab, som blev til stor Trøst under den haabløse Sygdom. Han døde den 16. Marts 1925.

Søren J. Madsens Familie.

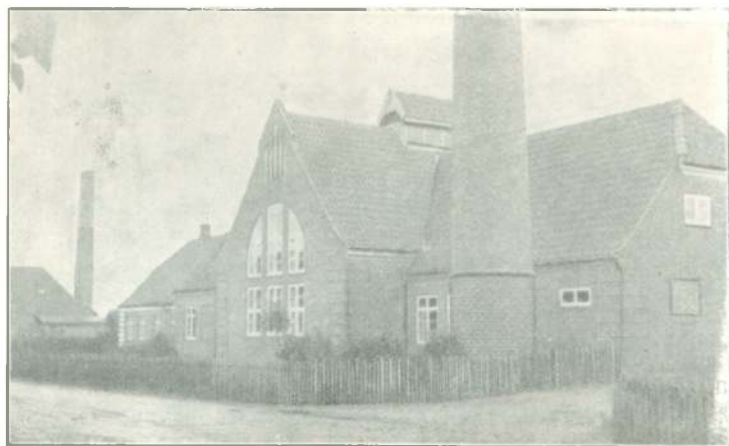
Børn:

- a. Jenny Nielsine Madsen, f. 6. Febr. 1909.
 - b. Anton Vagn Duedal Madsen, f. 24. Jan. 1914.
 - c. Ellen Duedal Madsen, f. 15. Juni 1920.
 - d. Inga Duedal Madsen, f. 6. Novbr. 1921.
- a. *Jenny Madsen*, gift med *Rikardt König*, Søn af Overpakmester August König, Fredericia. Da Søren Madsen døde, blev R. König Bestyrer, d. v. s. Pladsen blev ikke opslaaet ledig, og Søren Madsens Enke og

Søren J. Madsens Enkes Hjem.

Børn blev boende i deres Hjem i nogle Aar. Nu har hun bygget et Hus paa en Byggegrund, hendes Mand havde købt, før han døde, og den ældste Datter blev nu Husmoder i sit Barndomshjem paa Rødding Mejeri.

Rødding Mejeri.

6. *Andreas Madsen*, gift 19. Oktober 1910 med *Anna Lucie Andersen*, Datter af Niels Andersen, Barrit.

Andr. Madsen har fra sin tidligste Barndom været i Besiddelse af en voldsom Sans for det komiske, og han har paa mange Maader kunnet more baade sig selv og andre med det, han kunde hitte paa. Det huskes saaledes, at han engang havde været med Forældrene til et Møde, hvor hans Drengfantasi var kommen i den Tilstand, at han ogsaa mente at kunne holde en Tale. Tilhørerne bestod for det meste af hans to yngre Søstre og undertiden af hele Husstanden, som ikke kunde andet end mere sig over at høre og se paa, hvad han kunde hitte paa at fortælle. En Tid efter, han havde begyndt paa den nye Gerning, mente han, at han var udviklet nok til at rejse ud til andre, og en Dag spadserede han hen til Naboejendommen for at holde en Tale for Knud og Stine og maaske deres Børn. Hvorledes det spændte af, vides ikke, men de var sikkert de rette, han kunde henvende sig til, da de gamle bestemt kunde faa det sagt, som er faldet i god Jord hos Andreas. De kunde nemlig som faa nedlade sig og tale med Børn og mere sig med dem over, hvad de kunde finde paa af uskyldig Morskab.

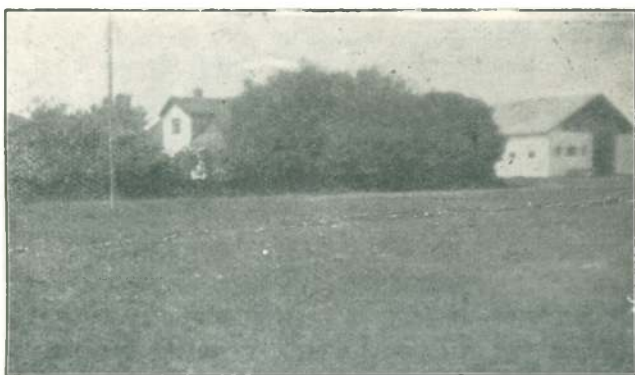
Blandt mange andre af hans Paahit huskes det ogsaa, at han mange Gange om Aftenen efter endt Lektielæsning kunde finde sin ældre Broder siddende faldet i Søvn enten ved det ene eller andet Arbejde (for der maatte ingen sidde ledige i de lange Vinteraftener). Undertiden „strøges“ Simer, eller ogsaa blev der kartet. Under saadan en Virksomhed kunde det godt ske, at Søvn kom og overraskede den, der arbejdede. Søren faldt mange Gange i Søvn med Benene strakt langt ud fra sig. Denne Stilling kunde Andreas ikke holde ud at se paa, uden at den skulde

udnyttes til nogen Kommers. Heldigvis havde han et Stykke tyndt Reb af anselig Længde hos sig. Den ene Ende af Rebet blev nu forsigtigt lagt om den sovende Søren Ben, og med den anden Ende forsvandt Andreas ind i en anden Stue, og nu begyndte han at trække til med den Virkning, at den sovende begyndte at glide ned af Stolen. Efter at have gnedet Øjnene lidt, opdagede han snart, hvad der var i Vejen med Benene. Nu opdagede han ogsaa Øjnene ved Dørspærken, som skulde kontrollere Virkningen af Opfindelsen. Det endte da næsten altid med, at Søren vilde springe op og gribe Andreas, men altid faldt han, da der blev trukket i Snoren i en meget ubejlignelig Stund for ham. Nu laa han paa Gulvet og vilde frigøre sig for Snoren, men det hindredes stadig ved smaa Ryk fra Andreas's Side. Efterhaanden blev Lysten større og større til at faa betalt denne Oplevelse, og det endte næsten altid med, at Næveretten blev den afgørende. Men selv om det til Slut gik lidt haardt ud over Andreas, skulde man aldrig faa et surt Ansigt at se af den Grund.

Denne Evne til at udnytte slige Lejligheder og derved skaffe andre og sig selv lidt Morskab, har han i Behold endnu, og Lysten til Komik er vist ikke mindre, end den nogen Sinde har været. Det viser sig ogsaa, naar Andreas er i Selskab, da er han næsten altid blandt de yngre eller unge. Om det er dem, der søger ham, eller ham, der søger dem, kan jo ogsaa for den Sag være lige meget. Men et lyst, ungdommeligt Sindelag ejer han den Dag i Dag, og vi maa ønske, at det maa holde sig gennem Tiderne, for der er nok, der er Sortseere, hvad ikke hjælper paa Tingene — tværtimod.

I de unge Aar var Andreas mest hjemme som Medhjælp for Faderen, der efterhaanden nok kunde trænge

til Støtte. En Sommer arbejdede han som Murerarbejdsmand flere forskellige Steder. Nu lagde han saa Mærke til, hvor let Haandværkerne kunde komme til og fra Arbejdspladsen, naar de havde en Cykle. Han fik da ogsaa Lyst til at eje en, og efter mange Overvejelser købte han saa en; Begejstringen var imidlertid ikke saa stor, da han nærmede sig Hjemmet, for hans Fader kunde ikke lide, at Børnene gav deres Penge ud til

Duedalsminde 1930.

„saadan noget Kram,“ som han plejede at udtrykke sig. Andreas tog da Vejen om efter Broderen, Niels, der boede paa Nabogaarden til Duedalsminde, for at faa lidt Hjælp i den Situation. Broderen var nemlig blandt dem, der i flere Aar havde haft Cykle, og han kunde af den Grund udlægge for Anton Madsen, hvilke Goder en saadan Maskine havde. og i Særdeleshed for Andreas, der skulde de lange Veje. Men det hele gik, som ventet. Niels fulgte med, og der blev ikke noget Opgør i den Anledning.

En Vinter var han sammen med Broderen Søren paa Jebjerg Højskole; derefter kom han til Hadsten og fik Uddannelse som Gymnastiklærer. Han ledede da et

større Hold Gymnaster i Filskov, det var ellers tit besværligt nok i daarligt Vejr at gaa den lange Vej; men Lysten fortog sig ogsaa, efterhaanden som han fik mere at tænke paa, da han var blevet gift og havde overtaget Ejendommen.

Det var Forældrenes Ejendom, Duedalsminde, han overtog; der var da 2 smaa Heste, 6 Køer og en Kalv samt 6 a 8 Svin. Gaarden er nu ombygget, og der holdes for Tiden en noget større Besætning end ved Overtagelsen.

Der har ogsaa været ublide Dage hos dem med strængt Arbejde, bl. a. under Verdenskrigen, da de ikke kunde faa Gødning til Marken, og Kornet skulde delvis afleveres, saa der ikke blev noget til en Svinebesætning og som Følge heraf ingen Gødning. De maatte da som saa mange andre ty til Mosen for derigennem at skaffe Indtægter, hans Kone har ogsaa været svag, og hun er ikke rask endnu. Siden de blev gift, har hendes Fader været hos dem og været til Hjælp baade paa den ene og anden Maade. Til Gengæld har han saa nydt en god og kærlig Pleje. Ja, trods alt, baade Sygdom, og hvad der ellers kan være i Vejen de fleste Steder, er det et lykkeligt og godt Hjem.

Børn:

- a. Anton Karl Duedal Madsen, f. 24. August 1911.
 - b. Karen Margrethe Duedal Madsen, f. 3. Januar 1915.
7. *Maren Madsen* havde i sin Barndomstid flere forskellige Sygdomme, som efterhaanden førte til, at hendes Hjerter blev saa svagt, at vi flere Gange har staaet ved hendes Seng og frygtet, hun ikke stod det igennem. Det er underligt nok, at saa godt som alle Børn

af Anton Madsen og Sines har været noget svagelige, de har vistnok alle mere eller mindre lidt af Hjerte-fejl. Om det kan stamme fra, at Forældrene var saa nært beslægtede, vides ikke, i saa Fald ligger der en alvorlig Sag til Overvejelse, før der indgaas Ægteskab af beslægtede. Maren har haft mange haarde Sygelejer, men mærkværdig hurtigt har hun kunnet rette sig igen og gaa til sin Gerning. Alle Steder, hvor hun har været, har hun været afholdt, og ikke mindst af de smaa Patienter paa Sygehuset i Vejle, hvor hun var Gangpige en længere Tid. Særlig opofrende var hun ved sine Forældres Sygelejer og Død og ved hendes Søster Dorthreas Dødsleje. Da Forældrene havde bygget Hus i Thyregod, startede hun et Pensionat samtidigt med, at hun plejede Forældrene. Siden Forældrenes Død har hun taget fat paa at være Kogejomfru, og hun har ogsaa faaet en større Virksomhed paa dette Omraade. Hun bor stadig i Forældrenes Hus, som hun arvede efter dem, og sikkert har heller ingen af de andre Søkende fortjent det som hende.

8. *Ane Madsens* Liv blev saa kort, men det blev virksomt. Med Hensyn til Skolekundskaber var hun naaet langt forud for sine jævnaldrende. Grunden til, at hun kom saa tidligt i Skole, var sikkert den, at der blev holdt Skole i Hjemmet i de Aar, og saa fik hun Lysten og Energién vakt. Nogle mener jo ogsaa, at de, hvis Liv bliver saa kort, har saa meget at naa i den korte Tid, saa de, som det gik for hende, naar langt foran andre.

Efter at hun havde holdt 5 Aars Fødselsdag, begyndte hun at blive utilpas med Hovedpine og ondt i Halsen tillige med Aandenød. Lægen blev hentet, og han konstaterede, at det var Strubehoste. Ja, hvor var det ikke strengt for den, der nedskriver dette, da han

selv havde haft den samme Sygdom som otte Aars Barn og kunde huske, hvor frygteligt det var, naar Anfaldene kom. Men hun stod det ikke igennem, den 15. Marts om Morgenen døde huu, og dobbelt tungt i dette Tilfælde, da der var en vis Skræk for denne Sygdom i de Dage. Det blev da en stor Glæde for Hjemmet, da Naboenken og hendes Søn, Thomas Johansen, kom og vilde hjælpe baade paa den ene og anden Maade, en saadan Tjeneste glemmes ikke saa hurtigt igen.

F. *Magrethe Jensen*, gift i 1874 med *Martinus Pedersen* af Trællund.

Magrethe Jensen.

Magrethe var den yngste af 9 Søskende og tillige den mindste og meget spinkel af Bygning. Da hun var 6 Aar, mistede hun sin Fader, hvem hun mindes som en ualmindelig god og retskaffen Mand, men mange Minder har hun ikke om ham, dog husker hun, at han en Dag gav hende en Ørefigen, fordi hun i Stedet for at passe Køerne var gaaet ind i Stuen og havde sat sig til Rette

som en rigtig „Skrædder“ og arbejdede med noget Sytøj, som Sypigerne havde forladt.

Ved Faderens Død kom Moderen paa Aftægt hos Sønnen, Niels Jensen, men da Indtægten var lille, blev det en smal Kost for hende og Moderen. 7 Aar gammel kom hun i Tjeneste hos Broderen, hvor hun maatte gaa til Haande med alt muligt for Føde og Klæder. Hendes Kræfter var smaa, da hun var lille af Vækst, og Arbejdet faldt hende tungt, derimod var det Fest-

dage, naar hun skulde i Skole; her var hun paa sin rette Plads. Lærenem var hun, saa hun let lærte sine Bøger udenad. Katekismussen kunde hun paa Remse til langt op i Alderen, For Husbonden gjaldt det om at faa saa meget Arbejde og Nytte af hende som vel muligt, men her kom hun ofte til kort med hendes faa Kræfter.

Hun fortalte selv herom: Engang hun trak Faarene ud, blev de bange og løb hende omkuld, og de slæbte hende et langt Stykke hen over Marken. Resultatet heraf blev et brækket Kraveben, som hun under store Lidelser gik med i flere Dage, før hun turde tale derom. Efterhaanden blev Smerterne uudholdelige, saa hun maatte ud med Sproget, da hun ikke kunde udrette noget med den ene Haand. Hendes Moder og Broder blev da enige om, at hun skulde hen til den ktoge Kone, Hanne Provst; for at komme til Læge var en meget dyr og vanskelig Sag i de Tider. Der fra Egnen skulde de helt til Vejle, hvilket betød 4 Mil, nej, saa valgte de hellere „den kloge Kone.“

Magrethe havde imidlertid hørt, at Hanne Provst kunde hekse, og derfor var hun saa bange for hende som for alt ondt, men af Sted maatte hun. Undervejs derhen gik hun nu og bad Gud om, at Hanne ikke skulde være hjemme, naar hun kom. Hun vilde paa Vejen derhen besøge en ældre Søster, og Magrethe spurgte hende, om hun troede, Hanne kunde hekse. Søsteren trøstede hende med, at det passede ikke. Atter begav hun sig paa Vandring, men dog med Angsten i Kroppen for at blive „forgjort“. Imidlertid naaede hun Huset, og til hendes store Glæde var Hanne ikke hjemme, og glad var Magrethe, at hun slap for at komme i Heksevold denne Gang.

Selv for den svage og faderløse gaar Tiden, og for Magrethe gled Barndommen, og hun skulde gaa til

Konfirmationsforberedelse. Herom har hun fortalt, at de Dage, hun var der, staa for hende som de skønneste i hendes Liv, selv om hun maatte gaa ca. 2 Mil fra Raulund til Sdr. Omme gamle Præstegaard. Men her fandt hun det, som kunde fylde hendes Sind. Guds Ords Sandheder faldt her i god Jord og bar sin Frugt i et retsindigt Liv og blev hende til Trøst og Styrke siden hen.

Efter Konfirmationen kom hun til at tjene i Simmelshus for en Løn af 12 Rigsdaler aarlig, det var ingen stor Løn, derimod var der nok bestille. I de Dage begyndte man om Morgenen Kl. 4 og holdt ud saa længe man kunde se om Aftenen. Det var haardt Arbejde at være Landmand dengang. 17 Aar gammel kom hun som Elev med sin ældre Søster, Sine, ud at sy. Det passede hende bedre, her kom hun i Berøring med mange Mennesker, idet de drog fra Sted til Sted, hvor der var Brug for „æ Sypiger“. Dette medførte, at hun ofte blev bedt med til Bryllupper og Julegilder, som hun deltog i med Liv og Lyst. Det var dengang ikke sjældent, at man gik et Par Mil for at komme til Gilde.

Hun fortæller selv om et Gilde, der skulde staa i Raulund. Hun havde syet hele Dagen hos en Broder, Jørgen, der boede i Blaahøj. Det havde sneet i nogle Dage, men Vejret var nu slaaet om til stærk Tø med øsende Regn, og man raadede hende fra at tage af Sted. Hun skulde nemlig ned over Hallundbæk Bæk, som sikkert flød over sine Bredder saavel som over de Jordbroer, der førte over den. Men Overtalelserne hjalp ikke, af Sted vilde hun. Med Træsko paa og Sko under Armen begav hun sig paa Vej i den bælgmørke Aften. Da hun naaede Bækken, viste det sig, at den gik langt over sine Bredder, og hun blev bange for at gaa alene over. I en af de nærmeste Gaarde bad hun om ikke et af Mandfolkene vilde følge hende over Bæk-

ken med en Lygte; det viste sig imidlertid umuligt at komme over den, og igennem den var jo lidt for farligt. Manden, der fulgte hende med Lygten, vidste, at der paa et Sted maatte være en Rende, som førte Vandet fra den ene Engbred til den anden, og dersom hun turde vade over i den, vilde han gaa foran hende. Da de havde gaaet et lille Stykke, blæste Lygten ud, og det var umuligt at faa den tændt. Saa stod de der i den sorte Nat i Regn og Storm. Efter nogen Søgen fandt de Renden, og Vandringen begyndte. Manden gik foran, og bad Magrethe følge efter saa nært som muligt. Det gik godt et lille Stykke, men pludselig stødte hun mod en af Tremmerne, og før hun vidste af det, hang hun mellem Himmel og Jord udenfor Renden med Bækken under sig. Med Opbydelse af alle sine Kræfter klamrede hun sig fast til Kanten af Renden, som hun i Faldet havde faaet fat i. Hendes Ledsager var ikke blevet det skete var, men gik videre; han begyndte nu at raabe, da han opdagede, hun var borte, men fik intet Svar. Sagen var, at hun havde mere end nok med at holde sig fast, og hun begyndte nu at arbejde sig tilbage mod Bredden ved at flytte Hænderne paa Kanten af Renden. Paa denne Maade naaede hun ogsaa Land. Under dette Arbejde tabte hun først sine Sko, og da hun naaede saa langt, at hun lige kunde føle Brinken, saa gik den ene Træsko ogsaa til Søs. Der stod hun nu, Livet var reddet, men Fodtøjet var tabt, og det var ganske haabiøst at søge efter det. Ufortrøden begav hun sig atter ud i Renden med en Træsko og en Strømpfod, men klog af Skade passede hun paa og naaede helt over Bækken, hvor hendes Ledsager tog imod hende med de Ord: „A trowed saamænd, du wa gawen i æ Bæk, da du ett swaar mæ —.“ „A wa skam osse lie veet, mi Sku o mi jen Træsk' æ da væk.“ Derpaa fulgte en Forklaring,

hvordan det var gaaet til. Alt til Trods vilde Magrete alligevel til Julegilde, og med Tak for Hjælpen gik Turen videre med en Træsko og en Strømpefod, indtil hun naaede den første Gaard, her laante hun et Par Træsko, og saa vandrede hun til Raulund, hvor hun dansede hele Natten. Det maa alligevel have været Folk med Krummer i dengang.

I Aaret 1874, da hun indgik Ægteskabet, begyndte et Afsnit i hendes Liv, der var fuldt af Sorg, Skuffelser og Kampe, men ogsaa af Sejre. Ved at fortælle et Par Træk faar vi et godt Billede af denne sjældne lille Kvindes sejge og trofaste Kamp for at redde et Hjem og Børnene fra Undergang.

Hendes første Hjem var Trællund, Hallundbæk Mark. Her fødte hun sine første 4 Børn. Siden kom der endnu 3 Børn. Da de engang boede i Hoager, Borbjerg Sogn, hvor hun, syg og træt af den næsten haabløse Kamp for Hjem og Børn, var Fortvivlelsen nær, kom der en af hendes Børn ind i Soveværelset, og der fandt han sin Moder paa Knæ bede Gud om Hjælp og Kraft saa hun dog maatte leve og arbejde for sine Børn. til de selv kunde klare sig. Hun tog Drengen ind til sig, idet hun sagde: „Herre, bevar mine smaa!“ Denne Oplevelse har prentet sig saa klart og dybt i Barnets Sind og Tanker, at han siden maatte sande, at Guds Ord er Sandhed: „Naar du gaar gennem Ilden, skal den ikke brænde dig!“ For hun er ikke kommet uden om Prøvelsens Ild, men ofte igennem den, og det uden at den har skadet hende. Hendes Bøn hin Dag blev hørt saaledes, at hun 82 Aar gammel kan se tilbage paa et Liv, der har naaet et Maal, selv om det har kostet Strid og Møje. Hendes Børn, som lever, er alle i gode Stillinger.

Omkring 1894 kom hun til Varde, hvor Manden fik noget Arbejde paa Banegaarden, og Magrethe begyndte

en Forretning med at sælge Frugt og Blade paa Peronen, og da hun i 1902 blev ene, og Børnene blev voksne, voksede ogsaa hendes Forretning, saaledes at hun ved egne Midler fik bygget en dejlig Villa. I 32 Aar passede hun sin Forretning paa Banegaarden.

Ved hendes 25 Aars Jubilæum var hun Genstand for stor Opmærksomhed fra mange af Byens Borgere, og ikke mindst fra Statsbanernes Personale, der skænkede hende et smukt Ur med Inskription. Aaret 1928 afstod hun sin Forretning, der havde været hende saa kær, og som havde givet hende det nødvendige til sig selv og Børnene.

Der læstes i Varde Folkeblad 1. Oktober 1928:

For sidste Gang!

I Gaar solgte Bladhandlerske Fru Pedersen for sidste Gang Blad og Frugter paa Varde Banegaard. I over 31 Aar har Fru Pedersen passet denne Gerning, og de Dage, hun har forsømt i de mange Aar, er let talte. I Kulde og Sne saavel som i Regn og Blæst mødte hun frem med sine Varer. Utallige er de Aviser, der er gaaet igennem hendes Hænder. Nu har hun altsaa ment, det var paa Tide at lægge op, og det er let forstaaeligt, naar man er 78 Aar gammel.

Ja, hvad har ikke disse Ord: „For sidste Gang“ betydet for hende. Her stod hun ved Afslutningen af sin aktive Livsgerning, som hun var gaaet op i, saa den blev en Del, ja, næsten hele hendes Liv. Derfor var der vel ogsaa mange, der troede, at nu maatte det komme, at den lille Kæmpe faldt sammen. Men nej, aandsfrisk som hun var, forstod hun at forny sine Interesser, saa hun holdt sig frisk. Og saaledes vil hendes Børn, der bedst af alle kender deres Moder, bevare hendes Minde og holde det højt i Ære, og i

usigelig Taknemmelighed føle den Gæld, som de staar i til hende. Hendes Børn har aldrig forgæves søgt Hjælp hos hende, mange Gange har de baade paa den ene og anden Maade henvendt sig til hende om Raad og Bistand, og sikkert er det, at ingen gik tomhændet bort.

Børn:

1. Peter Lykke Pedersen, f. 13. Novb. 1875.
 2. Marie Kirstine Lykke Pedersen, f. 5. Febr. 1877.
 3. Tinus Lykke Pedersen, f. 28. Juli 1880.
 4. Jens Lykke Pedersen, f. 20. Juni 1882.
 5. Maren Nielsine Lykke Pedersen, f. 6. Marts 1885
 6. Kuhlmann Lykke Pedersen, f. 11. Novb. 1886.
1. *Peter Lykke Pedersen*, gift den 13. Maj 1899 med *Mathilde Marie Thastrup* fra Øse Sogn.

Peter Lykke Pedersen og Hustru.

Efter at Forældrene var flyttet til Holstebro blev han hos sin Bedstefader og fuldendte sin Skolegang. Efter Konfirmationen lærte han Smedehaandværket hos Bedstefaderen, men senere tog han Plads som Kusk forskellige Steder. Blandt andet som Postkusk fra Varde til Blaavand. Senere som Postkusk fra Banegaarden i Varde til Postkontoret samme Sted. Efter sit Giftermaal arbejdede han paa Soda-vandsfabrikken i Varde. Siden købte han i Kompagni med

sin Broder, Tinus, et Spinderi i Hurup, Thy. Men da det ikke vilde lykkes, flyttede han til Holsted og blev Landmand. Herfra kom han i 1911 til Aastrup ved Glejbjerg Station og fik en Ejendom der, den afstod han i 1928 og blev Kirkebetjent. Samtidig fik han Plads som Plantør for Aastrup Plantage.

Peder Lykke Pedersens Børn.

Børn:

- a. Sigrid Magrethe Lykke Pedersen, f. 25. Okt. 1900.
- b. Bakken Duedal Lykke Pedersen, f. 8. Marts 1903.
- c. Peter Martin Lykke Pedersen, f. 31. Marts 1904.
- d. Barthol Andreas Lykke Pedersen, f. 13. Maj 1905.
- e. Maren Magrethe Nielsine Lykke Pedersen, f. 4. Maj 1907.

- f. Svend Kristian Marthinus Lykke Pedersen, f. 13. Juni 1911.
- g. Gyda Elisa Lykke Pedersen, f. 23. April 1913.
- h. Ottilia Mathilde Lykke Pedersen, f. 31. Okt. 1916.

- a. *Sigrød Magrethe Lykke Pedersen* gift den 28. April 1925 med *Ungkarl Niels Pedersen*, født den 13. Juli 1895.

Børn:

- a 1. Peder Lykke Pedersen, f. 26. Sept, 1926.
 - a 2. Laurids Lykke Pedersen, f. 20. Maj 1928.
 - a 3. Grethe Lykke Pedersen, 27. Decb. 1929.
- d. *Barthol Andreas Lykke Pedersen* gift med *Mathea Vadt*, f. d. 15. Sept. 1908.

Marie Lykke Pedersen

Henrik Hagen Thomsen.

(Se følgende Side).

Henrik Thomsen med Familie.

Børn:

- d 1. Klara Christa Lykke Pedersen, f. 9. Sept. 1929.
2. Marie Kirstine Lykke Pedersen, gift d. 8. Novbr. 1902 med *Henrik Hagen Thomsen*, født den 8. Novbr. 1876 i Klelund, Lindknud Sogn.

Marie drog som Barn med Forældrene paa deres Rejser fra Sted til Sted. Da hun blev konfirmeret kom hun ud at tjene. Hun lignede meget sin Moder, dog var hun endnu mindre, inen ferm og dygtig til sin Gerning, og derfor var hun vellidt af sit Herskab. En Ting havde hun arvet efter Moderen: Nøjsomhed og Flid, som kom hende særlig til Gode, da hun stiftede Bo.

Efter Giftermaalet var Henrik Thomsen en Tid Skovarbejder i Klelund Plantage, men efter faa Aars Forløb købte de Faderens Ejendom; hvor de siden har boet og levet et virksomt Liv.

Børn:

- a. **Søren Magnus Thomsen**, f. 17. Juli 1904.
- b. **Hermes Hagen Thomsen**, f. 25. Jan. 1908.
- b. *Hermes Hagen Thomsen* gift den 12. Juli 1929 med *Karla Amalie Nielsen*, født i Grene, Billund Sogn, 1906.

Børn:

- b 1. **Grethe Hagen Thomsen**, f. 7. Jan. 1930.
- 3. *Tinus Lykke Pedersen* kom i Pleje hos en Broder til sin Bedstefader, der var barnløs. Her opholdt han sig hele sin Skoletid, men efter sin Konfirmation kom han ud at tjene, og da Forældrene flyttede til Varde, kom han dertil. 1899 kom han i Lære paa Varde Klædefabrik, og efter endt Læretid rejste han til Norge, hvor han arbejdede et Par Aar. I Norge paadrog han sig en ondartet Sygdom, der endte med Døden i Januar 1909. Han døde hos Broderen Jens i Hobro, hvor han blev begravet.
- 4. *Jens Lykke Pedersen*, gift med *Dora Anette Sivers Luckenwalde* ved Berlin.

Jens L. P. levede sin tidligste Barndom i Hjemmet. Allerede som 8-aarig følte han, at han maatte være med til at holde Hjemmet oppe. En Dag, han havde været henne hos Naboen, en større Gaardmand, havde han fæstet sig hen som Gaasehyrde, og Dagen efter pakkede han sine faa Bjendele og drog af Sted. Men denne Tjeneste blev ikke af lang Varighed. Da der til en Gaaseflok hører en Gase, og da dette modbydelige Dyr ikke vilde anerkende Jens's Autoritet, saa den til sidst drev det saa vidt, at han maatte flygte ind til Gaardkone, indsaa han nok, at dette Hverv maatte opgives, og lidt slukøret drog han hjemefter. Næste Gang, han prøvede, var han 12 Aar, og da gik det bedre, saa

han fra nu af kunde klare sig selv.

1899 kom han i Lære paa Klædefabrikken i Varde ligesom Broderen Tinus. Efter endt Læretid kom han til at gaa Værkfører til Haande ved Pasningen af de mange Maskiner. Her ved fik han en kærkommen Lejlighed til ret at sætte sig ind i de forskellige Dele af Fabrikationen, samtidig med at Værkfører lærte ham en Del af den tekniske Side.

1904 rejste han til Tyskland for at uddanne sig mere i Faget. Da han havde arbejdet dernede eet Aar, fik han allerede Plads som Spindemester. Nu tog han Kursus i Tysk og gik paa Fagskolen, hvorefter han rejste til Danmark i 1906. Siden den Tid har han haft Plads forskellige Steder som Mester og Værkfører. I 1920 gik han helt over fra Klæde til Trikotage, og har siden 1926 været Værkfører paa Nordisk Trikotagefabrik i Haderslev.

Jens Lykke med sine Drengene.

Børn:

- a. Kristian Lykke Pedersen, f. 18. Juli 1906.
 - b. Magnus Lykke Pedersen, f. 6. Sept. 1908.
 - c. Magrethe Lykke Pedersen, 2. April 1910.
 - d. Martha Marie Lykke Pedersen, f. 25. Juli 1913.
 - e. Andreas Lykke Pedersen, f. 21. Sept. 1915.
5. Jens Lykke Pedersen, gift anden Gang med Ungpige

Marie Sofie og Jens Lykke Pedersen.

Marie Sofie Andersen, født den 16. Maj 1896 i Bjergsted.

Børn:

f. **Erik Lykke Pedersen**, født 14. Septbr. 1924.

a. *Kristian Lykke Pedersen*, gift den 20. Maj 1929 med *Helge Katrine Christensen*. Han levede sin Barndom i Hjemmet. Efter Konfirmationen kom han i Malerlære, men paa Grund af daarlige Øjne maatte dette Fag opgives til stor Sorg for ham. Han var nemlig et Geni til at tegne og havde Anlæg for at male lige fra sin Barndom. Nu lærte han Gartneriet; efter at have arbejdet i Varde og Fredericia overtog han i 1927 et mindre Gartneri i Ansager, hvilket han har drevet op til en god Forretning.

Ingen Børn.

b. *Magnus Lykke Pedersen* kom i Lære efter sin Konfirmation hos Fabrikant Ole Sørensen & Co., Kolding.

1930 kom han ind som Infanterist ved 3. Batt. i Haderslev. Her blev han udtaget til Korporalskolen, men søgte ind som Kornet. Hertil bestod han Prøven og udskreves som Kornet fra Kronborg 1930. Efter et halvt Aars Tjeneste som saadan i Haderslev søgte han ind som Militærflyver. Sammen med ca 220 andre unge Mænd var han heldig at komme med blandt de første 18 Mand, Resten blev kasseret ved at gennemgaa de forskellige Prøver. I Efteraaret 1931 indfløj han sit første Certifikat, og han kom da blandt de 7 Elever, som bestod og gik over til Plyvekorpsset paa Amager for at tage andet Certifikat og vinde Løjtnants-Epauletter.

5. *Maren Nielsine Lykke Pedersen*, gift den 15. Novbr. 1929 med Malermester *Chr. Wester* fra Vejerslev ved Tornled St.

Maren Lykke var hele sin Barndom hos sine Forældre, men efter Konfirmationen kom hun ud at tjene; først var hun nogle Aar ved Husgerning. Senere kom hun til Hotelvæsenet og var som Buffet-Prøken i 10 Aar paa Hotel „Danmark“ i Fredericia. Derpaa lærte hun Konfektbranchen i Esbjerg og begyndte derpaa med en Kon-

Maren Lykke Pedersen.

fekturføretning i Herning, derfra flyttede hun til Odense, hvor hun oparbejdede en god Forretning. Efter Krigen, da saa meget gik i Stykker, tabte hun, ved usolid Kendskab, omtrent hele sin Formue, og hun maatte opgive at føre Forretningen videre. Nu lærte hun fransk Kogekunst i København og fik dæfter Pladser som Køkkenchef paa Munkebjerg og ved Købestævnet i Fredericia, hvor hun lærte sin tilkommende Mand at kende. Han var Enkemand og havde otte Børn, hvoraf de to er gifte. Hendes Mand er Maler paa Dalstrup Plejehjem ved Grenaa, hvofra hun har nogle Patienter i Pleje, som er saa raske, at de kan klare sig selv.

Ingen Børn.

6. *Kulhmann Lykke Pedersen*, gift 1918 med *Alma Johanne Olsen* af Middelfart.

Navnet Kulhmann fik han efter Præsten i Bovbjerg, som hed Pastor Kulhmann. Herved skete det ejendommelige, at han fik tre Stamnavne og intet egentligt Fornavn. Sin Barndom henlevede han i Varde og fik der hele sin Skoleuddannelse, som efter Datidens Forhold var ret god. Allerede som Dreng maatte han hjælpe til med Familiens Underhold. Han fik Plads hos en Købmand som Bydreng, og det gav Anledning til, at han fik Lyst til at komme i Handelslære. Men paa Grund af den kostbare Uddannelse blev der, efter at han var komfirmeret, søgt Plads til ham ved Mejerifaget. Her arbejdede han saa i 6 Aar. Derefter kom han ind som Soldat og aftjente sin Værnepligt i Fredericia. Efter Hjemkomsten søgte han til Statsbanen, og da han kunde møde med fine Papirer, var han heldig og kom ind paa Banegaarden i Varde, hvor

han flere Aar var sin Moder til stor Hjælp. Imedens han saa arbejdede sig igennem de forskellige Grader, fik han Tid til i Ferierne at se sig om i Verden. Han har saaledes været i Norge, Sverrig, Tyskland, Svejts, Italien, England.

Det Aar, Verdenskrigen udbrød, var han kommen til Paris den 14. Aug., og paa Grund af, at han var fremmed, blev han holdt tilbage. Først nogle Dage efter lykkedes det ham at komme over til England sammen

Alma og Kulhmann Lykke Pedersen.

med det Selskab, han rejste med. Herfra naede han Esbjerg, og Glæden var stor, thi Krigen var allerede i fuld Gang i Belgien, hvorigennem Rejsen skulde have gaaet.

Efter at have taget Konduktøreksamen, blev han forflyttet til Fredericia, hvor han stadig bor. I Fredericia har han taget Eksamen som Pakmester og Stationsmester, og i Øjeblikket beklæder han en Stilling som Pakmester.

Ingen Børn.

IX. *Mads Nielsen Duedal* gift med *Dorthea Nielsdatter* af Lamborg.

Mads Duedal født paa Duedal i Borris, han er døbt i Borris Kirke første Søndag efter Paaske 1799, og konfirmeret i Paster Kirke 1815. Aaret 1829 tog han Plads som Karl i Grindsted Sogn, og der tjente han i to Aar. Han var derefter Forkarl paa Jullingsholm i to Aar hos Jens Kr. Nielsen. Derefter flyttede han igen til Grindsted Sogn, og her blev han gift, og der staar anført i hans Skudsmaalsbog, at de begge gik til Alters efter Vielsen den 10. Juli 1828. Han er derefter anmeldt til Sdr. Omme Sogn sammen med sin Hustru og en Søn, der hed Niels. Her var det, han paabegyndte det store Opdyrkningsarbejde, som han udførte.

I den første Tid boede de i et Spændehus, som var beklædt med Hedetørv, indtil han kunde faa lavet Sten og faa opført et mere menneskeværdigt Hus. Jord var der nok af, ca. 150 Tdr. Land, som han havde i Pæste fra Søndergaard i Hallundbæk, der ejedes af Hans Madsen. Det Slid og strenge Arbejde med at faa Bugt med Lyngen satte sit Præg paa de gamle Hedeboender. Man kan ogsaa godt forstaa det, naar man ser de Redskaber, de har brugt. For Mads Duedal var det et Held, der fandtes Mergel paa Markerne, og desuden var den let tilgængelig.

Han gravede Mergelen frem paa den Maade, at han

lavede Trapper ned i Graven, og saa bar han et Læs op, medens Konen kørte et ud paa Marken. Der spares ikke paa Mergelen. Regelen var den, at hun skulde begynde længst ude paa Ageren, og dernæst skulde hun køre saa langt frem, at Studene lige kunde naa det sidst aflæssede med Forbenene, og saa blev der lagt et Læs hvert Sted.

Mads Nielsen Duedal.

Efter alt det Arbejde blev Hustruen svagelig, og saa blev der saa meget mere for ham at bestille. Hun kunde dog hjælpe til med at forarbejde Ulden af Faarene til Strikketøj. Naar dervaretpassende Bundt, talte han med Broderen, Jens, som ogsaa havde en Ejendom i Fæste fra Søndergaard, om at nu var det paa Tide at tage af Sted med Pakkerne for at faa Strikketøjet solgt. De to Brødre har saaledes gaaet over det

meste af Vest- og Sønderjylland med deres Uldtøj, og paa den Maade kom de til lidt Penge, saa der efterhaanden kunde blive Raad til at forøge Besætningen. Mads Duedal drev ogsaa Studehandel, og han trak dem selv ned til Tønder eller Husum Markeder. Naar han havde solgt Studene, købte han tønderske Kniplinger, som han saa solgte paa Hjemvejen.

Efterhaanden som Avlen blev større, og der kunde holdes mere Besætning, blev Lysten til at blive Selvejer stærkere. Den 31. Decbr. 1842 købte han sig fri

og var nu Selvejer. Nu kunde han staa paa egen Jord: „Det var pinnede godt,“ sagde han. Det kan ikke være andet end den haarde Kamp har sat sit Præg paa ham. Han var en meget stivsindet Natur og en haard „Negl“, men en vældig Slider, saaledes blev han bedømt, og han kunde drikke Brændevin en hel Dag uden at blive beruset. Der fortælles, at han engang var til Gilde, hvor der blev spist Suppe, og hvad der hører til et Gildesmaaltid. Bagefter havde han udtalt, at det var et daarligt Gilde, for der var hverken Peber eller Brændevin til Suppen. Til daglig blev der spist Grød een eller flere Gange, men i Stedet for Mælk eller Øl vilde Mads have Brændevin at søbe til Grøden. Et af Børnene vilde ogsaa prøve samme Metode, men det endte med, at det havnede under Bordet. Ved en Bryllupsfest var det altid Skik i de Tider, at der ikke maatte spares paa Brændevinen. Nu var Gæsterne engang ved en saadant Fest kommet i Krigshumør efter Nydelsen af alt for store Mængder af Spiritus. Mads Duedal, der ogsaa var til Stede, kom i Slagsmaal med sin næstældste Søn ude i Køkkenet, og Mads kunde ikke klare sig, *men han blev trængt op i Skorstensilden, og der vilde han være blevet forbrændt, hvis ikke Naboen, Niels Peder Nielsøn, havde faaet dem skilt og faaet det ordnet saadan, at der blev drukket Forlig, saa Gildet kunde fortsætte uforstyrret.* (Foranstaaende Begivenhed er fortalt af nulevende Knud Nielsen, Søn af førnævnte Niels Peder Nielsøn, som selv var Øjenvidne.)

Mads Duedals Hustru døde 1843 og blev begravet paa Sdr. Omme Kirkegaard. Ved hendes Begravelse var den yngste Søn, Anton, med ved Kirken, og der fortælles, da Kisten sænkedes i Graven, vilde den lille Dreng springe ned til sin Moder, han syntes, det var uretfærdig, at hans Moder skulde graves ned. Det kan til en vis Grad forstaas, da han knap var 4 Aar gam-

mel. Den nulevende Slægt vilde vel nok synes, at det var fejl, at saa smaa Børn kom med til Ligfærd. Nu blev der en ensom Tid, og han giftede sig ogsaa igen 27. Okt. 1847 med Ane Marie Hansdatter fra Nørholm i Brande Sogn. Hun blev en god Stedmoder for de 5 Børn, som Mads havde i første Ægteskab, og selv blev hun Moder til to.

Ved Nytaar 1862 solgte Mads Duedal mere end Halvdelen af Jorden, ca. 90 Tdr. Ld. med paaførte Bygninger, til Jørgen Chr. Hansen og Johannes Thomsen fra Koldingegnen for 2000 Rigsdaler; Skødet er skrevet i Kolding 18. Februar 1862. Nu var den gamle Ejendom, som Mads Duedal byggede og til Dels opdyrkede i fremmed Eje i ca. 50 Aar, da blev den atter købt tilbage af nuværende Ejer, Jens Utoft, som Mads Duedal er Oldefader til. Det Stykke Jord, som Mads selv beholdt, mente han, var en passende Aftægt, ca. 44 Tdr. Ld., men det blev senere solgt til Sønnen, Anton Madsen, i 1863 mod, at han skulde svare Aftægt til Mads og hans Hustru, saa længe de levede. Nu begyndte Mads igen at handle med Stude, men han var for gammel til selv at rejse til Tønder, og derfor gik han i Kompagni med en yngre Handelsmand. Det fik dog snart Ende, da han blev franarret en Del Penge. Derefter opholdt han sig hjemme med Undtagelse af, at han rejste ud og besøgte Børnene. Han havde den Glæde, at han fik dem alle at se i nogenlunde gode Stillinger. Paa sine Rejser var han ogsaa i København for at besøge en Datter, men han kunde ikke finde sig i de snævre Forhold, og da han kom hjem, sagde han: „De har snart ikke saa meget Jord, man kan vende sig paa det, saa det er pinnede ikke til at forstaa, hvordan de faar Føden, men det saa ellers ud til, at de levede godt, men ingen ved, hvor længe det kan vare.“

Atter blev han Enkemand, da hans Hustru døde nogle Aar før ham, og hun blev begravet paa Sdr. Omme Kirkegaard. De Aar han nu levede, nød han en god og kærlig Pleje af en Søn og Svigerdatter, Anton og Sine Madsen, og det skal nævnes, at han i sine

Anton og Mikkel Madsen.
(Se følgende Side).

sidste Leveaar var venlig og omgængelig, glad og taknemmelig for hver Haandsrækning, der blev ham givet. Det var særlig Sine, der hjalp ham, og mellem de to blev der det inderligste og bedste Forhold, man kan tænke sig.

Mads Duedal døde 6. Marts i Raulund og blev begravet paa Blaaehøj Kirkegaard 14. Marts 1879. Han kom altsaa ikke til at hvile ved sine Hustruer, som begge blev begravede paa Sdr. Omme Kirkegaard. I

1877 var der nemlig blevet bygget en Kirke i Blaahøj, og det forkortede Kirkevejen for de gamle, trofaste Bønder, der viste stor Ærefrygt for Kirken, og de søgte dertil saa godt som hver Søndag.

Børn i første Ægteskab:

- A. Niels Madsen, f. 1829.
- B. Niels Chr. Madsen, f. 8. Aug. 1830.
- C. Mikkel Chr. Madsen, f. 16. Marts 1835.
- D. Ane Marie Madsen, f. 9. Maj 1837.
- E. Anton Madsen, f. 23. Marts 1841.

Børn i andet Ægteskab:

- F. Dorthea Madsen, f. 8. Juli 1848.
- G. Margrethe Madsen, f. 2. Sept. 1851.

-
- B. *Niels Chr. Madsen*, gift med *Inger Kathrine Jørgensdatter* fra Ølgod, Datter af Jørgen Jørgensen, Ølgod By. N. Chr. tjente som ung hos Gaardejer Anders Madsen, Omvraa. Der blev han kendt med sin senere Hustru, som tjente paa Nabogaarden hos Niels Møller, Omvraa. Brylluppet blev holdt i Ølgod, og efter den Tids Skik var der Bryllup i 3 Dage. Det første Aar, de var gift, sad de til Leje hos Anders Madsen, Omvraa. I 1859 købte de et Stykke Hede fra Niels Madsens Pødegaard. De fik et Hus bygget og tog saa fat paa Opdyrkningen af Heden. De hjalp hinanden at grave Mergel, saa de efterhaanden fik det hele opdyrket. Om Sommeren gik N. Chr. ud at tække, for Ejendommen kunde de ikke leve af. I 1864, da Krigen udbrød, blev N. Chr. indkaldt, men, saa vidt vides, var han ikke med i noget Slag. Han fik Tyfus, og maa-ske af den Grund undgik han at komme i Ilden. Den 15. Januar 1887 døde hans Hustru. Derefter havde han Ejendommen i to Aar og solgte den saa. Han boede

Niels Chr. Madsen og Hustru.

nu forskellige Steder, indtil han købte et Hus i Blaaehøj By. Han døde paa Give Plejehjem, d. 15. Maj 1919.

Børn:

1. *Dorthea Madsen*, f. 3. Novbr. 1859.
 2. *Madsine Marie Madsen*, f. 12. Juni 1864.
 3. *Jørgine Madsen*, f. 4. Septbr. 1868.
 4. *Johan Marinus Madsen*, f. 13. Decbr. 1873.
 5. *Kirstine Madsen*, f. 3. Maj 1879.
1. *Dorthea Madsen*, gift med *Jens August Jensen*, Søn af Mads Jensen, Bøvl Mark, Sdr. Omme Sogn. Dorthea Madsen var paa Uldum Højskole Vinteren 1880-81. Den 4. April 1882 holdt de Bryllup. Det første Aar, de var gift, sad de i Lejestue. I 1883 købte de en Ejendom paa Pilskov Søndermark; til Ejendommen var der 30 Tdr. Land, mest Hede og Mose, og paa Jorden stod der et gammelt, faldefærdigt Hus, men

Jens August Jensen med Familie.

ingen Besætning. Det hele kostede 800 Kr. De var Ejer af 200 Kr., som de brugte til Indkøb af Besætning. Da de ikke kunde leve af Ejendommen alene, maatte August tjene Penge paa andre Maader. Til at begynde med gik han i Dagleje, men da han havde Lyst til Handelen, begyndte han at handle. I Begyndelsen var det mest Lam, han handlede med, senere drev han stor Handel baade med Heste og Kreaturer og en Del med Ejendomme. Handelen medførte, at August var meget paa Rejser, saa det var mest Dorteaa, der maatte tage sig af Hjemmet, og da der efterhaanden blev en stor Børneflokk, 13 ialt, var der jo nok for hende at tage Vare paa, men efterhaanden som Børnene voksede til, fik de jo ogsaa Lov at tage fat, saa det hjalp jo noget.

Ejendommen paa Filskov Søndermark solgte de i 1888. Da var der 3 Køer og to smaa Heste paa Ejen-

dominen, og da kostede den 1900 Kr. De købte saa et Stykke Jord af Laust P. Jakobsen, Filskov, paa 30 Td. Land for 2000 Kr. Det halve Jordareal var opdyrket. De opførte Bygninger og opdyrkede Resten af Jorden. I 1899 byttede de Ejendommen bort med en større Bedrift paa Marinebjerglund Mark, Omvraa. Der var ogsaa inest Hede og meget Eng. De opdyrkede en Del af Heden og fik Engen bedre i Kultur. I 1903 købte de Blaahøjgaard i Blaahøj. De havde nu begge Ejendomme i halvandet Aar; Ejendommen paa Marinebjerglund's Mark bestyredes da af deres ældste Søn og Datter, indtil den blev solgt. Blaahøjgaard solgte de i 1914, men beholdt ca. 40 Tdr. Land af den. Derpaa opførte de Bygninger. I 1917 solgte de denne Gaard til deres Datter og Svigersøn og købte et Hus i Blaahøj By. Nu skulde man jo have troet, de var trætte af at flytte omkring, men de skulde endnu grundlægge et Landeri, saa de ialt opførte tre nye Ejendomme. I 1919 købte de ca. 18 Tdr. Land lige Øst for Blaahøj By. Derpaa opførte de saa Bygninger og anlagde en dejlig Have. Det var vistnok det Sted, Dorthea holdt mest af af alle de Hjem, hun havde haft. Hun døde der den 7. Maj 1925.

Børn:

- a. Ida Kathrine Jensen, f. 23. Sept. 1882.
- b. Mette Marie Jensen, f. 28. Juli 1884.
- c. Jens Utoft Jensen, f. 9. Sept. 1886.
- d. Mads Jensen, 31. Oktbr. 1888.
- e. Bolette Kathrine Jensen, f. 29. Novbr. 1890,
d. 31. Juli 1907.
- f. Niels Kristian Jensen, f. 11. Januar 1893.
- g. Dagmar Amalie Jensen, f. 17. Decbr. 1894.
- h. Harald Jensen, f. 11. Sept. 1896.
- i. Svend Jensen, f. 11. Sept. 1896.
- j. Peter Nygaard Jensen, f. 21. Oktbr. 1897.

- k. **Eleonore Jensen**, f. 13. April 1900.
 l. **Agnes Jensen**, f. 2. April 1902.
 m. **Ejner Jensen**, f. 1. Febr. 1905.
- a. *Ida Kathrine Jensen*, gift den 29. Okt. 1907 med *Johannes Arvad*, Søn af Otto Arvad, Hallundbæk. Ida K. Jensen var paa Vallekilde Højskole, Sommeren 1905. De overtog Johannes Arvads Pødegaard i Hallundbæk. I 1917 solgte de den og købte Idas Faders Ejendom i Blaaehøj, Der døde Ida Kathrine Jensen den 25. April 1927. I Ægteskabet var der ingen Børn, men de har adopteret et Barn.
- a 1. **Edel Arvad**, f. 19. Februar 1920.
- b. *Mette Marie*, gift d. 4. Juni 1808 med Købmand *Hans Chr. Gade*, Pilskov, Søn af Peder Gade, Vagnslund,

Hans Chr. Gade og Hustru.

Ølgod Sogn. Marie havde som ung Lyst til at blive Lærerinde. Hun kom da et Aar paa Hoven Kvindehøjskole. November 1903 fik hun da Plads i Kommuneskolen i Tarm. Der var hun i fire Vintre. Købmandsforretningen i Pilskov solgte de i 1915 og købte da en Forretning i Gadbjerg, hvor de stadig driver Forretning.

b 1. E j n e r G a d e, f. 19. Febr. 1909

b 2. E m i l G a d e, f. 19. Febr. 1909.

b 3. A k s e l G a d e, f. 11. Juli 1912.

b 4. E b b a G a d e, f. 15. Juli 1920.

- c. *Jens Utoft Jensen*, gift den 11. November 1909 med *Dagny Pedersen Norge*, Datter af Lærer Niels Pedersen Norge, Blaaehøj Skole. Da de blev gift købte de en Ejendom i Raulund, Blaaehøj Sogn; det var den Ejendom, Mads Duedal havde bygget. Det var vistnok den første, der blev opført i Raulund. Ejendommen var da meget forsømt, Husene til Dels faldne om, og Jorden ude af Drift, saa det til at begynde med ikke var saa let. De kunde ikke leve af Ejendommen i Begyndelsen, da der skulde kostes baade paa Jorden og Bygningerne, saa der maatte tjenes Penge paa andre Maader. Jens Utoft begyndte da at køre Mælk. Det blev han ved med i flere Aar, indtil de fik Ejendommen bedre i Drift, Husene til Dels fornyede og Jorden bedre i Kultur.

Børn:

- c 1. Kathrine Utoft Jensen, f. 26. April 1911
 c 2. Esther Utoft Jensen, f. 11. Marts 1913.
 c 3. Helga Utoft Jensen, f. 29. Juni 1915.
 c 4. Gudrun Utoft Jensen, f. 27. Februar 1918.
 c 5. Niels Utoft Jensen, f. 4. Februar 1921.
 c 6. August Utoft Jensen, f. 16. Juli 1924.
 c 7. Ernst Utoft Jensen, f. 3. Oktbr. 1926.

c 8. Tage Utoft Jensen, f. 25. Juni 1929.

d. *Mads Jensen*, gift den 24. Maj 1916 med *Kathrine Margrethe Nielsen*, Datter af Gdr. Martin Nielsen, Hallundbæk, Blaaehøj Sogn. Efter at de var blevet gift, købte de en Ejendom paa Marinebjerglunds Mark, Filskov Sogn. Der var ikke mere end eet Hus paa Ejendommen, og Jorden var en Del forsømt. Mads Jensen begyndte derfor at køre Mælk. Jorden er nu sat bedre i Kultur, flere Bygninger er opførte, og der er indkøbt mere Jord til Ejendommen, dog mest Hede.

Børn:

d1. *Sigrid Jensen*, f. 8. Febr. 1918.

d2. *Verner August Jensen*, f. 9. Juni 1920.

d3. *Martin Jensen*, f. 14. Juli 1923.

d4. *Svend Aage Jensen*, f. 25. April 1925, død samme Aar.

f. *Niels Chr. Jensen*, gift d. 7. August 1917 med *Henriette Margrethe Madsen*, Datter af Gdr. Henrik Madsen, Urup, Grindsted Sogn. Da de blev gift, købte de en Ejendom paa Skovsende Mark, Sdr. Omme Sogn. Der boede de knapt et Aar, saa købte de en Ejendom i Vorslunde, Give Sogn. Da der var en Del Mose til denne Ejendom, gravede de mange Tørv i den Tid, de boede der. Bygningerne er til Dels fornyede, og Jorden til Dels merglet og drænet.

Børn:

f1. *Henry Richardt Jensen*, f. 29. Oktbr. 1917.

f2. *Jens August Jensen*, f. 1. Juni 1919.

f3. *Svend Erik Jensen*, f. 26. Februar 1921.

f4. *Eva Margrethe Jensen*, f. 29. April 1922.

f5. *Elmar Jensen*, f. 20. Juli 1924.

f6. *Elna Dortehea Jensen*, f. 17. Januar 1926.

f7. *Viggo Børge Jensen*, f. 24. August 1927.

f8. **Anna Marie Jensen**, f. 19. Februar 1929.

- g. *Dagmar Amalie Jensen*, gift d. 11. April 1914 med *Thomas Chr. Poulsen*, Søn af *Andreas Poulsen*, Norby, Blaaahøj Sogn. Da de blev gift, købte de en lille Ejendom i Risbjerg, Brande Sogn. Her boede de til 1916, da de købte en større Ejendom i Blaaahøj, hvor de boede til 1927, da de solgte og købte et Hus i Blaaahøj By. *Thomas Poulsen* er nu Vejmand ved Kommunen.

Børn:

- g 1. *Agner Immanuel Poulsen*, f. 22. Juli 1914.
 g 2. *Dorthea Poulsen*, f. 25. Septbr. 1915.
 g 3. *August Villiam Poulsen*, f. 21. Juni 1917.
 g 4. *Ida Kathrine Poulsen*, f. 21. Septbr. 1919.
 g 5. *Gunnar Vestergaard Poulsen*, f. 21 April 1921.
 g 6. *Egon Harry Poulsen*, f. 31. Marts 1923.
 g 7. *Øjvind Andreas Poulsen*, f. 15. Januar 1925.
 g 8. *Ida Poulsen*, f. 4. Aug. 1927.
 g 9. *Ebba Poulsen*, f. 24. April 1929.
 g 10. *Tove Poulsen*, f. 15. Juni 1930

- h. *Harald Jensen*, gift d. 26. December 1923 med *Kirstine Mathilde Gamst*, Datter af *Johannes Gamst*, Rønninge, Fyn. De bosatte sig i Blaaahøj, hvor *Harald Jensen* er Chauffør og Arbejdsmand.

Børn.

h 1. *Erling Gamst Jensen*, f. 3. April 1924.

- i. *Svend Jensen*, gift d. 24. Oktober 1923 med *Harry Egeskov Pedersen*, Datter af Gdr. *Peder Egeskov Pedersen*, Blaaahøjgaard. De bor i Ulkind, Ringive Sogn, hvor de købte en Ejendom, da de blev gift.

Børn:

- i1. **Kirstine Egeskov Jensen**, f. 9. Novbr. 1922.
- i2. **Peter Egeskov Jensen**, f. 2. Februar 1926.

j *Peter Nygaard Jensen*, gift d. 7 November 1928 med *Kathrine Amalie Guldbrand*, Datter af Gdr. Peder Bendt Guldbrand, Hallundbæk, Blaaehøj Sogn. De bor

Sofus Augustinus Pedersen og Hustru.

paa Pilskov Mark, hvor de købte en Ejendom, da de blev gift.

Børn:

- j1. **Egon Guldbrand Jensen**, f. 17. Novbr. 1924.
 - j2. **Edith Guldbrand Jensen**, f. 6. August 1929.
- k. *Eleonore Jensen*, gift den 6. April 1924 med *Sofus Augustinus Pedersen*, Søn af Skrædermester Jeppe

Peder Pedersen, Tarm. De bosatte sig i Tarm, hvor Sofus Pedersen arbejder i sin Faders Forretning.

Børn:

k 1. Villy Pedersen, f. 18. Januar 1925.

1. *Agnes Jensen*, gift d. 31. Maj 1925 med *Johannes Roed*, Søn af Slagter Niels Hansen Roed, Egtved. Som

Johs. Roed med Familie.

ung havde Agnes Jensen Lyst til at lære og sy. I 1920 kom hun saa paa Systue i Hoven, og efter at hun om Sommeren 1923 havde faaet et Kursus paa Odense Fagskole, nedsatte hun sig som Syerske i Grønbjerg, Ringive Sogn. Der var hun i ca; halvandet Aar. De første 2 Aar efter Brylluppet boede de i Kolding, hvor Johannes Roed arbejdede hos Grosserer Oscar Christensen. I 1927 overtog de en Købmandsforretning i Lunderskov, som de stadig driver.

Børn:

11. Inger Kathrine Roed, f. 8. Oktbr. 1926.

12. Richard Roed, f. 19. Novbr. 1928.

- m. *Ejner Jensen*, gift den 20. Oktober 1928 med *Karen Møller Jensen*, Datter af Gdr. Knud Møller Jensen, Langelund Møllegaard. Da de blev gift, fik de et Stykke Jord fra Møllegaarden i Langelund. Derpaa opførte de saa Bygninger.

Ole Kjær Olesen med Familie.

Børn:

- m 1. *Marie Møller Jensen*, f. 26. April 1929.
2. *Madsine Marie Madsen*, gift d. 5. Oktober 1887 med *Ple Kjær Olesen*, Søn af Ole Jensen (Holm). Madsine Madsen maatte i 11 Aars Alderen ud at tjene. Den første Plads, hun havde, var hos Niels Larsen i Pilskov. Derefter var hun hjemme en Tid og tjente saa hos Niels Møllers Enke i Omvraa. Da hun blev konfirmeret, tjente hun en Tid hos Jens Laj i Omvraa,

kom saa tilbage til Niels Møllers Enke; der var hun saa i fem Aar, havde dernæst forskellige Pladser indtil hun blev gift. Hendes Mand ejede en lille Ejendom paa Omvraa Mark. Husene var smaa, de bestod af en Vinkelbygning, hvoraf den ene var Stampemur, Ler og Lyng æltet sammen. Efter at et Par Aar var gaaet, fik de en ny Kostald bygget, Studene afløstes af et Par smaa Heste, og det hele forbedredes efterhaanden. De sidste Aar, Ole Kjær levede, havde de 8 Køer og en Del Ungkreaturer. Ole Kjær døde d. 8. Decbr. 1915. Madsine havde da Ejendommen i ca. to Aar, hun afstod den da til sin Søn, Ingvar dt Kjær Olesen, men bor endnu paa Gaarden, hvor hun faar Aftægt.

Børn:

- a. Mads Chr. Kjær Olesen, f. 25. Aug. 1888.
 - b. Ingvar dt Kjær Olesen, f. 23. Marts 1891.
 - c. Marie Kirstine Kjær Olesen, f. 23. Maj 1893.
 - d. Karen Olivia Kjær Olesen, f. 20. Maj 1895.
 - e. Jørgine Margrethe Kjær Olesen, f. 5. April 1898, d. 15. Januar 1919.
 - f. Niels Kristian Kjær Olesen, f. 9. Juli 1900.
 - g. Johanne Kirstine Kjær Olesen, f. 28. Juli 1902.
 - h. Maren Kirstine Kjær Olesen, f. 30. Maj 1906.
 - i. Anna Kjær Olesen, f. 15. Maj 1908, d. 13. Okt. 1914.
- a. *Mads Chr. Kjær Olesen*, gift i Juli 1913 med *Abeline Kristine Kristensen*, Datter af P. Kristensen Gejl, Lunde Sogn. Som ung havde Mads Chr. Lyst til at blive Haandværker, og i 1905, 17 Aar gammel, kom han i Tømrelære hos M. Holen i Ølgod. Der var han i ca. to Aar, og var derefter to Aar hos Arndt Frandsen, Blaahøj, rejste derefter til Sønderjylland, hvor han arbejdede i to Aar. Det første Aar, de var gift, boede

de i Nørre Nebel, derefter flyttede de til Grindsted, hvor Mads Chr. nedsatte sig som Tømrermester og hans Hustru som Syerske. Efter nogle Aars Forløb byggede de selv et Hus i Grindsted.

Børn:

- a 1. *Magny Marie Kjær Olesen*, f. i Febr. 1914.
- b 2. *Tage Kjær Olesen*, f. i Marts 1925.
- b. *Ingvar dt Kjær Olesen*, gift i 1920 med *Mathilda Kirstine Roi*, Datter af *Andreas Roi*, Skodborg, Sønderjylland. Ingvar dt Kjær overtog sin Fødeejendom i 1917.

Børn:

- b 1. *Andreas Kristian Kjær Olesen*, f. 20. Maj 1921.
- b 2. *Anna Kjær Olesen*, f. 29. Sept. 1928.
- d. *Karen Olivia Kjær Olesen*, gift den 10. Maj 1916 med *Kristian Engelbrecht Olesen*, Søn af Husmand *Jens Chr. Olesen*, Filskov. De bosatte sig i *Blaahøj By*, hvor Chr. Engelbrecht driver Vognmandsforretning.

Børn:

- d 1. *Viola Kjær Olesen*, f. 21. Oktbr. 1916.
- d 2. *Jenny Kristina Olesen*, f. 18. Aug. 1918.
- d 3. *Madsine Marie Olesen*, f. 5. Juni 1920.
- d 4. *Ejgil Engelbrecht Olesen*, f. 22. Febr. 1922.
- d 5. *Oda Engelbrecht Olesen*, f. 25. Febr. 1924.
- d 6. *Nanna Engelbrecht Olesen*, f. 4. Marts 1925.
- d 7. *Svend Engelbrecht Olesen*, f. 2. April 1927.
- d 8. *Henry Engelbrecht Olesen*, f. 8. April 1929.
- d 9. *Verner Engelbrecht Olesen*, f. 22. Juni 1930.
- f. *Niels Kristian Kjær Olesen*, gift den 24. April 1925 med *Hedvig Karoline Kristiansen*. De boede først

i Blaaehøj nogle Aar, derefter flyttede de til Sjælland, hvor hans Hustru hører hjemme. Der er ingen Børn i Ægteskabet, men de har adopteret et Barn:

f. 1. Olav Kjær Olesen.

- g. *Johanne Kirstine Kjær Olesen*, gift den 25. Novb. 1921 med *Niels Nielsen*, Søn af Frederik Nielsen, Morsbøl, Grindsted Sogn. De bor i Thyregod, hvor Niels Nielsen er Arbejdsmand.

Børn:

- g 1. Ole Kjær Nielsen, f. 29. Marts 1921.
 g 2. Frederik Emil Nielsen, f. 25. Septbr. 1923
 g 3. Villy Nielsen, f. 2. Decbr. 1924.
 g 4. Anna Jørgine Nielsen, f. 19. Juni 1926.
 g 5. Ellinor Sylvia Nielsen, f. 27. Novbr. 1927.
 g 6. Yrsa Irene Kjær Nielsen, f. 17. Febr. 1929.
 g 7. Hans Fredlev Nielsen, f. 1. April 1930.

- h. *Maren Kirstine Kjær Olesen*, gift den 11. September 1929 med Søren Mikkelsen, Stenderup. Søren Mikkelsen driver Vognmandsforretning i Stenderup.

Børn:

h 1. Olga Kirstine Mikkelsen.

3. *Jørgine Madsen*, gift den 9. Marts 1894 med *Jørgen Jørgensen*, Søn af Jens Jørgensen, Jelling. Jørgine Madsen tjente som ung en Tid paa Jullingsholm i Sdr. Omme, men da hun havde Lyst til Syning, kom hun i 1888 i Sylære i Vejle, der var hun i to Aar. Derefter var hun to Aar i Vindelev, og i 1892 aabnede hun selv en Systue i Jelling, hvor hun stadig driver Forretning. Hendes Mand var i en længere Aarrække Skatteopkræver for Jelling Kommune og har i mange Aar passet Anlægget i Jelling.

Jørgen Jørgensen med Familie.

Børn:

- a. **Jens Ingvor Jørgensen. Død.**
- b. **Jens Ingvor Jørgensen, f. 31. Decbr. 1895.**
- c. **Metha Marie Jørgensen, f. 5. Januar 1897.**
- d. *Jens Ingvor Jørgensen, gift den 23. Juli 1921 med Marie Lauridsen Klostergaard, Datter af Gdr. Jeppe Lauridsen, „Klostergaard“, Humlum. Jens Ingvor Jørgensen kom i Handelslære i 1911 i Givskud. Efter endt Læretid var han et Aar hos Købmand Gade, Filskov, og derefter to Aar hos Købmand Anton Bach, Holsted. I 1921 lejede han en Købmandsforretning i Blaaehøj By. Forretningen har han nu købt.*

Børn:

- b 1. **Børge Jørgensen, f. 6. August 1922.**
- b 2. **Viggo Jørgensen, f. 15. Marts 1925.**
- b 3. **Inger Jørgensen, 30. April 1930.**

J. M. Madsen med Familie.

4. *Johan Marinus Madsen*, gift 4. Jan. 1906 med *Marie Magdalene Kristensen*, Datter af Hans Chr. Kristensen, Bøvl Mark, Sdr. Omme Sogn. De bosatte sig i Sdr. Omme, hvor Johan var Arbejdsmand. Den 17. Decbr. 1925 døde hans Hustru. Senere flyttede han til Bøvl, hvor han nu bor.

Børn:

- a. *Niels Chr. Madsen*, f. 31. Jan. 1907.
 b. *Inger Kirstine Madsen*, f. 2. Oktbr. 1909.
 c. *Marie Cecilie Madsen*, f. 4. Juni 1912.
 d. *Ingeborg Madsen*, f. 2. Oktbr. 1915, død 14. Juni 1917.
 e. *Ingeborg Kathrine Madsen*, f. 20. Oktbr. 1920.
5. *Kirstine Madsen*, gift 19. Oktober 1907 med *Martin Jensen*, Søn af Arbejdsmand Bendt Jensen, Skibet. Kirstine Madsen kom ud at tjene da hun var 8 Aar og vogtede Køer. Da hun var 14 Aar kom hun i Sylære hos sin Søster i Jelling. Senere tjente hun forskellige

Martin Jensen og Hustru.

Steder. I 1905 blev hun Husbestyrerinde hos Manufakturhandler Flach, Vejle. Der var hun saa indtil hun blev gift. Efter at de var blevet gift, bosatte de sig i Vejle. Senere flyttede de til Blaaehøj, hvor de overtog Kirstine Madsens Faders Hus. Efter nogen Tids Forløb solgte de Huset og flyttede tilbage til Vejle, hvor Martin Jensen fik Ansættelse ved Vejle Kommune.

Børn:

- a. **Svend Aage Jensen**, f. 20. Decbr. 1907.
 - b. **Ebba Jensen**, f. 25. Febr. 1909.
- a. *Svend Aage Jensen*, gift 25. Oktbr. 1931 med *Anna Jensen Aagaard*, Datter af Karetmager Aagaard, Vejle. Svend Aage Jensen tog Mellemskoleeksamen i 1923, og derefter kom han i Købmandslære hos Købmand

Anna og Svend Aagaard Jensen.

Viggo Mathiasen, Jernbanegade, Vejle. Der var han i fire Aar. I 1926 tog han Handelsskoleeksamen. 1927 fik han Plads hos Melhandler Jensen, Søndergade, Vejle. Der var han i ca. tre Aar. I Oktbr. 1930 overtog han selv en Købmandsforretning, der er beliggende i Fredericiagade i Vejle.

- b. *Ebba Jensen*, gift 23. Oktbr. 1930 med Installatør *Haakon Skovlund Larsen*, Søn af Chr. W. Skovlund Larsen, Vognopsynsmand ved D. S. B. i Nyborg. Ebba Jensen kom i 1923 i Lære hos Trikotagehandler Pedersen, Vejle. Der var hun i 3 Aar. Derefter tog hun Handelsskoleeksamen. En Tid var hun saa paa Tømrermester Jørgensens Kontor i Vejle. Da de blev gift, bosatte de sig i Vejle, hvor Haakon Skovlund Larsen driver Forretning.
- c. *Mikkel Chr. Madsen*, gift med *Kristine Kristensdatter*, Datter af Gaardm. Kresten Mortensen og Hu-

Ebba og H. S. Larsen (Se foregaaende Side).

stru Johanne Sørensdatter af Skibbild, Arnborg Sogn. M. Chr. Madsen overtog Ejendom i Rosendal i Aadum 1857, som han senere solgte, han købte derefter en Ejendom i Gundesbøl i Aadum, som han havde til 1889. Den ældste Datter Maria og hendes Mand Jens Eskesen overtog da Ejendommen mod at Mikkell Chr. Madsen og Hustru fik Husly, Ildebrændsel og Mælk til dagligt Brug. Han havde i Aarrække Plads som Amtsvejmand og var vellidt af sine overordnede, fordi Vejen altid var i mønsterværdig Orden. Dette Arbejde tilligemed en Del Husflidsaraejde var tilstrækkelig til deres Ophold og smaa Fornødenheder.

M. Chr. Madsen døde 9. Maj 1922.

Børn:

1. Dorteaa Maria Madsen, f. 21. Marts 1862.
2. Anna Johanne Madsen, f. 14. Decb. 1866.
3. Karen Madsen, f. 21. April 1870.

Kirstine og Mikkel Chr. Madsen. (Se foregaaende Side).

1. *Dorthea Maria Madsen* gift med *Jens Eskesen*, Søn af Gaardmand, Sognefoged Eske Kristensen, Sdr. Grene, Hoven Sogn. I 28 Aar havde de M. Chr. Madsens Gaard, som de overtog i 1889, og den Tid gik det stadig fremad med Ejendommen.

Børn:

- a. **Ansgar Eskesen**, f. 31. Marts 1887.
 - b. **Johannes Kristian Evald Eskesen**, f. 25. April 1890.
 - c. **Ane Kirstine Dagmar Eskesen**, f. 10. Maj 1901
- a. *Ansgar Eskesen*, gift med *Elfrida Maren Nielsen*, Datter af Niels Abraham Nielsen, Plougstrup v. Kolding, død 11. Marts 1916.

Børn:

- a 1. **Lily Asta Eskesen**, f. 11. Marts 1916.

Jens Eskesen med Familie (Se foregaaende Side).

- a. Ansgar Eskesen gift anden Gang med *Petra Marie Olsen*, Datter af Gaardm. Anders Kr. Olsen, Alling-aabro.

Børn:

- a 2. *Maria Kirstine Eskesen*, f. 21. Aug. 1921.
 a 3. *Jens Eskesen*, f. 23. Marts 1923.
 a 4. *Johanne Kirstine Eskesen*, f. 12. Apr. 1927.
- b. *Johanne Eskesen*, gift med *Maren Kørchen*, Datter af Lærer Johannes Kørchen, Hillerup, Gredstedbro. De

har Fødegaarden, som de endnu driver. Der er sket stor Forandring i de 50 Aar, den har været i Slægtens Eje. Fra en tør og udpint Ejendom, hvor der knap var Føde til et Par Køer og nogle Faar, er den bleven veldreven i alle Maader, der holdes nu 2 store Heste, ca. 20 Kreaturer og til Stadighed 12 à 13 Svin

Johanne Madsen.

Foruden de almindelige Kornsorter dyrker de baade Runkelroer og Sukkerroer. Et Par Gange er der købt Jord til, sidst var det ca. 100 Tdr. Land Hede, hvoraf næsten Halvdelen er under Plov.

Børn :

- b 1. Johannes Kørchen Eskesen, f. 21. Apr. 1924.
2. *Johanne Madsen* er ugift og har i de sidste 26 Aar været Husbestyrerinde i Pilskov Kro.
3. *Karen Madsen*, gift med Urmager *Jens Ormstrup*,

Jens Ormstrup med Familie.

Søn af Snedker Ormstrup, Tarm, J. O. har det meste af Tiden boet i Blaaahøj.

Børn:

- a. Andreas Ormstrup, f. 29. Novbr. 1898.
- b. Magnus Ormstrup, f. 26. Juli 1899.
- c. Sigurd Ormstrup, f. 2. Oktbr. 1901, død 11. Jan. 1917.
- d. Kirstine Ormstrup, f. 19. Maj 1904, død 4. Nov. 1921.
- e. Karl Ormsrup, f. 24. April 1906.
- f. Johanne Ormstrup, f. 24. Okt. 1908.
- g. Helge Ormstrup, f. 14. Okt. 1909.
- h. Otto Ormstrup, f. 2. Aug. 1913, død 17. Apr. 1915.
- i. Margrethe Ormstrup, 5. Aug. 1915.

D. *Ane Marie Madsen*, gift med *Niels Spandet Haahr*, der var Skrædder og Ligsynsmand i Ølgod.

Børn:

1. *Mads Nielsen Haahr*, f. 11. Novbr. 1868.

1. *Mads Nielsen Haahr*, gift med *Ane Sofia Carlsen*. M. N. Haahr rejste til København som ganske ungt Menneske, der tog han Arbejde som Skrædder. Han var Svend i Del Aar, men i de sidste syv Aar, han levede, var han Mester. Han døde 1911.

Børn:

- a. *Magnus Spandet Haahr* f. 3. Septbr. 1895.
 b. *Niels Valdemar Haahr*, f. 16. Decbr. 1897.
 c. *Carl Frederik Haahr*, Død som Barn.
 d. *Carl Frederik Haahr*, f. 10. Maj 1902.
 e. *Poul Helt Haahr*, f. 10. Marts 1904.
 f. *Marie Cathrine Helt Haahr*, f. 25. Aug. 1905.

- a. *Magnus Spandet Haahr*, gift 1912 med *Laura Ingeborg Haahr*. M. S. Haahr er uddannet i Glarmesterfaget, og han har haft selvstændig Forretning fra 1919. Bopæl: Godthaabsvej 64.

Børn:

- a 1. *Erik Spandet Helt Haahr*, f. 20. Juli 1918.
6. *Niels Valdemar Haahr*, gift med *Mary Cecilie Boline Mortensen*. N. V. Haahr blev først udlært i Købmandsfaget, men er senere overgaaet til Kontorfaget. For Tiden arbejder han i Handels- og Kontor-medhjælperforeningen. Han er II Suppleant til Hjælpekassen paa Frederiksberg. Bopæl: Sønderjyllands Allé 9°.

Børn:

- b 1. *Inger Helt Haahr*, f. 28. Maj 1928.
- d. *Carl Frederik Haahr*, gift med *Karen Sylvia Sørensen*. C. F. Haahr er udlært i Købmandsfaget og

arbejder som Expedient paa Beaes Fabrikken i København. Bopæl: P. G. Roms Allé 63^s.

Børn:

d 1. Jytte Helt Haahr, f. 2. Sept 1928.

d 2. Tove Helt Haahr, f. 4. Petr 1930.

e *Poul Helt Haahr* er udlært som Modelsnedker I 1930 har han etableret sig som Frugthandler Ugift.

f. *Marie Cathrine Helt Haahr* døde 1925 af Tuberkulose.

E. *Anton Madsen*, gift med *Nielsine Jensen*, se Side 66, G.

F. *Dorthea Madsen* blev gift med Smed og senere Gas- og Vandmester *P Nielsen*, Hvidøre ved København, men trods ivrig Søgen har vi ikke fundet nogle Efterkommere af dem

G. *Margrethe Madsen*, gift med *Anders Nissen* af Ringive. I Ægteskabet var der flere Børn, hvoraf flere lever, men Oplysninger har vi ikke kunnet faa.

Alfabetisk Stednavsfortegnelse.

- Aadum, 42, 43 45, 46, 61, 179.
Aagaard, 41.
Aarhus, 43, 77, 79, 101, 102, 118.
Aastrup, 147.
Agerskov, 49.
Agersnapgaard, 42.
Albæk, 57.
Allingaabro, 181.
Ansager, 89, 152.
Arnborg, 179.
Arnum, 49.
Askov, 82, 106, 107.
Assens, 100.
Barrit, 118, 135.
Bedsted 48.
Berlin, 48, 150.
Billund, 72, 86, 89, 150.
Birkedal, V. 114.
Bjergsted, 152.
Blaahøj, 42, 81, 97, 98, 101, 104, 110, 113, 142, 160, 161, 164,
172, 173, 174, 175, 177, 183.
Blaagaards Seminarium, 81.
Blaavand, 146.
Bonnet, 99.
Borbjerg, 144.
Borg, 48.
Borris, 9, 10, 11, 35, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 52, 57, 91, 130, 156.
Borriskrog, 28.
Bovbjerg, 80, 154.
Bovnum, 85.
Bramdrup, 101.
Bramminge, 85.

Brande, 9, 10, 36, 59, 60, 65, 82, 85, 86, 88, 100, 102, 104, 107,
109, 110, 115, , 122.

Brandlund, 122.

Branduhre, 100.

Bredebro, 48.

Brejning, 130.

Brunbjerre, 72.

Bryrup, 117.

Brørup, 72.

Bøvl, 88, 98, 176

Bøvling Herred, 11.

Chikago. 51,92.

Christensen, Ludvig, 81.

Colleredo, 91.

Dalby St., 120.

Dalstrup, 154.

Denever, 91.

Duedal, 9, 11, 35.

Duedalsminde, 114, 138.

Durup, 52, 131, 132.

Dybe Ramme, 99.

Dyvelsrække, 64.

Dørken, 74.

Egeskov, 110.

Egtved, 72.

Egvad, 42.

Ellum, 48.

Elkjær, 85.

Engebæk, 126.

Engebækgaard, 81, 82.

Esbjerg, 52, 71, 153.

Faarevejle, 79.

Faster, 156.

Faurby, 48.

Feilberg, H. F., 32.

Felding, 81, 121.

Filskov, 52, 77, 81, 84, 88, 118, 126, 131, 138, 163, 164, 165,
173, 182, 175.

Fjederholt, 35.

Flakkebjerg, 80.

Flensborg, 46.

Poersom, 117.

Fredericia, 51, 59, 106, 110, 121, 133, 152, 153, 154, 155.
 Frederiksberg, 184.
 Frederiksborg Højskole, 108, 109.
 Gammelby, 99.
 Gellerup, 98.
 Give, 45, 81, 82, 83, 84, 85, 88, 90, 92, 108, 116, 117, 130.
 Givskud, 175.
 Gjaldbæk, 39, 40.
 Gjødsbøl, 92.
 Glejbjerg, 147.
 Gredstedbro, 42, 181.
 Grene, 72, 74, 75, 85, 89, 150.
 Grene, Sdr 180.
 Grenaa, 83, 154.
 Grindsted, 46, 64, 71, 72, 75, 78, 87, 89, 156, 173.
 Grydebjerggaard, 74.
 Grønberg, 84, 116, 117, 124, 126.
 Grønborg, 91.
 Grønhøj, 111.
 Guldager, 71.
 Hadsten, 137.
 Haderslev, 151, 153.
 Hallundbæk, 64, 67, 144, 156, 165.
 Handbjerg, 86.
 Hardsyssels Aa bog, 14, 18, 20, 23, 25, 27, 32, 33.
 Havndrup, 82.
 Hedensted, 118, 121.
 Hee, 102.
 Hejnsvig, 79.
 Hejbøl, 43.
 Hellevad, 49, 55.
 Herning, 11, 12, 35, 54, 62, 77, 116, 154.
 Hestlund St., 108.
 Hinum, 71.
 Hjerm, 86.
 Hjortlund, 77, 78, 88, 122
 Hoager, 144.
 Hobro, 150.
 Holst, H. P. 12.
 Holstebro, 116, 146.
 Holsted, 147, 175.
 Hornslet, 77.

Horsens, 87.
 Horslunde, 45.
 Hoven, 42, 78, 124 180.
 Humlum, 175.
 Hurup, 147.
 Husum, 157.
 Hvelplund, 55, 81, 82, 86.
 Hvidøre, 185.
 Hygum, 83.
 Hyvild, 110.
 Jebjerg Højskole, 137.
 Jelling, 174, 176.
 Jersore, 131.
 Jedsted, 42.
 Jullingsholm, 156.
 Kallundborg, 74.
 Karstoft, 90.
 Klelund, 149.
 Klinte, 131.
 Knebel, 102.
 Kolding, 51, 72, 86, 152, 159, 180.
 Kristensen, E. Tang, 12, 35.
 Krog, 72, 74, 78.
 Krogager, 89.
 Kronborg, 153.
 Kvisthuse, 35 36, 46.
 Kærhus, 40.
 København, 45, 50, 64, 71, 84, 100, 101, 154, 159, 184, 185.
 Kølholt, 92.
 Køng, 131.
 Ladelund, 82.
 Lamborg, 156.
 Langelund, 66, 131.
 Lemvig, 44.
 Lille Albæk, 28.
 Lillering, 10, 110.
 Lille Trøgelborg, 85.
 Lindeballe, 92, 99.
 Lindknud, 43, 149.
 Liselund, 131.
 Lunde, 172.
 Lunderskov, 45.

Lydum, 94.
 Lyngby, 100.
 Læborg, 106.
 Løvlund, 71.
 Marinebjerglund, 164.
 Middelfart, 154.
 Mols, 102.
 Morsbøl, 174.
 Muldbjerg, 129.
 Munkebjerg, 154.
 Naalund, 46.
 Nr. Nebel, 61, 173.
 Neder Telling, 86.
 Nyborg, 101, 178.
 Nymindesgab, 114.
 Næstved, 101.
 Odense, 71, 100, 154.
 Oksbøl, 44.
 Omme Sdr., 52, 53, 54, 55, 65, 66, 81, 83, 86, 88, 89, 95, 98,
 100, 105, 121, 142, 156, 158, 160, 172, 174, 176.
 Omvraa, 53, 122, 161, 164.
 Paris, 155.
 Plougstrup, 180.
 Rambusch, Edv., 114.
 Randers, 62, 101.
 Raulund, 9, 64, 67, 102, 105, 112, 114, 118, 121, 124, 128, 142,
 144, 160.
 Ravnstrup, 57.
 Rendsborg, 65.
 Ribe, 50, 85.
 Rind, 35.
 Ringive, 67, 70, 84, 85, 88, 90, 92, 99, 117, 124.
 Ringkøbing, 11, 59, 62, 102.
 Ringsted, 51.
 Risbjerg, 91, 112.
 Risskov, 79.
 Rosendal, 45.
 Roskilde, 50.
 Ruds-Vedby, 74.
 Rurup, 48.
 Ryslinge, 107.
 Røddidg, 130, 132, 134.

Sandfeld, 85.
 Schrafhøj, 37.
 Silkeborg, 11, 110.
 Simmelshus, 142.
 Skarrild, 90.
 Skibbild, 179.
 Skibet, 176.
 Skive, 90, 132.
 Skjern, 52, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63.
 Skodborg, 173
 Skovhøj, 9.
 Skovlund, 94.
 Skovsende, 100.
 Skærhoved, 88, 90.
 Skærlund, 109, 115.
 Skærsig, 52.
 Snejbjerg, 28, 54, 59.
 Spandet, 49.
 Spjald, 130.
 Staby, 81.
 Stakroge, 52.
 Stenderup, 174.
 Strellev, 50, 131.
 Stilbjerg, 67, 72, 73, 74, 85, 86, 92.
 Stockholm, 91, 93.
 Tarm, 61, 117, 183.
 Testrup, 51.
 Thyregod, 74, 99, 116, 117, 139, 174.
 Tilst, 43.
 Tistrup, 85.
 Toftlund, 48, 49.
 Tornslet, 153.
 Trolhede, 41.
 Trællund, 89, 90, 96, 122, 140, 144.
 Trøstrup, J. A., 28.
 Tønder 157, 159.
 Uhe, 117.
 Uhre, 65.
 Ulfborg, 101.
 Ulkind, 74, 88, 99.
 Vagnslund, 165.

Vallekilde, 118, 121, 165.
 Vallø, 110.
 Varde, 11, 51, 52, 85, 145, 146, 150, 151, 152, 164.
 Vejen, 106.
 Vejerelerslev, 153.
 Vejle, 11, 82, 83, 92, 117, 118, 139, 174, 177, 178.
 Vellerup, 49.
 Vesterdal, 82.
 Viborg, 57, 78.
 Vildbjerg, 77.
 Viuf, 86.
 Vilstrup, 29.
 Vindelev, 174.
 Vorgod, 82.
 Vrigsted, 115.
 Øderup, 49.
 Ødis, 101.
 Ølgod, 42, 50, 52, 94, 114, 124, 131, 161, 183.
 Øse, 146.
 Øster Terp, 48.

Billedet Side 9 er det første Udvalg, der blev nedsat til Udarbejdelse af nærværende Slægtsbog.

Siddende fra Venstre: Marius Nissen, Hornslet. Niels Madsen, Raulund. Johs. Duedal, Brande. Jens Duedal, Brandlund.

Steaende fra venstre: Knud Risbjerg, Lillering. Jens Utoft Jensen, Raulund. Ansgar Eskesen, Aadum. Kulhmann Lykke Pedersen, Fredericia. Johan Valdemar Jensen, Sdr. Omme.

GIVE
INGV. FEIERSKOV'S BOGTRYKKERI
1932

